Viața studențească

REVISTĂ A UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN ROMÂNIA

Nr. 43 ● Miercuri 10 decembrie 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

Spiritul critic în... studențimea ieșeană... (pag. 8-9)

Există muzică ușoară studențească? (pag. 6)

Un student politehnist, în replică la foiletonul publicat în numărul trecut pe tema talentului unor colegi de a risipi timpul, invocă, dimpotrivă,

Foamea de timp

Îndeobște știm foarte bine că timpul nostru studențesc va fi recunoscut și înglobat în timpul colectivității, devenirii întregii noastre țări numai în măsura în care a fost cheltuit potrivit nevoilor acesteia, pentru progresul civilizației, pentru triumful ideilor socialismului. Sună grandios, dar aceasta nu înseamnă neapărat și totdeauna eroism cosmic sau descoperiri epocale, ci o deplină conștiință a faptului că angrenajul societății noastre socialiste va funcționa cu atît mai bine, cu cît aportul fiecărei roți va fi perfect.

Noi, studenții, avem ca rotițe o mișcare cvasiliniară. Sau, mai bine zis, ne îmbunătățim continuu parametrii pentru a funcționa optim în punctele cheie ale mecanismului social. Privit din acest unghi, timpul petrecut la cursuri și seminarii, în laboratoare sau în biblioteci — destinat deci pregătirii profesionale — este cheltuit util și va fi recunoscut ca atare. Bineînțeles că dacă vom merge la curs și vom discuta cu vecinul sau vom face cu totul altceva, ne înșelăm pe noi înșine crezînd că am utilizat un timp mort. *(În paranteză fie spus, nu știu dacă există o banalitate mai mare decît a discuțiilor pe șoptite din timpul cursurilor).* La fel stau lucrurile cu seminariile nepregătite pe care le vizionăm ca pe niște filme cărora le-am pierdut începutul.

Presupunînd că ne-am irosit vremea la cursuri sau la bibliotecă, deci că putem califica timpul de muncă drept timp util, *înseamnă că ar rămîne timpul liber determinat direct de timpul de muncă. Intervin în cheltuirea lui pasiunile noastre, dorința de a cunoaște și de a ne afirma mai mult într-un domeniu sau altul. Timpul liber ar trebui — în mod ideal — să-l transformăm în timp util, capabil de a fi recunoscut, printr-o odihnă activă și o distracție selectivă. Îmbogățindu-ne cunoștințele din orice domeniu, fie chiar foarte îndepărtat de specialitate, fiind la curent cu ultimele descoperiri ale științei și tehnicii (chiar dacă nu cunoaștem decît felul în care se vor aplica în viața de zi cu zi), cu ultimele evenimente politice, participînd la viața de organizație, vizionînd spectacolele de calitate și expozițiile, frecventînd mai ales librăriile și bibliotecile, vom fi capabili să răspundem exigențelor sporite impuse omului contemporan.* Ne vom asigura stima celor din jur, care nu sînt dispuși să ne-o acorde numai pentru simpla a-

Laurențiu ORĂȘANU

(Continuare în pagina a 2-a)

Spre optim — sensul dezvoltării cercetării studențești

Așadar, avem și noi studenții cercetători o lună, prin excelență a noastră: **noiembrie — luna cercetării științifice studențești.** N-ar fi rău să facem o tradiție din aceasta, mai ales că e o lună fără „concurență". Nu ne temem de concurența în conținut, ci de aceea — uneori mult prea zgomotoasă — publicitară. Și reproșînd (în parte și nouă înșine) că ea s-a cam desfășurat în anonimat, nu ne gîndim la genul de publicitate ieftină și ineficientă, ci la acele forme subtile ale ei, care îi adună pe cei pasionați în discuții aprinse pe teme de cercetare, **care ridică probleme și cere soluții — toate îndreptate în sensul activității prezente: SPRE OPTIM.** Este ceea ce ne propunem să facem în prezentul articol. Și începem cu...

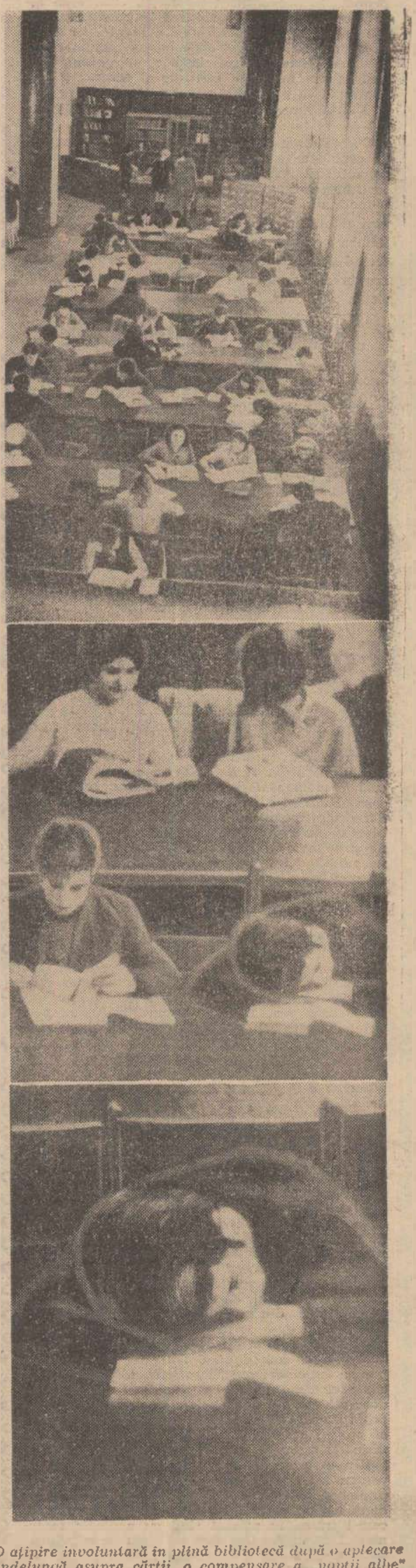
SEMNIFICAȚIA CIFRELOR

CANTITATE ȘI CALITATE. Datele statistice fiind în curs de prelucrare, nu putem oferi, deocamdată, cititorului tabele sintetice, care să-i dea o imagine foarte exactă (și totodată convingătoare) despre **potențialul realizat** al științei studențești. Din datele parțiale de care dispunem se pot trage însă unele concluzii. Atît numărul lucrărilor prezentate, cel al studenților participanți, cît și numărul subsecțiilor și al secțiilor — măsură a diversității — **sînt în creștere în raport cu conferința anterioară.** Acesta este de fapt un lucru **obligatoriu** pentru un fenomen în dezvoltare. **Progresul** a fost însă și mai **substanțial** în ceea ce privește **calitatea** — atît cea a lucrărilor cît și cea a expunerilor și dezbaterilor — și în ceea ce privește **originalitatea.** Confirmarea ne-o dă faptul că unele lucrări (în special din domeniul matematicii) au fost deja publicate sau sînt în curs de publicare în reviste de specialitate. În domeniul tehnic și economic acest progres s-a manifestat printr-**un plus de aplicabilitate în practică,** concretizat mai ales prin realizarea unor aparate, instalații, proiecte economice și, mai rar, prin utilizarea lor în producție. **Insuficienta legătură cu practica industrială și economică** a avut ca urmare **neparticiparea cercetării studențești la dezvoltarea acestora.**

REPREZENTAREA: O OBLIGAȚIE SAU UN MERIT? Dacă ar fi să discutăm **modul cum s-au prezentat institutele de învățămînt superior** ar trebui remarcat că nu toate au înțeles, la fel de bine, **acum — și începînd de acum doi ani,** sarcinile ce le revin pe linia promovării cercetării studențești. Merite deosebite le are în primul rînd Institutul de mine Petroșani, care, deși nu exista pe profilul său nici o subsecție de comunicări, a ținut să fie prezent — și încă bine! — în mai multe secții. Trebuie remarcată, de asemenea, Facultatea de calcul economic și cibernetică economică de la Academia de studii economice, care, deși înființată cu numai doi ani în urmă a reușit să organizeze o subsecție de comunicări axată pe profilul ei, în ca-

Ing. Virgil SIMION

(Continuare în pagina a 4-a)

O ațipire involuntară în plină bibliotecă după o aplecare îndelungă asupra cărții, o compensare a „nopții albe" petrecute în cine știe ce companie boemă — aparatul n-a putut închide ochii. Somnorosul singuratec a fost astfel adus în prim plan din adîncimea sălii studioase a bibliotecii. Un foto-blow-up de Emil Cojocaru

Estudiantina

„Plecarea fiului risipitor"

Motto: „Cine are urechi de auzit să audă!"

Vine o vreme cînd fiul (sau fiica) pleacă „la școli înalte". E acesta un sens prin care se împlinește un ideal și un destin, atît de firesc astăzi, e acesta un ritual al plecării.

Pentru cei mai mulți dintre cei care-l săvîrșesc, plecarea e un început de întoarcere. Și de recunoaștere a grijii și dragostei cu care părinții leagă fiecare ceas al lor de dorințele fiilor.

Îi cunosc însă și pe ceilalți care nu înțeleg din această plecare decît obligația „bătrînilor" de a le împlini toate dorințele la cel mai mic semn, de a nu precupeți nimic pentru „privilegiul" de a-și ști odorul student.

Sînt „fiii risipitori". Risipitori de timp, risipitori de dragoste, risipitori de tinerețe.

Pentru ei studenția se consumă ca un ieftin vis de nabab, ignorant și senin, ducînd de multe ori spre o pervertire a caracterului și a sentimentelor. Timp rezemat într-un ungher afumat de bar, înșelarea societății, falsificarea propriului ideal.

Un caz la întîmplare, dar nu întîmplător: studenta A.A. de la A.S.E. a devenit în cel mai bun înțeles al cuvîntului o „fiică risipitoare".

Solicitînd și primind în mai multe rînduri ajutoare din partea A.S., absolut nemeritate prin munca și viața sa extrauniversitară și... extramorală (dacă ar fi să amintim numai evadările nocturne din spitalul în care fusese internată prin sprijinul A.S. pentru o presupusă boală), studenta A.A. ilustrează elocvent tipul omului care s-a deprins să ceară, fără să-și facă probleme dacă merită sau nu, mimînd pentru a-și atinge scopul un martiriu, ce ascunde șantajul moral.

Este un joc necinstit, în primul rînd o risipire a încrederii de care se bucură virtual fiecare.

Pentru ea și pentru alții la fel scriu această variantă, din păcate actuală, a unei parabole vechi.

Pentru tine, colega, care arunci cu nonșalanță banii trimiși cu grijă și ceruți prin singurele epistole „filiale".

Pentru tine, care nu aduci în vacanțe decît deprinderile unei vieți fără rost și minciuna că ești „student".

Și aș vrea să îndeplinești condiția expusă în motto și să înțelegi că nu meriți prin nimic sacrificarea „vițelului cel gras" din parabolă...

Dan FRUNTELATĂ

Agenda de lucru a Consiliului U.A.S.R.

La sfîrşitul săptămînii trecute s-au desfăşurat lucrările comisiei organizatorice a Consiliului U.A.S.R., la care au participat secretarii consiliilor U.A.S. de la nivelul centrelor universitare şi al unor institute, membrii comisiei centrale de cenzori şi preşedinţii comisiilor similare ale asociaţiilor sau uniunilor de asociaţie, preşedinţii consiliilor U.A.S. din institutele din Capitală, precum şi preşedinţii, vicepreşedinţii şi şefii comisiilor din cadrul Consiliului U.A.S. pe Centrul universitar Bucureşti.

În cadrul consfătuirii au fost dezbătute şi aprobate unele materiale cu caracter specific, printre care: **Instrucţiuni cu privire la modul de primire în asociaţiile studenţeşti, eliberarea recomandărilor pentru primirea în partid, încasarea cotizaţiei şi organizarea evidenţei membrilor; Precizări privind organizarea muncii comisiilor de cenzori, a asociaţiilor şi uniunilor acestora din facultăţi, institute şi centre universitare; Notă privind structura organizaţiilor A.S. şi U.T.C. din care fac parte cadrele didactice etc.**

Consfătuirea a abordat, de asemenea, o seamă de probleme de fond, privind stilul de muncă al consiliilor U.A.S. (A.S.) din centrele universitare, institute şi facultăţi, planificarea şi organizarea muncii la toate nivelurile, stabilind o serie de sarcini şi măsuri concrete ce se impun aplicate în munca organelor şi organizaţiilor noastre, conferind acestei munci caracterul de sistem, prin creşterea competenţei şi răspunderii organizatorice a tuturor cadrelor de asociaţie.

Un necesar şi aşteptat Ghid al studentului

De curînd, Ministerul Învăţămîntului şi U.A.S.R., reînviind o veche tradiţie, au editat GHIDUL STUDENTULUI. Ghidul (cu un cuvînt înainte semnat de tovarăşul Miron Constantinescu, ministrul învăţămîntului, şi de tovarăşul Traian Ştefănescu, preşedintele Consiliului U.A.S.R.) cuprinde şase capitole, (Activitatea profesională a studenţilor; Informarea multilaterală a studenţilor; Activitatea cultural-educativă şi artistică; Activitatea sportivă şi turistică şi de pregătire pentru apărarea patriei; Probleme social-gospodăreşti; Cîntece), care fac cunoscute normele vieţii universitare, drepturile şi îndatoririle studenţilor. Iată deci încă un instrument deosebit de important pentru orientarea multilaterală a studentului în îndeplinirea cotidiană a obligaţiilor sale universitare.

Foamea de timp

(Urmare din pagina 1)

chitare funcţionărească de sarcinile noastre zilnice.

Intervine în utilizarea timpului liber discernămîntul fiecăruia de a-şi alege preocuparea potrivită la momentul potrivit. Analizînd permanent această utilizare, o vom adapta conştient perioadei respective, nevoilor noastre determinate subiectiv sau obiectiv. Nu înseamnă că trebuie să ne propunem ţeluri mărunte pentru că timpul ne e limitat. Cu cît vom ţinti mai sus vom supune mai bine timpul, chiar dacă nu vom realiza integral cele propuse. (Întotdeauna există această neconcordanţă între ceea ce ne propunem şi ceea ce realizăm, de loc îngrijorătoare cîtă vreme decalajul nu e determinat mai mult de factori subiectivi decît de cei obiectivi). Acest autocontrol permanent nu trebuie însă să ne ducă la o obsesie a timpului care să dea un caracter crispat acţiunilor noastre. Ajungem astfel să eliminăm toate problemele „nesemnificative", păstrînd doar pe cele aparent strict profesionale, de exemplu, mergînd spre închistare, lipsă de interes faţă de tot ce ne leagă de cei din jur. Chiar dacă ne distrăm la un spectacol sau la un meci, plăcerea e în bună parte distrusă de gîndul că ne luăm din timpul de învăţat. La fel motivăm faptul că nu participăm la viaţa organizaţiei, că nu venim cu nici o iniţiativă pentru a îmbunătăţi lucrurile din jur.

Este — după părerea mea — atitudinea cea mai puţin avantajoasă în primul rînd pentru noi. Ca specialişti vom fi chemaţi să activăm în sînul unor colectivităţi, adesea în fruntea lor. Cum ne vom achita de sarcinile complexe care ne vor reveni dacă nu folosim anii de facultate pentru a ne manifesta spiritul inovator în cadrul organizaţiei noastre? Egoismul nostru prezent nu va contribui oare la perpetuarea manifestărilor birocratismului de care ne mai lovim încă şi pe care obişnuim acum să le criticăm?

Am lăsat de-o parte pe cei care, supunîndu-se unei aşa-zise fatalităţi a timpului, îşi maschează în acest fel comoditatea. Nu găsesc timp decît pentru lamentări sau filozofie la adăpostul semiobscurei atmosfere a barului. Pentru ei spun doar atît: odată abandonate zilnicele preocupări profesionale, lipsa acestui esenţial antrenament al minţii, al creaţiei, conduce la cea mai definitivă scleroză.

Rîndurile de mai sus le-am vrut o pledoarie pentru minuţioasa gospodărire a preţiosului capital care e timpul, acţiune de intrare în rezonanţă cu toate caracteristicile super-secolului pe care-l trăim, în primul rînd cu explozia informatică. Şi dacă n-am fost suficient de convingător sau dacă am spus numai lucruri ştiute, atunci rog să fiu iertat că v-am făcut să pierdeţi cîteva minute preţioase de TIMP.

ÎN CURÎND, VACANŢA!

Avînd în vedere noua structură a anului universitar, ne-am adresat tovarăşului IOSIF URS, şeful Comisiei sociale a Consiliului U.A.S.R., cu rugămintea de a ne înfăţişa unele din măsurile întreprinse la nivelul acestei comisii pentru buna desfăşurare a vacanţei de iarnă a studenţilor. Întrebările noastre s-au referit, în egală măsură, atît la organizarea tradiţionalelor tabere de odihnă montane, cît şi la situaţia studenţilor care domiciliază în oraşele universitare. Iată relatările interlocutorului nostru în legătură cu acest subiect:

— În primul rînd aş vrea să subliniez faptul că studenţii vor fi trimişi în tabere pe baza regulamentului privind acordarea biletelor de odihnă şi tratament, adoptat la ultima plenară a Consiliului U.A.S.R., care prevede criterii destul de ferme, dînd „cîştig de cauză" celor meritoşi din toate punctele de vedere.

Comisia socială a Consiliului U.A.S.R. a întreprins din timp o serie de acţiuni, pentru a putea organiza tabere de odihnă studenţeşti în staţiunile cele mai frumoase de pe Valea Prahovei, Valea Oltului şi în alte localităţi nu mai puţin pitoreşti din ţară: Buşteni, Predeal, Călimăneşti, Lacul Roşu, Căciulata, Borsec etc. În afara acestor tabere de odihnă se vor organiza şi tabere alpine studenţeşti la diferite cabane, pentru practicarea sporturilor de iarnă. De menţionat că, alături de studenţii români, în toate aceste tabere îşi vor petrece vacanţa de iarnă un număr însemnat de studenţi străini care învaţă la noi în ţară.

Pentru a cunoaşte condiţiile concrete din tabere şi pentru a putea asigura un program cultural-educativ şi sportiv corespunzător, activiştii comisiei noastre sociale s-au deplasat în staţiunile respective, au luat legătura cu forurile în drept, stabilind o serie de măsuri privind adecvarea în această perioadă a programelor caselor de cultură şi cluburilor locale.

Încă de pe acum s-au făcut eforturile necesare pentru dotarea taberelor cu o seamă de materiale culturale şi sportive, printre care: magnetofoane, pick-up-uri, jocuri de şah şi remy, aparate de radio cu tranzistori, săniuţe etc. De asemenea, s-au încheiat contracte cu D.D.F. pentru prezentarea unor filme gratuite pentru studenţi. Totodată, **ne-am străduit ca în fiecare tabără să avem asigurată cîte o sală de dans, precum şi cîte o formaţie orchestrală studenţească în vederea desfăşurării serilor de dans şi a spectacolelor „ad hoc" de muzică populară şi uşoară.** La aceasta se adaugă şi grija pentru asigurarea taberelor cu o serie de ziare centrale şi reviste de specialitate, printre care: „Scînteia", „Viaţa studenţească", „Scînteia tineretului", „Lumea", „Contemporanul", „România literară", „Sportul" etc.

Pe toată perioada taberei, studenţii vor avea posibilitatea să participe la unele întîlniri cu personalităţi din viaţa noastră politică şi cultural-artistică, la diferite manifestări ale caselor de cultură şi cluburilor respective (spectacole, audiţii muzicale, întîlniri cu oameni ai muncii aflaţi la odihnă etc.), să organizeze ei înşişi o seamă de acţiuni de mare interes, cum ar fi concursurile gen „Cine ştie, cîştigă", călătoriile pe harta patriei, competiţiile sportive specifice sezonului rece, excursiile şi vizitele la unele obiective turistice şi de interes economic din împrejurimi etc.

Timpul petrecut în staţiune se va încheia cu organizarea în fiecare tabără a tradiţionalelor şi mult apreciatelor carnavaluri studenţeşti...

În ceea ce-i priveşte pe studenţii — români şi străini — care domiciliază ori rămîn, datorită unor considerente obiective, în oraşele universitare, aceştia vor avea prilejul ca pe timpul vacanţei să ia parte la activităţile organizate la cluburile şi casele de cultură studenţeşti, care-şi vor adecva programele cerinţelor perioadei respective. Totodată, consiliile U.A.S. şi conducerile institutelor au luat **măsuri ca aceşti studenţi, pe baza solicitărilor adresate organelor amintite, să-şi poată petrece revelionul împreună, în centrele respective, cu o minimă contribuţie proprie.**

Alături de cele menţionate pînă aici, aş adăuga şi unele măsuri luate în colaborare cu Ministerul Învăţămîntului privind reprimirea studenţilor în cămine după vacanţă. Printre aceste măsuri se înscriu: revizuirea instalaţiilor electrice şi sanitare, repararea mobilierului şi cazarmamentului, efectuarea curăţeniei generale, operaţiuni oportune, mai ales în condiţiile cînd toate căminele vor fi libere. Comisiile sociale ale consiliilor U.A.S. vor asigura pe perioada vacanţei de iarnă exercitarea controlului obştesc în cămine şi cantine şi vor sprijini serviciile administrative în rezolvarea tuturor problemelor social-gospodăreşti...

ANTICIPĂRI...

• 4 400 studenţi îşi vor petrece vacanţa de iarnă în taberele de odihnă şi alpine.

• 9 staţiuni balneo-climaterice dintre cele mai atractive şi mai renumite vor fi puse în această iarnă la dispoziţia studenţilor pentru organizarea taberelor.

• 6 formaţii de muzică uşoară studenţeşti vor contribui la organizarea programelor distractive şi a spectacolelor de muzică populară şi uşoară.

• În dotarea taberelor:
— 20 magnetofoane;
— 30 aparate de radio cu tranzistori (pentru închiriat amatorilor);
— 100 săniuţe (care aşteaptă căderea zăpezii);
— 90 jocuri de şah;
— 75 jocuri remy etc.

• Atracţii cotidiene: concursuri muzicale, sportive, distractive, spectacole de teatru, filme, excursii, seri de dans, carnavaluri etc.

• Întîlnire la Buşteni cu ursul din iarna trecută...

• Trasee turistice: hidrocentrala de pe Argeş şi cea de la Bicaz, mînăstirile Curtea de Argeş, Cozia, Cotmeana, Agapia etc., Castelul Peleş, cotele 1400 şi 1500, cabana „Trei brazi", cascada „Urlătoarea", Poiana Braşov, casa memorială „Nicolae Bălcescu", Cheile Bicazului, Peştera Muierii etc., etc.

• Voie bună, distracţie, risipă de energie şi tinereţe, bătăi cu bulgări de zăpadă, răceli, bronşite, ilustrate, fotografii, amintiri, amintiri...

Ion SEGĂRCEANU

Desen de Sandu VIOREL

Stimate tovarăşe L. D.

Nu ştim exact ce fel de gastrită aveţi dv.: după descrierea simptomelor clinice, se pare că este vorba de o gastrită cronică hiperacidă. Ne întrebaţi care sînt cauzele şi care sînt de fapt manifestările acestei boli.

O să începem prin a vă răspunde că de fapt gastritele sînt de foarte multe feluri şi clasificarea lor se face după evoluţie, după modificările anatomo-patologice, după agenţii cauzali şi după alte criterii, care depăşesc cadrul prezentului răspuns.

Înainte de toate aş dori să vă răspund că există forme uşoare subacute, sau cronice de tip edematos dar că există şi unele forme vechi, cronice, cu modificări anatomice, fie forme atrofice, fie hipertrofice.

Cauzele sînt multiple şi dintre ele menţionăm: agenţi toxici sau infecţioşi în care intră intoxicaţiile accidentale sau profesionale (cu benzol), agenţi farmacologici (salicilat de sodiu, aspirina, chinina, piramidonul, unele purgative, fenilbutazona), razele X şi substanţele radioactive şi gastrita alcoolică acută.

Există şi o gastrită alcoolică cronică, la care intră în discuţie o serie de factori alimentari (în special avitaminoza B1), dar aici modificările sînt mult mai vechi şi mult mai profunde.

tableta medicului

Un alt grup de cauze care produc gastrita cronică ţine de cauze alimentare.

Şi aici aş vorbi nu despre o anumită alimentaţie, ci despre... lipsa de alimentaţie la timp. O serie de studenţi îşi vînd cartelele de masă, nu se alimentează la timp, ci aşteaptă pe ici pe colo ce-o rămîne de la alţii, ce s-ar îndura responsabilul cantinei sau alte persoane să le ofere — cu alte cuvinte „fac blatul". Această categorie de studenţi — „blatiştii" — nu-şi dau seama de repercusiunile tardive, deosebit de neplăcute, pe care le poate avea o alimentaţie dezordonată, insuficientă, dezechilibrată din punct de vedere cantitativ şi calitativ. Mai tîrziu toate aceste extravaganţe se „plătesc", în sensul că este necesar un regim alimentar de lungă durată, plictisitor şi chiar costisitor.

Şi aş dori să mai amintesc că diverse condimente (inclusiv hrean, muştar, piper, tarhon, ardei iute), folosite mulţi ani şi în cantităţi mari, produc leziuni ale mucoasei gastrice care se pot transforma în ulcere şi şi chiar în cancer.

Alimentele foarte reci, ca şi cele foarte fierbinţi sînt de asemenea contraindicate la masă, producînd distrugerea danturii, gastrite, leziuni ale limbii şi mucoasei bucale, duodenite şi alte boli ale tubului digestiv.

Ne întrebaţi „care sînt manifestările gastritei" şi noi vă răspundem că vom prezenta doar manifestările subiective ale pacientului, deoarece semnele obiective pe care le constată medicul şi rezultatele examenului de laborator — în special examenul radiologic — ţin de pură specialitate şi nu o să înţelegeţi perfect totul.

Sigur că forma de manifestare a gastritei ţine şi de cauza sa: una este manifestarea la o intoxicaţie acută, să spunem cu sodă caustică, aşa cum am văzut recent la o studentă internată în Spitalul de urgenţă, şi alta la o formă cronică.

Aşa cum descrieţi şi dv., sînt forme clinice care prezintă dureri variate cu abdomen plin, meteorizat cu senzaţie de greutate difuză abdominală şi cu digestie grea. Arsura epigastrică este frecvent întîlnită, apare violent la o oră-două după masă, însoţită de eructaţii (rîgîieli), oboseală, somnolenţă după masă, dureri de cap, ca şi un gust şi un miros „greu" în gură.

Noi vorbim aici foarte în general, fără a ne referi la gastritele cu aspect special: cele hemoragice, gastritele alergice, cele din cancerul de stomac sau gastritele din stomacul operat.

Oricum, există o multitudine de semne şi simptome şi în cărţile de specialitate gastrita e prezentă pe sute de pagini, aşa că e greu ca într-o tabletă să vă răspundem la toate problemele ridicate.

Dr. Gh. BUNGHEZ

ERATĂ

Dintr-o eroare tipografică, în numărul anterior, în cadrul anchetei „Fluctuaţii pe circuitul profesor-student", pag. 8—9, opinia tov. lector univ. Ştefan Stuparu a apărut sub numele tov. lector univ. Puiu Enache, prima oară citat. Numele corect al tov. prorector al Institutului pedagogic Constanţa este Vladimir Robu şi nu Valentin Robu, cum a apărut din aceeaşi eroare.

Istoria la zi

ACEȘTI TINERI MINUNAȚI ȘI PROBLEMELE LOR ARZĂTOARE

— Ce probleme arzătoare te frămîntă, Mihai Costea ?

Mă uit la tînărul acesta, cu față de copil care a făcut o șotie și se bucură în ascuns, și-mi dau seama, după expresia chipului, surprinsă vizibil, că am pus o întrebare stupidă. O întrebare de genul stereotipelor interpelări ale unor gazetari ambițioși, dar cam refuzați de cuvînt, dintr-o vreme nu prea îndepărtată : „Cum mai stai cu procentele, tovarășe Năstase Busuioc ?" (se credea că omul, pînă și noaptea în pat, adună procente) sau „Vesel, bade, vesel, pe tractor ?" Îmi dau seama că l-am stingherit și, cum nu găsim nici o posibilitate de a urni dialogul, printr-o ciudată amnezie, binecuvîntăm în gînd intrarea unui băiat în birou cu nu știu ce hîrtii de la aprovizionare. Mai tîrziu am aflat că e secretarul organizației U.T.C. de la Lanț Gall și că se numește Edgar Feichter. Birou, am zis ? E de fapt o încăpere destul de mare, ca o căciulă așezată pe un T și nu știu de ce îmi închipui că trebuie să fi fost cîndva sală de ședințe. Două mese, de pe marginile căreia vopseaua s-a șters de-a rămas scîndura cam uleioasă și niște bănci lungi, pe care se așează ba unul, ba altul, într-o repetată mișcare a ușii, cu o treabă sau alta :

— Tovarășe inginer, ăia de la C.T.C. nu dau drumul unui lot de lanțuri cu role : e ceva cu glisarea...

— N-am om la schimbul doi, la presa mică din colț de la prelucrare ; i-am dat o zi să-și pregătească niște examene la seral...

— Ca să urc aici, la acest nivel superior al halei, am intrat pe cîteva uși care dau direct în rumegarea tehnologică a producției : fluxuri care cheamă metalul, îl apucă în dinții și perforatoarele lor de oțel, îl zdrobesc și-l înspăimîntă, îl torturează și-l supun, pînă cînd acesta ia forma hotărîtă de planurile de operații, forma de lanț pentru industria petrolieră, pentru ciocanele pneumatice, forma de lanț pentru mașini de găurit, pentru polizoare, pentru construcția de mașini — vreo 60 de sortimente, care dezorientează ochiul, prin formă și aspect. O secție — inginerul Miron Negrilă directorul, îmi spunea că e una dintre cele mai bune, dacă nu cumva cea mai bună din uzină — în care veghea tehnologică se cere să fie în grad înalt suverană, stăpînitoare a fiecărei faze de lucru. La montajul final, în magazia de piese finite, lanțurile se înșiră, se adună, se încolăcesc și-și furnică scheletul mobil și segmentat, într-o șerpuire metalică, în avalanșă. O mișcare în flux de metal și idee, de gînd și ritm. Oameni care învie ideea și-i dau pulsația cotidiană a muncii. În această desfășurare a febrei zilnice, abia acum îmi dau seama că aproape nimeni n-are vreme să mă ia în seamă. Și — ce inspirație ! — eu nu găsesc altceva mai bun de făcut, în acest context, decît să-l întreb pe inginerul Mihai Costea ce probleme arzătoare are.

— Ești șeful secției, după cît îmi mărturisea Friedrich Drotlef, maistru principal în atelierul de lanțuri cu role. S-ar putea să-ți pun din nou o întrebare anapoda, dar nu știu de ce îmi vine să accept cu greu ideea că la — dar cîți ani ai... ?

— 26.

— ...că la această vîrstă — i-aș zice fragedă ca experiență — ești șeful unei secții de importanță vitală pentru uzina sibiană „Independența". Ce crezi ?

— Nu mi se pare de loc o excepție. De fapt, nici nu sînt o excepție. Nu văd de ce vîrsta mea ar fi nepotrivită pentru un post ca acesta și o spun fără false pudori. Cred că știi că aparțin unei generații a anilor zidiți de Eliberare. Noi am crescut în mari fierbințeli de evenimente, cu un suflet dinamic și exploziv. Promoții ale unor prefaceri structurale — economice, sociale, culturale. Cînd am venit stagiar aici, l-am prins șef de secție pe Mihai Găldeanu, o, un om rar !, cum n-am văzut prea mulți în viață. Venise puști în uzină și a crescut, cum se zice, printre mașini. S-a dus la școala profesională de pe lîngă întreprindere și a învățat acolo strungăria. Știa însă că are un timp în față și atunci s-a apucat de seral cu asemenea patimă, încît nu s-a mai mirat nimeni — îmi mărturisea maistrul Ilie Cojocaru — cînd au auzit că e înscris în cataloagele studenției la zi. Eu l-am prins, cum ziceam, șef de secție, dar Găldeanu, după întoarcerea în uzină ca inginer, a trecut printr-o filieră care i-a fixat hotărîtor destinul de specialist : tehnolog, șef de atelier, adjunct de șef de secție, șef de secție. Devenise ceea ce se cheamă un om integral, al uzinei, al fabricației.

— Totuși, dacă socotesc bine, după

circa patru ani, ți s-a așezat pe umeri o responsabilitate care nu e deloc un fleac : șef de secție. Nu te-a cam speriat, cel puțin din punct de vedere profesional, obligația ? Aveai, oricum, o tradiție de împins în actualitate și creație, un bilanț, și tu nici bine copt pentru asemenea experiență nu erai...

— E adevărat că, într-un fel, am fost surprins. Dar să nu uiți că cinci ani sînt o durată. Și la proporțiile — vorbesc de valoare în sine — ale acestui timp, cinci ani sînt o comoară de învățăminte. **Stagiar fiind, mi-am zis că dacă am optat o dată pentru o profesie, de bună seamă că am făcut-o responsabil și definitiv.** Nu mai e vreme pentru reprofilări, pentru schimburi de atitudine profesională. Și m-am apucat de treabă, ca un copil cuminte și ascultător care a învățat că trebuie să ducă la bun sfîrșit un lucru o dată început. Nu știu cît de bine am reușit, dar uite că am fost numit nu de mult la, de fapt, „pupitrul de comandă" al producției sectorului. Deja mi se pare firesc.

Îl ascult și mă gîndesc că numai cu cîteva luni în urmă, un băiat extraordinar de deschis, Nicolae Tatu, venise, tînăr inginer, doar de cîteva luni, se căsătorise, fusese ales locțiitor al secretarului U.T.C. pe uzină și trecea drept „un creier" tehnic. Zicea : sîntem o uzină în cea mai mare parte de unicate — un fel de „mecanic șef" al industriei, o sculărie, un furnizor de mașini și utilaje singulare, nicăieri proiectate și executate. Dacă te simți, într-adevăr, chemat de profesia aleasă, nu se poate să nu devii om cu personalitate, cu simțul tehnicii vibrînd în fiecare nerv, cu ideea tehnică agitîndu-ți sîngele.

— Trebuia să plece în armată. S-a dus ?

— Da, însă se va întoarce precis tot aici. Și nu din comoditate. La noi nici nu poate fi vorba de asta. Cînd de fiecare dată o iei de la început cu documentația, cu pregătirea tehnologiei de fabricație, cu adaptarea mașinilor la flux, cu execuția — nu poți zice că e simplu. Ba din contră. Dar ieși din această zilnică înfrîngere a problematicii tehnologice călit, cu mîna și creierul vii. E în totul o mișcare interioară, o exegeză a concepției, a lucrului, o tensiune care te face om de nădejde. Iată de ce media cadrelor cu nivel ridicat de calificare e mare la noi în comparație cu a altor uzine, nu numai sibiene, ci și din țară. Sîntem o întreprindere cu profil decis, dar și de profilare distinctă a oamenilor. E o uzină pentru care infuzia de tinerețe nu mai reprezintă un eveniment.

Tac. Constat cu uimire că destinele oamenilor sînt oarecum asemănătoare ca evoluție. Ceea ce le deosebește e patima, totdeauna personală. Tînăra ingineră Viorica Adam îmi povestea cîndva cum venise în uzină : era studentă în practică, cu o oarecare obișnuință în acceptarea stărilor de fapt. Uzina, oricum ar fi, își zicea, tot una-i : te șablonizează, te trage la fund, te aduce la un numitor comun. N-aș fi bănuit niciodată că mă înșel, îmi spunea. Fapt e că, după terminarea studiilor la Timișoara, a venit aici și a rămas. I-a plăcut și-i place cercetarea. A lucrat cu Liviu Bera, șeful laboratorului uzinal, și cu cei cîțiva laboranți (de fapt, unde lucrează și acum) — un mediu propice înclinațiilor proprii. E drept, la început laboratorul avea mai puțini oameni, dar pe parcurs echipa s-a mărit, posibilitățile de cercetare și rezultatele sînt azi altele. E o intimitate a cercetării care convine inițierii și desăvîrșirii în meserie. Însă procesul de cercetare cere să fii prompt, la zi cu informația, pasionat. Azi am poate mai multă experiență, zicea inginera Adam, și procedeul propus de mine, împreună cu alți doi colegi, pentru mărirea durabilității sculelor așchietoare, e o metodă deja brevetată ca invenție : am stabilit formula unei compoziții speciale care se aplică pe plăcuțele din metal dur ale sculelor așchietoare. Adaosul acesta le mărește rezistența la tăiere. Procedeul se aplică atît la noi, cît și în întreprinderi de aiurea : Reșița, Mîrșa, Satu-Mare, București, Ploiești. Postcalculate numai în primul an, în uzina noastră, economiile dau o sumă de 264 000 lei. O sumă în care s-au investit o pasiune comună și un dor de realizare, un portativ al vieții de tineri aspiranți perpetuu la tinerețe.

Între timp, prin biroul fost cîndva, probabil, sală de ședințe, au intrat, au vorbit, s-au consultat, au rîs sau au înjurat, o sumedenie de oameni. Mihai Costea a vorbit și el, a spus una-alta, a dat vreo indicație, a rîs, a înjurat — după situație. Acum ne găsim iarăși singuri, unul în fața celuilalt, au trecut cîteva ceasuri bune, mă gîndesc cu mîhnire că mi s-a dat peste cap reportajul și mă ridic și plec, salutîndu-l destul de absent pe băiatul acesta zis Mihai Costea, fără a-i mai pune vreo întrebare despre problemele sale arzătoare.

Vladimir UDRESCU

PULS

Primele ediții ale revistelor studențești în acest an universitar

Cu întîrziere, dar și cu mai multă temeinicie în alcătuirea sumarelor și în realizarea lor publicistică, au început să apară edițiile din acest an universitar ale revistelor studențești.

O receptivitate remarcabilă pentru fenomenul cultural studențesc, privită în corelația sa organică cu contextul spiritual general (Universitas), intervenția promptă și judicioasă în desfășurarea procesului instructiv-educativ (Ing și Sigma), încercarea de a depăși condiția modestă a primelor apariții (Medicinistul și Orizont studențesc), un cult bine întreținut pentru profesie (Symposion) — iată cîteva dintre impresiile ce ni s-au impus la o „repede ochire". Dacă nu ne angajăm încă într-o cercetare mai atentă e pentru că unul din proximele numere va fi dedicat în întregime publicațiilor studențești din institute. Așteptăm însă și alte ediții. Cît mai urgent !

Un concurs închinat lui Octavian Goga

Un interesant concurs „Cine știe cîștigă" a avut loc la Institutul agronomic „Dr. Petru Groza" din Cluj. Tema : „Octavian Goga — omul și opera" a dat posibilitate participanților să cunoască aspecte din creația poetului român. Concursul a cuprins, ca probă, și creații proprii, închinate lui Octavian Goga. Premiul întîi a fost cîștigat de studentul Octav Vasile.

Săptămînal — o dezbatere de idei

Înființat la sfîrșitul lunii noiembrie a.c. în Iași, cercul de dezbateri se bucură de adeziunea deplină a studențimii ieșene, datorită tematicii largi abordate. Discuțiile, organizate săptămînal, la care participă studenți și personalități ale vieții politice, culturale și științifice din localitate și din țară, sînt axate pe probleme ale politicii interne și externe a P.C.R., probleme de psihologie, filozofie, sociologie și economice.

Filmele în premieră studențească

Un viu ecou în rîndurile studenților are noua acțiune „AVANPREMIERE CINEMATOGRAFICE", organizată săptămînal la Casa de cultură a tineretului și studenților din Iași. După BLOW-UP, a cărui prezentare a avut loc săptămîna trecută, urmează „CĂLDURA", la care sînt invitați o parte din actori, precum și proaspătul absolvent al I.A.T.C., Șerban Creangă, regizorul filmului.

SPRE OPTIM — SENSUL DEZVOLTĂRII CERCETĂRII STUDENȚEȘTI

(Urmare din pagina 1)

drul căreia s-au prezentat lucrări deosebit de actuale și de valoroase. O bună reprezentare a avut și Universitatea din Craiova. În schimb, la celălalt pol s-au situat cîteva din cele mai mari institute din țară (?!).

RECONFIRMAREA UNOR CARENȚE. Persistă încă modul de pregătire în grabă — uneori chiar superficială — a lucrărilor conferinței. Ne referim, îndeosebi, la necesitatea ca **lucrările ce se vor prezenta să fie trimise cu două săptămîni înainte,** în cîteva exemplare, nu numai comisiei de organizare, ci și **bibliotecilor institutelor de unde provin participanții.** Aceștia, avînd posibilitatea să le consulte în prealabil, ar putea ridica eficiența dezbaterilor. Alte cîteva concluzii ce se pot desprinde din datele existente se referă la unele probleme mai puțin discutate pînă acum. Reiese, de exemplu, că procentele de participare ce revin studenților din anul V sau absolvenților sînt contrastant de mari în raport cu cele ce revin studenților din anii III sau IV. **Cu alte cuvinte, începerea activității științifice și în orice caz finalizarea ei se fac destul de tîrziu.** Și atunci ne întrebăm: oare cauzele nu trebuie căutate și în faptul că **nu există o educare sistematică în domeniul cercetării?** Se poate pune, de asemenea, în evidență faptul că o variabilă care reflectă **gradul de dezvoltare a cercetării în colaborare** — numărul de lucrări, în funcție de numărul de autori pe lucrare — are diverse legi de distribuție ce variază cu domeniul cercetării și cu institutul. Concluziile sînt că **formării în direcția colaborării științifice** nu i se acordă importanță în multe institute, deși în unele domenii este absolut necesară. În sfîrșit, o altă remarcă este aceea că **repartizarea lucrărilor, atît prezentate, cît și premiate, pe două categorii de conducători (asistenți-lectori și conferențiari-profesori)** este favorabilă — cu excepția a două secții — primei grupe. Nu știm dacă principala cauză trebuie găsită în lipsa de timp a ultimilor sau în preocuparea mai mare a primilor. Poate că în amîndouă.

Fără îndoială că cifrele brute sau cel mult semiprelucrate de care dispunem în prezent nu pot decît să ridice niște probleme, să indice posibile cauze, dar nicidecum **să ofere soluții. Acest lucru este însă necesar pentru a putea acționa spre creșterea eficienței cercetării științifice studențești.** Prin urmare...

DOUĂ ÎNTREBĂRI ȘI CÎTEVA ELEMENTE CONSTITUTIVE ALE UNOR POSIBILE DISCUȚII

ÎNTREBĂRILE puse unor studenți participanți au fost:

— Ce probleme se cer soluționate pentru a spori participarea studenților și eficiența cercetării științifice studențești?

— În ce mod asociațiile studențești își pot aduce contribuția la rezolvarea acestora?

RĂSPUNSURILE au lipsit în general la întrebarea a doua sau au fost formale și imprecise, chiar dacă au aparținut unor studenți ce dețin funcții în asociații. Ca răspuns la prima întrebare s-au primit mai multe sugestii, dintre care unele au fost reținute pentru discuții ulterioare și o eventuală concretizare a lor:

1. Pentru mărirea potențialului uman de cercetare:

— atragerea a cît mai mulți studenți din anii mici;

— creșterea preocupărilor cadrelor didactice pentru descoperirea talentelor științifice, pentru educarea consecventă a lor;

— schimbarea mentalității studentului în favoarea unui raport optim între informare și formare.

2. Unele măsuri stimulative pentru activitatea de cercetare:

— prezența facultativă la unele cursuri și seminarii pentru studenții cercetători;

— recunoașterea unei lucrări prezentate în cadrul unei sesiuni științifice ca **lucrare publicată;**

— stabilirea unui statut avantajos studentului cu bune rezultate științifice, în raport cu repartizarea în muncă.

3. Pentru îmbunătățirea procesului de informare-documentare și a schimburilor de experiență:

— îmbunătățirea organizării și aprovizionării bibliotecilor;

— măsuri de asigurare a unei documentări optime a studenților în problema de cercetare de care se ocupă;

— inițiere în tehnicile de documentare;

— organizarea mai frecventă, la nivelul institutelor și mai ales al facultăților, a unor forme de dezbatere a lucrărilor științifice (simpozioane, sesiuni, colocvii);

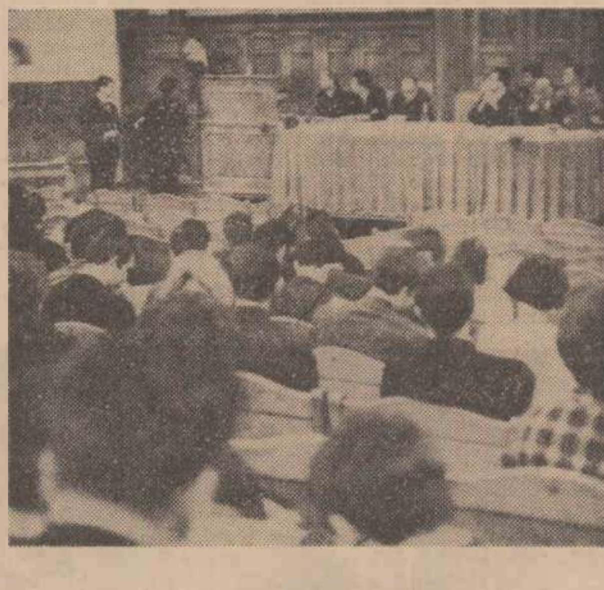
— organizarea **anuală** a Conferinței naționale a cercurilor științifice studențești;

— legături mai strînse între cercurile științifice de aceeași specialitate din diferite centre universitare, eventual chiar o colaborare;

— organizarea unor **tabere de vară** pentru studenții cercetători;

— invitarea periodică a unor oameni de știință străini pentru a conferenția în problemele de mare noutate științifică.

4. Pentru legarea mai strînsă a cercetării studențești de practică:

— alegerea unor teme de actualitate și cu aplicații practice; colaborarea cît mai strînsă cu institutele de cercetare care studiază problemele respective;

— informarea organizată și periodică asupra problemelor concrete puse de practică; dezbaterea pe cît posibil a programelor de cercetare ale unor institute de cercetări și ale catedrei de care aparține cercul;

— posibilitatea răspîndirii mai largi a rezultatelor studențești, atît prin publicare, cît și prin valorificarea lor.

Fără îndoială, că **aceste elemente aparent disjuncte, precizate prin discuții** și apoi **integrate,** pot conduce la unele soluții (nu numai ca idee, dar și ca tactică de realizare) în direcția **eficientizării** cercetării științifice studențești. Realizarea acestui deziderat este însă **condiționată în primul rînd,** nu de punerea în practică — separat — a uneia sau alteia din sugestiile de mai sus, ci **de integrarea reală a activității științifice a studenților în planul de învățămînt.** Acesta este singurul mod prin care se poate asigura baza materială necesară și rezolvarea pe ansamblu a unor probleme complexe legate de activitatea de cercetare. Pe bună dreptate trebuie să ne punem întrebarea:

5. Și-a găsit activitatea științifică studențească locul cuvenit în planul de învățămînt?

PE HÎRTIE DA, ÎN REALITATE NU! Acesta este răspunsul. Într-adevăr, **noul Regulament privind organizarea activității științifice** începe astfel: „Activitatea științifică a studenților, **parte integrantă a procesului instructiv-educativ,** are ca scop aprofundarea și lărgirea orizontului profesional-științific, însușirea metodologiei și cultivarea aptitudinilor de cercetare, a deprinderilor de muncă independentă, formarea unor specialiști temeinic pregătiți". Dar de fapt cum este ea „integrată"? Pe unde se poate și cît se poate! Că este adevărat faptul că în acest proces x se lărgește, y se însușește, z se dezvoltă și u se formează, nu o contestă nimeni! Dar **cît de mult** și la **cît de mulți? Ce dotare, ce fonduri** sînt necesare pentru a **asigura pregătirea suplimentară corespunzătoare** a unui număr de studenți? **Ce forme de activitate** și **în ce măsură** sînt necesare? **Ce fel și cîtă forță de muncă** cer ele? Pentru ce **relații interuniversitare și extrauniversitare** trebuie asigurată baza necesară perfectării lor și nu numai decretată posibilitatea existenței lor? Cine și cum se ocupă de toate aceste lucruri — și încă de multe altele la ordinea zilei? Numai existența unor răspunsuri exacte și reale la aceste întrebări ar convinge că activitatea științifică studențească **are un loc al ei** în cadrul unui **plan.**

Ceea ce cerem mai ales cercetării științifice studențești în perspectivă — **eficiență maximă** — este **sinonim cu optimizarea ei.** De aceea trebuie precizate...

DIRECȚIILE OPTIMIZĂRII

CREȘTEREA RESURSELOR, DAR ȘI UTILIZAREA LOR OPTIMĂ. Dacă ne referim la **resursele materiale** trebuie să spunem că ele sînt mult prea mici în raport cu necesitățile. Chiar dacă se invocă existența lor limitată se poate afirma că, atît timp cît nu există un fond substanțial de dotare a cercetării studențești, problema nu este rezolvată în raport cu importanța relativă care ar trebui să-i fie recunoscută în cadrul procesului de învățămînt. Credem că **în vederea utilizării optime a resurselor** umane, n-ar fi lipsită de interes o cercetare care să stabilească structura bugetelor-timp ale cadrelor didactice și ale studenților pentru cercetare apoi eficiența utilizării respective și să se încerce prin simulare, eficiența unor structuri diferite, modificate. În ceea ce privește **utilizarea optimă a resurselor materiale,** pe lîngă invocarea permanentă a spiritului de economie ar trebui să se treacă mai rapid la crearea unei **economii a învățămîntului** — și a cercetării ca o componentă a acestuia — **care să stabilească direcțiile optime de repartizare a investițiilor.**

DIRECȚIILE EXTRAUNIVERSITARE ALE CREȘTERII EFICIENȚEI sînt numeroase. Vom discuta două, legate una de alta: **binomul cercetare-practică** și **selecționarea cercetătorilor.** Referitor la prima, este de subliniat că nici unul din cele două circuite care duc cercetarea științifică studențească la aplicarea în practică nu sînt utilizate sistematic. În acest sens trebuie mers mai mult pe **linia cointeresării efective — prin mărirea promptitudinii și certitudinii** — a întreprinderilor și institutelor de cercetări și mai puțin pe cea **a cererilor declarative.** Pentru că nu este de înțeles cum atîta timp cît cererea de cercetare este mai mare decît oferta, potențialul universitar rămîne nevalorificat! Alături de **conservatorismul** unor întreprinderi trebuie înlăturate, de asemenea, **amatorismul** din cercetarea științifică studențească, cît și **concepția „științei pentru știință".** Pe linia promovării unor criterii adecvate de selecționare a cadrelor de cercetare de către întreprinderi și institute de cercetări, credem că trebuie utilizate **noi forme de desfășurare a practicilor în producție** (mai ales în ultimii ani de studii) pentru studenții cercetători. În contextul aprobării de principiu a soluției discutate în paragraful anterior, eficiența desfășurării acestor practici și cointeresarea beneficiarilor va fi mult sporită.

ÎNSCRIEREA PE SISTEMUL ORBITAL AL COLABORĂRII în cadrul cercetării științifice studențești este imperioasă. **Trei „orbite"** ni se par importante. **Colaborarea în același domeniu** — încă în stare incipientă — ar avea de cîștigat prin extensiunea și profunzimea temelor abordate. **Colaborarea în domenii apropiate** care fac obiectul de studiu al unor secții din aceeași facultate sau al unor facultăți cu profil apropiat — inexistente încă — ar avea de cîștigat în același sens. În plus, ar face posibilă specializarea în discipline care din cauza noutății lor sau a faptului că se află „pe graniță" nu și-au găsit încă locul în planul de învățămînt. **Colaborarea între domenii care nu se intersectează tematic, dar se intersectează în rezolvarea unor probleme practice** (exemplu: economie + matematică + informatică + sociologie) — de asemenea inexistentă — este de mare importanță, atît pentru o **formare în spiritul colaborării a tinerilor cercetători** — absolut necesară în stadiul actual de dezvoltare a științei, cît și pentru formarea unor specialiști capabili în viitor să dezvolte adevărate discipline de graniță.

INFORMAREA SISTEMATICĂ ȘI OPERATIVĂ. Vom lua în discuție **un sistem operativ de documentare organizat la nivelul sistemului universitar național** și **cîteva modalități auxiliare care să înlesnească schimbul de experiență și informare între studenții cercetători și între aceștia și cercetarea „mare".** Referitor la prima problemă nu vom preciza toate detaliile de organizare a ei. În principiu este vorba despre întocmirea la nivel central a unui **tabel** — matrice logică — care să conțină pe **coloane** toate **institutele** de învățămînt superior (sau toate **bibliotecile** lor), iar pe **linii** toate **revistele** intrate în unul sau mai multe din acestea. **Fiecare căsuță** din interiorul tabloului va **cuprinde informația „revista R se găsește sau nu în institutul I".** Fiecare institut posedînd un asemenea tabel va fi în măsură ca, în funcție de revistele ce-l interesează ca **tematică,** să ceară institutelor care posedă aceste reviste **fotocopii cuprinzînd sumarele** fiecăruia din numerele primite. Apoi va putea cere, în funcție de articolele care-l interesează, fotocopii ale acestora. Problema în sine, fiind o **problemă de programare liniară** — pentru care am conceput modelul matematic, **poate contribui la optimizarea activității de documentare,** începînd cu **repartiția optimă a surselor de documentare** și sfîrșind cu rezolvarea unei probleme de **transport al informației.**

Merită atenție spre studiu și alte cîteva idei: în sensul înlesnirii schimbului de experiență între studenții din centre universitare diferite ar fi nimerit ca **să se organizeze de către consiliile A.S. excursii în centrele unde anumite institute își țin sesiunile anuale de comunicări** în scopul participării la acestea; pornindu-se de la experiența favorabilă acumulată prin organizarea taberei de instruire a cadrelor de asociație, s-ar putea veni în întîmpinarea propunerii de a **se organiza o tabără științifică** unde studenții cercetători pot fi instruiți asupra tehnicilor și problemelor generale ale cercetării științifice și mai ales pot stabili primele contacte necesare realizării unei strînse colaborări; de asemenea, este necesară **găsirea unei forme** care **să continue cu consecvență și în mod sistematic,** atît experiența cîștigată în **publicarea rezultatelor științifice** de către **Buletinele cercurilor științifice,** cît și **introducerea unor noi forme operative de informare și comunicare** în cadrul sistemului național al cercetării științifice studențești.

Fără îndoială că direcțiile de optimizare discutate sînt legate, în primul rînd, de asigurarea unei **permanențe a vitalității cercetării** și în al doilea rînd, de realizarea obiectivelor propuse nu numai la un moment dat ci și de **asigurarea condițiilor necesare stabilirii unor obiective și realizării lor optime în perspectivă.**

În ansamblul preocupărilor sporite pentru desfășurarea sub imperiul exigenței a muncii profesionale, atragerea unui număr cît mai mare de studenți spre cercetare — cadru adecvat valorificării posibilităților de informare și pregătire superioară —, stimularea desfășurării ritmice a activității științifice, și a interesului pentru aceasta, dinamizarea procesului de cercetare nu au ocupat locul cuvenit în atenția multor consilii de asociație și, în special, a comisiilor profesionale. Este necesar, de aceea, ca și în viitor consiliile asociațiilor studențești, așa cum se sublinia la Conferința a VII-a a U.A.S.R. și la plenara din această toamnă a Consiliului U.A.S.R., să considere activitatea cercurilor științifice la nivelul cerințelor și exigențelor impuse de rolul și locul cercurilor de cercetare în aprofundarea cunoștințelor teoretice și practice, a pregătirii multilaterale pentru profesie. Concluziile desprinse din recenta Conferință națională trebuie să formeze în acest sens, așa cum se întîmplă și în alte domenii de activitate a asociațiilor obiectul unei analize temeinice din partea organelor de asociație, a comisiei profesionale a U.A.S.R. și forurilor de resort din Ministerul Învățămîntului, în vederea asigurării desfășurării muncii în condiții optime a acestui important sector, integrat organic în dinamica procesului de învățămînt.

de la MAGISTRU la DISCIPOL

„Oricît ai fi de bun, nu ştii niciodată dacă eşti destul de bun"

Cu prof. dr. docent ION MANTA despre ştiinţă, şcoală şi viaţă

— Aveţi, tovarăşe profesor, o deviză sau un crez anume în viaţă?

— Deviză... Ştiu eu... M-am ferit şi mă feresc de o deviză anume. Asta din sentimentul că a mă fi subordonat numai unei singure idei m-aş fi asemănat unei maşini care funcţionează numai cînd i se dă pe bandă ideea-program. Totuşi păstrez în sufletul meu două gînduri minunate. Nu sînt ale mele, dar le-am deschis porţile inimii. Un bătrîn, preşedinte al Societăţii de chimie din Franţa, la vîrsta de 90 de ani, spunea: „Oricît ai fi de bun, nu ştii niciodată dacă eşti destul de bun". Cred că idealul omului trebuie să fie de a-şi ajuta în toate privinţele aproapele... Oricare ar fi el. Să ai compasiune faţă de toţi oamenii şi să-l înţelegi pe fiecare. Pentru că „nu există om fără un grăunte de aur în suflet" — după cum spunea Gorki. Iată gîndurile după care am încercat să-mi călăuzesc paşii vieţii.

— Aveţi 68 de ani, sînteţi...

— Nu, nu sînt pensionar. Sînt profesor consultant! Dar să sărim peste asta...

— Cînd v-aţi gîndit prima oară să deveniţi profesor universitar?

— Să fiu sincer, de cînd am ştiut ce-i şcoală voiam să devin profesor. Profesor de liceu prima dată, apoi, cînd am început să ştiu ce-i aceea facultate, profesor universitar. În 1923 am terminat Facultatea de chimie la Iaşi. Am primit o bursă pentru Nancy, să-mi prepar doctoratul. Ei bine, atunci a fost momentul hotărîtor pentru mine. Mi-am făcut un fel de legămînt. **Am zis: am să învăţ, am să lucrez pentru că reprezint România şi n-am dreptul să ies în urma altora.** Nu pot să zic că eram fire închisă, nu, eram tînăr şi comunicativ, dar m-am ţinut de promisiunea mea şi în 1927 mi-am luat doctoratul cu cea mai înaltă distincţie: **„très honorable"**. În urma acestui fapt au răsărit în jurul meu multe oferte ispititoare, majoritatea în străinătate. Sub aspect bănesc, mai avantajoase decît cele din ţară. Am venit totuşi acasă. Acasă, în Ardealul care „se unise cu ţara". Spun acasă, pentru că tatăl meu era din Făgăraş. La Cluj am fost angajat ca şef de lucrări în 1929. Iată-mă-s deci acum de 40 de ani în I.M.F.

— Dacă îmi permiteţi să recapitulez puţin: la 22 de ani aţi terminat facultatea, la 26 de ani aveaţi doctoratul, la 29 de ani eraţi şef de lucrări, la 35 profesor...

— Da, ştiu ce vrei să spui. Cazul meu nu reprezintă ceva deosebit. Papilian era profesor la 29 de ani, Iuliu Haţieganu şi Iuliu Moldovan înainte de 35 de ani. Şi alţii, şi alţii. Şi nimeni nu regretă sau obiectează acest lucru. Dimpotrivă. Poate şcoala medicală clujeană tocmai datorită tinereţii acestor maeştri s-a impus. Un bărbat se află deja în plenitudinea forţelor sale psihofizice în jur de 40 de ani. Cu regret pot să constat că numărul profesorilor de această vîrstă se poate număra, în Cluj, pe degete. Asta înseamnă, oare, că generaţia de astăzi este mai puţin capabilă decît cea din 1920-30? Nu pot crede. Dar, din păcate, consacrarea valorilor se află sub absolutul regulilor. Trebuie să se aştepte, inevitabil, implacabila curgere a timpului pentru ca un specialist să acumuleze „vechimea" în ani de care are nevoie pentru ca să promoveze ierarhia didactică.

Dar, mă întreb, asta trebuie să primeze, vechimea? Ori valoarea omului?! De ce trecem cu vederea că de multe, de foarte multe ori, faptele preced cifrele din calendar? Nu vreau să dau reţete, dar prin frîna calendarului ne blazăm oamenii. Şi nu avem decît de pierdut din asta. Niciodată erudiţia blazată sau plafonată nu va face atîta cît forţa şi dinamismul unei generaţii care doreşte să se afirme şi reuşeşte să o facă.

— Aţi trecut, odată cu timpul, de la banca elevului la catedra profesorului. Adică de la discipol la magistru. Aţi avut ambele roluri în viaţă. Azi îl aveţi pe cel al magistrului. Din experienţa domniei voastre de 4 decenii, credeţi că magistrul îşi caută discipolul sau discipolul îşi caută magistrul?

— Magistru vine din latină: magister. Eu l-aş traduce: **profesor la locul lui, profesor cu adevărat** — subliniază te rog. Magistru e un OM de ştiinţă cu idei şi sentimente superioare, pe care le împarte cu dărnicie celor din jur. Mă măguleşte atributul pe care mi l-ai dat. Şi mă bucură. În ceea ce mă priveşte, n-am nici un drept să-l confirm sau să-l infirm. Eu am făcut ce am putut şi cum am putut mai bine, dar puterile omului sînt limitate. Dacă n-am reuşit întotdeauna, sau am greşit, înseamnă că nu eram capabil să fac mai mult. Dar să-ţi răspund la întrebare. Nu mă pot folosi de absolut însă. În viaţă am fost căutat şi am căutat, şi ca elev, şi ca profesor. Toate căutările au fost sub semnul afinităţilor elective (nu în accepţiunea lui Goethe, ci mai lărgită). **Cred, totuşi, în principiu, că acel care trebuie să caute este discipolul. Fiecare tînăr are, aş putea spune, o predispoziţie pentru o anumită profesiune. El trebuie să şi-o descopere. Şi descoperirea şi-o face de multe ori impresionat de o anumită personalitate pe care o ia, instinctiv, ca model.** A fi model pentru un tînăr sau mai mulţi, iată o postură ispititoare. Dar şi cu două tăişuri. Şi cu mare răspundere. Cu două tăişuri, pentru că poţi fi tentat să abordezi o mască teatrală, încercînd să pari altceva decît ceea ce eşti, să faci, adică, un prim pas spre ratarea unei munci oneste şi, de aici, deziluziile. Apoi, porţi pe umeri răspunderea orientării celor care te urmează. **Poţi fi întotdeauna sigur că drumul tău e cel mai bun, că e atît de bun încît să fie urmat şi de alţii?** Şi oare, toţi cei care vor să te urmeze merită? — iată întrebări stringente la care trebuie să răspunzi şi pe care trebuie să le rezolvi îndată ce vezi că sînt oameni ce vor să te urmeze. Cum îţi descoperi posibilii discipoli? **Mijlocul ideal de recrutare şi verificare este, în condiţiile în care mă aflu, cercul ştiinţific studenţesc.** De acolo mi-am crescut majoritatea cadrelor mele bune. Am să exemplific prin cei mai recenţi ce mi-au dat satisfacţii. Benga şi Coman, tineri absolvenţi ai Facultăţii de medicină, dar deja vechi colaboratori. Cred că un cercetător trebuie să aibă nu numai o cultură de specialitate amănunţită, dar şi să ştie să ridice observaţia la rangul de ştiinţă. Şi chiar artă. Da, da, artă. **Să aibă veşnic pe buze întrebările: cum? de ce? pentru ce? Să ştie că spaţiul nu e o succesiune de puncte şi nici timpul o înşiruire de clipe. Că toate fenomenele au legi, că nu aparatele de cercetare descoperă legile, ci omul.** Omul care îşi face datoria nu numai cu mintea, ci şi cu sufletul. Ei bine, munca minunată a adevăraţilor magiştri e să descopere astfel de oameni. Nu e uşor.

— Ce loc acordaţi participării sufleteşti la cercetare?

— Spuneam şi mai sus despre asta, dar accentuez. Omul este o fiinţă prin definiţie socială şi are nevoie de semenii lui. Nu numai din această nevoie prin definiţie s-au născut echipele de cercetare şi nici numai din nevoia întregirii cunoştinţelor, ci şi din necesitatea completării spirituale. De fapt, unul din criteriile de alcătuire a unei echipe — unul din cele mai importante — este acesta.

— Vă consideraţi discipolul cui?

— O, nu, eu n-aş putea spune că sînt discipolul cuiva anume. Am avut mai mulţi profesori a căror amintire o port cu drag cu mine. Începînd din liceu. Bogrea, Bădărău, Hogaş, apoi în universitate Bogdan, Costăchescu, Obreja. În Franţa, Vavon, Travers, Guntz. Menţionez pe Guntz. Era de 70 de ani cînd venea la noi prin laboratoare, ne îndruma atent, ne povestea amintiri, ne cunoştea pe fiecare după nume. Se purta cu noi ca un venerabil bunic. Da, da, atîţia oameni minunaţi mi-au îndrumat paşii... Cînd mă gîndesc că de multe ori am învăţat dumnezeieşte cîte o materie de dragul profesorului. Cum să nu înveţi, de exemplu, literatură cînd îţi preda Hogaş? Mi-aduc aminte că odată mai mulţi colegi l-am întrebat pe profesorul Bogrea (a cărui erudiţie era apreciată superlativ de Iorga): „Ce să facem, domnule profesor, ca să devenim ca dv?". Ştii ce ne-a răspuns? „1. Să citiţi tot ce vă cade în mînă, dar cu spirit critic; 2. Să învăţaţi limbi străine, noi sîntem o ţară mică, limba noastră o cunoaştem numai noi (trebuie să adaug, în paranteză, că pe atunci traducerile de specialitate erau anemice). **Noi sîntem ca o casă: dacă are o fereastră are lumină, cu două ferestre e şi mai bine. Dacă sînt 3, ei, atunci intră soarele în ea...**" Am rămas credincios celor ce ne-a spus profesorul Bogrea şi m-am străduit ca şi colaboratorii de la mine de la catedră să citească mult şi să cunoască la perfecţie cel puţin o limbă de largă circulaţie.

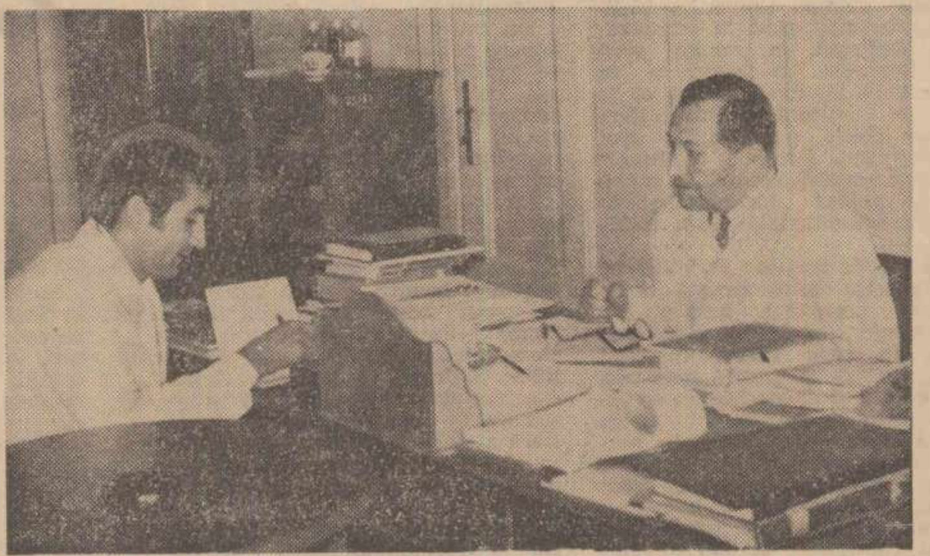
— Cînd eram în anul I, vă spun sincer, cam tremuram înaintea examenului cu dv. Şi nu numai eu. Spuneau colegii mai mari că atunci cînd vă mutaţi ţigara dintr-un colţ al gurii în altul e de rău... Dar după cele două examene ce le-am susţinut ne-am dat seama, de fiecare dată, ce mult ne înşelam temîndu-ne.

— Da, am fost exigent. Dar în 40 de ani nu ştiu să fi lăsat mai mult de 2 repetenţi. De amînat, da, amînam, dar după ce mă convingeam că studentul nu ştie. N-am urmărit ca studenţii să devină specialişti în biochimie. Pretindeam însă problemele absolut necesare şi o judecată logică. Puneam mai mult preţ pe capacitatea de sinteză şi expunere a studentului decît pe cunoştinţele lui, cînd acestea erau acumulări mecanice. Urmăream prin asistenţii mei activitatea fiecăruia şi în timpul anului, încît şi din caietele lor la examen îmi cunoşteam studenţii.

— Îmi amintesc de primul curs al dv. Cînd v-am auzit recitînd din „Faust" mi-a fost ruşine că pînă atunci nu-l citisem. În aceeaşi zi l-am scos de la bibliotecă. Goethe, ştiu, e marea dv. preferinţă, nu vă întreb de celelalte; vă rog să-mi permiteţi, totuşi, o indiscreţie. De altă natură. Dv. nu scrieţi literatură, d-le profesor?

— Vezi dumneata, îţi spuneam mai înainte că, în sufletul omului, ştiinţa stă lîngă artă. Am fost inoculat cu virusul artei, de literatură mai ales, încă de profesorii mei din liceu. Chiar scriam cîte ceva. Ca şi fostul meu prieten Pătrăşcanu, sub îndemnul lui V.I. Popa, ce era cu 7 ani mai mare ca noi. Ba se pare că ceva înclinaţii aveam, căci profesorul Bogrea, aflînd că voi urma secţia reală, m-a denumit „trădător". Vechea dragoste nu se uită, mai ales dacă-i prima. Şi revine adesea la bătrîneţe. Da, am caiete cu însemnări. Am cunoscut mulţi oameni, încerc să le însemn amintirea. Ar fi păcat să se piardă. Dar e greu... Mulţi dintre ei nu mai sînt decît în sufletul nostru ori al meu. De voi publica sau nu cele scrise, nu ştiu. Deocamdată, în răgazul pe care mi-l dă titlul de profesor consultant, scriu. Scriu fiindcă n-am timp să mă gîndesc că trece timpul.

Ion MARCEA

PROFESOR DOCTOR DOCENT ION MANTA

FIŞA BIOGRAFICĂ

Şeful catedrei de biochimie la I.M.F. Cluj. Licenţiat în chimie la Iaşi — 1922. Doctor în chimie la Nancy — 1927. Licenţiat în Farmacie la Cluj — 1935. Doctor în ştiinţe — 1956. Vicepreşedinte al Comitetului de biochimie de pe lîngă Academia Republicii Socialiste România. Decorat cu Ordinul Muncii clasa a II-a. Aproape 200 de lucrări ştiinţifice importante. A editat primul curs de biochimie din ţară şi primul manual de laborator clinic. A condus sau colaborat la alte 7 manuale, a colaborat la Farmacopeea română. Ultima ediţie a manualului său de biochimie medicală a apărut în 1968. A elaborat sau condus direct fabricarea a o serie de circa 28 substanţe şi medicamente, ca: P.A.H. Insulin-zinc-globina, Testosteron, A.C.T.H. etc. A introdus o serie de metode originale de fabricaţie, pentru care a primit premiul industriei chimice. În 1963 a primit premiul I pentru cercetare al Ministerului Învăţămîntului.

Limpezimea ideilor, perfecta organizare mintală, ascuţimea inteligenţei şi marea putere de creaţie fac din profesorul I. Manta — pe lîngă un excepţional om de ştiinţă — un pedagog desăvîrşit, un dascăl de seamă al şcolii medicale clujene. Faptul acesta a fost simţit şi apreciat de numeroase generaţii de studenţi, de la semnatarul acestor rînduri preliminare, care l-a fost cîndva elev, pînă la studenţii din zilele noastre. Din aceste motive, imaginea profesorului Manta trezeşte întotdeauna, în sufletul celor care au avut fericirea de a-l cunoaşte, gratitudine şi dorinţă năvalnică de făurire a unei personalităţi umane după acest model desăvîrşit.

Prof. dr. docent
VICTOR PREDA
membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România

Între 15 şi 21 decembrie 1969, în organizarea Institutului de arhitectură din Bucureşti, se va desfăşura „Festivalul formaţiilor de muzică uşoară studenţească". La festival vor participa formaţii studenţeşti de prestigiu din toată ţara. Printre invitaţi: „PHOENIX", „MONDIAL", „ROŞU ŞI NEGRU", „OLYMPIC 64", „CLASIC XX" etc. La sfîrşitul festivalului-concurs se vor înmîna „Premiul pentru cea mai bună formaţie studenţească a anului 1969" şi „Premiul pentru originalitate şi stil românesc." În acelaşi timp acest concurs va fi o preselecţie pentru Festivalul de artă studenţească — secţiunea muzică uşoară — care va avea loc în primăvara anului 1970.

Dacă avem formaţii capabile să susţină un festival, dacă există, cum bine ştim, un veritabil interes al publicului studenţesc pentru muzica uşoară, firesc, ne punem întrebarea:

Există muzică uşoară studenţească?

Nu e vorba, desigur, despre muzica uşoară studenţească considerată ca un gen aparte. Dar am pornit de la ideea că atribute normale ale artei amatoare studenţeşti: spiritul tineresc, inventivitatea, rigoarea ţinutei intelectuale, dinamismul nesofisticat ar putea oferi — grefate pe modalităţile cunoscute ale promovării muzicii uşoare — o notă deosebită, specifică mediului universitar.

Dan Spătaru, Dorin Anastasiu — laureaţi la Mamaia, Anca Agemolu, Cristian Popescu, Puica Igiroşanu, Sergiu Cioiu, Lili Bulaesi şi mulţi alţii au fost lansaţi de formaţiile artistice studenţeşti. O remarcă specială pentru Luminiţa Dobrescu şi Mihaela Mihai, care ne-au reprezentat onorabil ţara la Festivalul de la Braşov. Dacă nu ne înşelăm, la „Steaua fără nume" a Televiziunii, principalii protagonişti sînt tot studenţii (vezi Doina Spătaru etc.).

În schimb, „celebrul" **Festival-concurs de sîmbătă seara,** lansat cu surle şi trîmbiţe în cele patru colţuri ale Bucureştiului, n-a avut deocamdată nici un ecou. După atîtea „sîmbete" neonorate, directorul Casei de cultură, **Petre Meglei,** a conchis că „vina", bineînţeles, o au studenţii, care nu s-ar fi prezentat. Nu putem crede că studenţii solişti amatori, din diferite institute, ca şi mulţi alţi începători în ale muzicii uşoare, nu doresc să se lanseze pe scena Casei de cultură. Avem totuşi impresia că iniţiativa a rămas numai la nivelul reclamei. Şi dacă amatorii n-au luat cu asalt „concursul" nu înseamnă că reclama a fost ineficientă, ci **insuficientă.** Ajungem astfel la prima problemă a discuţiei noastre: **emulaţia pentru promovarea interpreţilor, formaţiilor, pentru depistarea talentelor trebuie lăsată la voia întîmplării?**

Se ştie că mulţi studenţi talentaţi nu posedă instrumente amplificatoare, difuzoare etc. Dorind totuşi să repete, ei fac apel la multe dovezi de ingeniozitate. Ce să mai vorbim de lipsa unui instructor muzical care să-i îndrume...

La Casa de cultură ei vor avea, dacă vor dori, toate cele necesare la dispoziţie. Justificînd lipsa unei acţiuni permanente de depistare, îndrumare şi instruire muzicală prin lipsa de interes a studenţilor, tovarăşul director a pus chiar un pariu cu noi, în sensul că nu se va prezenta nici un student dornic de instruire, cu toate că domnia sa le va pune la dispoziţie toate instrumentele Casei de cultură, inclusiv chitarele electrice şi amplificatoarele, precum şi îndrumarea necesară. Plecînd de la această idee, vor putea fi, întîmplător, descoperite unele talente, dar mai sigur, nu. Pentru că, dincolo de interesul pentru atragerea cantitativă, a cît mai mulţi amatori, trebuie să existe preocuparea calităţii.

Dar să fim mai expliciţi. Se ştie că mulţi studenţi se îndreaptă către îmbinarea în muzică a părţilor vocale cu cele instrumentale. Aceste grupuri, care au posibilităţi vaste de etalare a talentului, dacă el există, s-au înmulţit în ultimul timp. Aparent, acest lucru n-ar putea decît să ne bucure. Dar, la o privire mai atentă, descoperim în spatele acestei abundenţe „liniştitoare" o penurie de talent autentic. **Două primejdii — care ameninţă permanent interpretul amator — se manifestă aici: diletantismul şi imitaţia.**

Alături de formaţii apreciate de către studenţii bucureşteni, ca „Mondial", „Olympic 64", „Romanticii" şi „Coral" au apărut o puzderie de „catastrofe muzicale." În cadrul unei plimbări în zilele de sîmbătă şi duminică prin mai multe „ringuri de dans" din cîteva institute bucureştene, am dat de cîteva asemenea „perle". La Drept, ca de obicei în ultimul timp, formaţia „2001" chinuia timpanele bieţilor „combatanţi" pînă la exasperare. La Medicină, un anonim grup „Vox" împărţea în dreapta şi în stînga sunete disonante. Pînă şi la Casa de cultură a studenţilor, unde de obicei programul e mai bine organizat, formaţia „Litoral" — punînd amplificatoarele la maximum şi cîntînd „forte fortissimo" — făcea neinteligibilă fraza muzicală.

Dacă băieţii aceştia nu ştiu să facă distincţie între sunete nedeterminate (zgomote), care nu exprimă nimic, sînt izolate şi apte să devină **în unele cazuri** material pentru muzică, şi sunete muzicale, care au sens şi expresivitate, au legătură între ele şi sînt grupate în vederea creării unei imagini muzicale, nu e, poate, numai vina lor. Atunci cînd staţia de amplificare devine „factor artistic" înseamnă că formaţia nu ştie să stăpînească bine instrumentele. **Şi mai înseamnă că, deşi există metodişti, instructori muzicali, nu s-a gîndit nimeni să-i ajute, să-i îndrume spre asimilarea unui minim, dar strict necesar, bagaj de cunoştinţe muzicale. Ideea că „amatorism" înseamnă „cîntat după ureche" pare cel cel puţin desuetă. Şi dacă singura şcoală, singura pregătire a multor interpreţi rămîn aparatul de radio şi magnetofonul, nu ai de unde cere nu numai stil propriu sau personalitate, ci pur şi simplu corectitudine muzicală elementară. Căci disonanţa, accidentul armonic în muzica uşoară este şi ea o „armonie"...**

Pe acest aspect insista, într-o discuţie pe care am avut-o, **Mugur Winkler,** student din anul IV la Construcţii, unul din membrii grupului **„Sideral Modal Quartet",** format recent prin fuziunea parţială a vechilor formaţii **„Sideral"** şi **„Entuziaştii".** Nu poate fi făcută muzică de **calitate,** indiferent de gen, fără o bază de cunoştinţe muzicale. În acelaşi timp, asigurarea autenticităţii, a stilului fiecărui interpret cere, alături de pregătirea muzicală — aspect, într-un fel, profesinoal — şi o cultură artistică. Primul element al acesteia trebuie să-l constituie informarea — platformă pentru disocieri sigure între valoare şi poncif. **E vorba de o educare a gustului, acţiune necesară şi complementară pentru orice creator şi interpret.** Asemenea acţiuni au început să fie stimulate în cluburile studenţeşti. La clubul de muzică uşoară al Academiei de studii economice, stînd de vorbă cu secretarul cultural al clubului, studentul Dan Nicolescu, şi cu secretarul organizatoric, studentul Mera Brutuş, ambii în anul IV, am aflat că aici se prezintă ultimele noutăţi ale muzicii uşoare, după cum am arătat, atît româneşti cît şi străine. Prezentările sînt precedate de unele mici expuneri informative, care constituie un mijloc eficient de a separa valorile adevărate de nonvalori. De altfel, lucruri bune au început să se facă şi la cluburile muzicale mai recent înfiinţate de la I.P.G.G., Medicină etc. Din nou o notă bună pentru cadrul înconjurător în care se desfăşoară programul cultural al clubului „A" de la Arhitectură.

Dar să nu se uite că asemenea eforturi de asimilare a unei culturi, de formare a gustului, nu sînt destinate numai receptorului, publicului, că sînt indispensabile şi interpreţilor!

Un astfel de gust estetic, o preocupare pentru ţinuta actului muzical — prin excelenţă intelectuală — pot corija şi alte „diletantisme", frecvent observate, ţinînd de aspectul **vizual** al interpretării, de ambianţa în care se transmite fluxul melodic.

La nici una din formaţiile citate pînă acum, inclusiv la cele bune, nu se observă, de pildă, **o atenţie cît de mică la vestimentaţie şi la mişcarea scenică.** Ca un caz notoriu putem aminti de stilul de a cînta al formaţiei „Coral" (în vechea ei componenţă), care săptămîni la rînd a stat în timpul spectacolului cocoţată pe nişte scaune, în ţinută pestriţă de stradă. Dacă nu s-ar fi auzit muzica în sală puteam crede că ne aflăm la o cooperativă de reparat instrumente muzicale.

Acea discernere a valorilor, pe care a considerăm „bază teoretică" a pregătirii interpretului, trebuie să acţioneze şi asupra repertoriului. S-a dovedit cu prisosinţă că multe formaţii studenţeşti sînt capabile nu numai de o interpretare originală, dar şi de creaţie de calitate: melodii proprii, adaptări, aranjamente. De cele mai multe ori predominante în aceste creaţii sînt ritmul tineresc, fantezia, vioiciunea, atribute ale unui stil studenţesc, care ar putea fi mai mult stimulat de factorii organizatorici. Dar tot atît de adevărat e şi faptul că îşi spun încă din plin cuvîntul „gustul" pentru imitaţia unor ritmuri străine de stilul muzicii uşoare de valoare, opţiunea pentru melodii debile, incapabile să asigure comunicarea cu publicul. Nu e îndeajuns cultivat apetitul pentru text, pentru expresivitatea cuvîntului liric, accentul cade pe fraza muzicală şi nu pe transmiterea conţinutului acestui text, se face prea puţin în direcţia afirmării unui stil românesc al muzicii uşoare. De aici şi lipsa din repertorii a cîntecelor cu un text care să reziste confruntării cu poezia, lipsa de exigenţă faţă de calitatea textelor cîntecelor alese, frecvenţa scăzută a unor motive specifice liricii noastre şi melosului românesc. **Însăşi în opţiunea pentru repertoriu — însumînd atenţie faţă de melodie, cît şi faţă de text — poate să se manifeste un stil!**

Pentru a împlini speranţele, aşteptările publicului, care-i primeşte cu atîta căldură şi receptivitate, interpreţii studenţi ar mai putea face, deci, multe lucruri, asigurînd mediului studenţesc în care se difuzează muzica uşoară, ţinută intelectuală, puls tineresc, fantezie, transformîndu-l într-un mediu de afirmare şi lansare a talentului autentic şi valorilor sigure, într-o şcoală a formării timbrului specific al muzicii uşoare româneşti.

Mihai VĂLEANU
Remus CRISTIAN

33

MINULESCU

Desen de SILVAN

Cred că numai Topîrceanu a cunoscut un asemenea succes monstruos de public după cel de-al doilea război mondial cum a obţinut Minulescu. Tiraje de sute de mii de exemplare satisfac o cerere de lectură nesăturată încă. Elevi, oameni cu familie, fete de magazin, cu toţii năvălesc spre cei doi poli ai gustului comun. Topîrceanu e plin de umor, o *întoarce bine,* cum se spune, *Balada popii din Rudeni* are o muzicalitate accesibilă, e ca un tangou, merge la inimă, nu cere explicaţii, nu are nici un fel de implicaţie metafizică, se citeşte ca pe apă şi o memorezi chiar împotriva voinţei.

La Minulescu ceea ce era deştept instinctual la Topîrceanu a fost înlocuit cu neologismul şi cu evocări exotice, cantabile. Yahturi, gări, porturi, toată recuzita cabotină şi gesticulară a artistului care trece rampa de la primele cuvinte însoţesc această producţie legendară. Uneori mă aflam în sălile în care se recitau versurile acestui titan mijlociu al gustului mijlociu, în prezenţa sau în absenţa poetului. Nu era recitare să nu se termine în delir. Faptul că auditoriul nu era silit să facă eforturi în a-l pricepe măgulea direct pe fiecare ocupant al fotoliilor. Se stabilea o complicitate fără ieşire între cel ce scanda şi urechea flatată din sală. Palmele deveneau generoase, cerul atheneelor se aprindea de urale. Cine nu ar fi suferit la evocarea atrocei gelozii:

„Eu ştiu c-ai să mă-nşeli chiar mîine, / Dar fiindcă-azi mi te dai toată, / Am să te iert, e vechi păcatul, / Şi nu eşti prima vinovată..."

Nu e de mirare că autorii de muzică uşoară l-au adaptat cu entuziasm. Versurile minulesciene satisfac nevoi de călătorii, ele ţin loc de decor vetust, evocă amoruri parfumate, mătuşile noastre l-au iubit pînă la leşin: „Cînta un matelot la proră / Şi imnul lui solemn plutea, / Pe-ntinsul Mării Marmara..."

Gustul pentru morbid, care stă ascuns în fiecare dintre noi, este scos la suprafaţă tot în ritm de romanţă: „Paznicul mi-a-nchis cavoul / Şi-am rămas afară-n ploaie / Paznicul mi-a-nchis cavoul / Şi-am rămas să-mi plimb scheletul / Pe sub sălciile ude..."

Sute de persoane asaltau sălile în care Minulescu apărea, o adulaţie fără margini sublinia fiecare vers. Invenţia, la drept vorbind, nu cerea un efort intelectual prea mare din partea nici unei părţi:

„Tu crezi c-a fost iubire-adevărată / Eu cred c-a fost o scurtă nebunie / Dar ce anume a fost / Ce-am vrut să fie, / Noi nu vom şti-o poate niciodată..."

Lacrima urma imediat acestor stihuri, poetul era irezistibil. Clamarea cea mai violentă impiedica orice contestaţie. A spune că nu guşti asemenea poezie înseamnă încă şi astăzi o rănire ireparabilă. Există un public care te va taxa de snob, de prefăcut, de lipsit de orice aplecare spre arta adevărată dacă nu vei aplauda cu el aceste lucruri:

„Şi-ai să mă uiţi / Că prea departe / Şi pentru prea mult timp porneşti / Şi-am să te uit, / Că şi uitarea e scrisă-n legile omeneşti..."

Poezie pentru marinari, pentru femei rămase pe ţărm, feroviarii pot încerca şi ei acelaşi regret gîndindu-se la vitezele fantastice ale locomotivelor care-i duc departe de soţii şi familii. Sînt în poezia lui Minulescu mine secrete care explodează în sensibilitatea cea mai rezistentă: parfumul *Guèrlain.* Nimfe, parfumuri de mirt, sînt evocaţi cavalerul Des Grieux, Manon Lescaut, tusea în fa minor a *Traviatei,* există opaluri şi agate, auzim preludii de mandolă, orologii spaniole şi ele dintr-o cetate spaniolă, Şeherezade, Sulamite, covoare de Ghiordez etc...

Recuzita poetului e simbolistă, focoasă, stranie, plină de muzici. O să avem de luptat mult cu toţii ca să convingem pe amicii lui Minulescu că o ureche modernă se deprinde din ce în ce mai greu cu această miere artificială.

Eugen BARBU

e x p e r t i z e

Permanenţa poetului vates

Lectura antologiei lui Mihai Beniuc — Poezii (1938—1968), Editura tineretului — am pornit-o cu gîndul de a descoperi o faţetă necunoscută a poetului, alta decît cea predilectă manualelor şcolare şi preluată în alte vorbe, de către critica literară. (Relaţia poate fi înţeleasă şi invers). S-ar zice că am purces la drum cu o prejudecată. De ce neapărat ceva nou despre Beniuc? De ce ambiţia de a descoperi un alt Beniuc decît acela acceptat pînă la subînţeles? Simplu. Pentru a evita cealaltă prejudecată: aceea că nu este obligatoriu să găsim un alt Beniuc, diferit de acela sub steaua căreia s-a consacrat: poetul rosturilor sociale, „toboşarul timpurilor noi". Recunosc, nu ştiu care din cele două poziţii preconcepute este mai gravă, care din ele deserveşte mai din plin creaţia poetului.

În fond încercam în lectură un act de istorie literară, căutam să surprind dialectica valorii, faţă de un altul de axiologie metafizică. Valoarea nu înseamnă ceva dat o dată pentru totdeauna, ci revelare permanentă a substanţei ce o alcătuieşte; înseamnă continuă autorevelare. Istoria literară este prin definiţie dialectică, ea se alcătuieşte din rezultatele acesteia, pe cînd oficiul critic are, în primă afirmare, o bună doză metafizică (vorbesc de metodă).

Mărturisesc că zelul meu metodologic, apropo de Beniuc, a scăzut pe măsură ce înaintam în interiorul antologiei. Posibilitatea sugerării de către însăşi materia lirică a unui nou unghi analitic îmi apărea din ce în ce mai redusă. O nelinişte ciudată m-a cuprins cînd vedeam cum spectrul celei de a doua prejudecăţi renaşte cu puteri sporite. Beniuc, poetul dialecticii — cum s-a vroit la un moment dat — se arăta, prin antologia sa, un metafizician. Ca nici o altă creaţie, lirica scriitorului s-a mulţumit cu tiparele exegetice de pînă acum. Şi le-a însuşit continuînd a scrie în sensul indicat de acestea.

Dar situaţia mi se pare dilematică. Cui aparţine această mică dramă: poetului sau criticului? Care dintre ei e supus mai mult prejudecăţilor?

Poezia lui Mihai Beniuc respinge nu numai metodele de abordare analitică, ci şi pe cele de istorie literară. Asta pentru că poetul este un edificat. El acceptă doar punctul de vedere tradiţional, care, de fapt, l-a şi consacrat, şi care nu mai are nimic a-i spune. Dacă e să-l supunem unuia structuralist, situaţia nu se schimbă, ea ne conduce spre aceleaşi concluzii.

Structura poeziei sale este reprezentată, ca tip, de aceea a lui Octavian Goga. Poezie vaticinară, poezie manifest, patriotică, cu respect faţă de strămoşi, de obiceiurile şi riturile pămîntului românesc. Temperamental, însă, Beniuc personalizează tiparele liricii ardeleneşti, evidente fiind în acest sens accentele de profeţie comunistă cuprinsă în primele sale cărţi. Poetul este un combatant, un „viforos" în ale desluşirii destinelor ţării, nu altfel în lirica erotică. El transformă datele autobiografice în motive lirice. Mai pot însă acestea sugera şi alte sensuri decît cele expuse în versuri rimate ori albe? Desigur, la acest nivel lirica lui Beniuc e directă, cu obsesii tematice şi nu de altă natură. El nu e un poet al subconştientului ambiguu, ci al gesturilor şi stărilor de conştiinţă lucidă, fermă. Poet al luptelor pe baricade, al timpului social-politic, în volumele „Cîntece de pierzanie", „Cîntece noi", „Poezii", „Oraşul pierdut", „Un om aşteaptă răsăritul". *Beniuc devine mai apoi în* „Steaguri", „Mărul de lîngă drum", „Inima bătrînului Vezuv". „Materia şi visele", *un cîntăreţ al timpului ca vîrstă generală, al plenitudinilor socialiste, al nostalgiilor erotice.*

După cum se vede, truismele, reminiscenţele ne copleşesc, sînt mai puternice decît noi. Aşadar, drama aparţine criticului...

Într-un articol semnat recent de Mihai Beniuc întîlnesc o caracterizare a poeziei în general, dar care se potriveşte şi propriei sale poezii: „În realitate, o poezie este în felul ei — pe lîngă frumuseţea ce o caracterizează ca operă artistică verbală, adresîndu-se indirect simţurilor şi cugetului — o judecată morală, implicită sau explicită. Poetul aprobă sau condamnă. În felul său face dreptate, de pe scaunul înalt al omeniei. Iar noi sîntem de acord cu el tocmai pentru că nu o face de pe o poziţie meschin individualistă, ci de pe una ce-l depăşeşte, pe care n-ai cum să n-o accepţi".

Poezia lui Beniuc îndeplineşte aceste deziderate. Ea are, mai întîi, o dimensiune etică. Poetul e un etician a cărui morală este tranşant comunistă. La început implicită, apoi, după 1944, explicită. Fiind o poezie a eticului activ, ea se află pe baricadele proletariatului. Are deci o atitudine decisivă. În funcţie de această atitudine, a maselor, a poetului care le reprezintă, poezia lui „aprobă sau condamnă". E de la sine înţeles că aprobă, în special, ceea ce este moral, şi morală i se pare poetului a fi lupta, bătălia cu forţele opresive, în numele dragostei de patrie, al poporului oprimat, al idealului comunist. Dezaprobă, condamnă, înfierează tot ce se opune acestora, tot ce este exploatare, împilare etc. În felul său, cu mijloacele specifice poeziei, Beniuc continuă latura pamfletară a poeziei sociale iniţiată de paşoptişti şi de Eminescu. Rădăcinile acesteia coboară însă mai jos, pînă în balada populară. Un ritm mai aproape de zicerea impulsivă, dar cu meşteşug, predomină la Beniuc. Poetul e un instinctiv mobilizat urgent de toba care anunţă atacarea ori proslăvirea obiectivului social-politic.

E cazul, totuşi, ca metodologia critică faţă de acesta să fie înnoită, tocmai pentru a ieşi din unghiul mort al etichetelor de pînă acum. „Expertiza" noastră, dat fiind şi spaţiul limitat, nu face decît să semnaleze această posibilă direcţie de cercetare

M. N. RUSU

Cotidianul şi literatura

Ideile **Congresului al X-lea,** eveniment de importanţă istorică în viaţa poporului nostru, au devenit permanenţe cetăţeneşti în activitatea spirituală a oamenilor de artă şi literatură. Manifestările lor sînt diverse şi bogate, de la operele propriu-zise, care sînt şi rămîn predominante, şi pînă la articolul de ziar, care este buletinul procesului lor de creaţie, al încadrării civice în cotidianul socialist. În întîmpinarea acestor preocupări scriitoriceşti, a emulaţiei culturale, **Scînteia** vine cu un ciclu de **interviuri**, în care autorul lor, poetul Nicolae Dragoş, dă ocazia preopinentului la o „confesiune scriitoricească făcută în contextul unor evenimente deosebite ale poporului", în care convorbirea este o „participare la definirea rolului scriitorului în viaţa ţării". În acest sens, au apărut substanţiale dialoguri, mărturisiri de credinţă ale unor scriitori reprezentativi ca Nicolae Breban **(Socialul şi experienţa de viaţă condiţionează creaţia literară),** Eugen Barbu **(Să dăruim poporului cîntecele sale dintotdeauna),** Mihai Beniuc **(Patria, sentimentul etern al poeziei),** Al. Ivasiuc **(Literatura pe care o făurim? — Creaţia dinamică, profund integrată societăţii noastre socialiste!),** Aurel Dragoş Munteanu **(Literatura şi aspiraţia spre perfecţiune morală)** şi, desigur, ele vor fi urmate de alte nume de scriitori nu mai puţin importanţi pentru literatura noastră actuală.

★

O rubrică binevenită în acelaşi cotidian de frunte al nostru se intitulează **„Adnotări"**. E rubrica de note critice a ziarului, spaţiul publicistic în care sînt marcate şi comentate cu promptitudine şi obiectivitate evenimentele diurne, mici şi mari, pozitive şi negative din cadrul vast al fenomenului cultural şi artistic.

Cartea de teatru

Triumful senectuţii pare să fie semnul sub care **Victor Eftimiu** deschide, cu primul volum de **OPERE**, o serie editorială însumînd truda literară a şase decenii. Ordonarea tematică a pieselor oferă imaginea unei creaţii dirijate spre cele mai surprinzătoare zone istorice şi psihologice. Secţiunea cu care se începe este cea a teatrului inspiraţiei de esenţă folclorică, unanim acceptată de critică sub raportul valorii. Autorul operează în substanţa materiei folclorice, inoculîndu-i o vibraţie proprie, care să dea strălucire nouă unor adevăruri ancestrale. Motivele populare sînt reinterpretate la o înţelegere modernă a subtilităţii lor şi a filozofiei de structură, realizîndu-se, pentru prima dată în dramaturgia noastră, consonanţa dintre literatura populară şi sensibilitatea cultă creatoare.

SCRIERILE lui **Tudor Muşatescu,** aflate şi ele la primul volum, debutează cu teatrul selectat după un criteriu de rigoare: viabilitatea textului la confruntări intermitente şi în ipostaze mereu surprinzătoare, cu publicul. Virtuos al replicii, Tudor Muşatescu face parte dintre acei rari dramaturgi care reuşesc să concentreze în cuvînt o încărcătură noţională capabilă să iradieze multiple nuanţe. Logica faptei are, în teatrul său, o motivare care se construieşte exclusiv pe arta cuvîntului — trăsătură definitorie pentru întreaga lui creaţie literară. Căci ni se demonstrează prin această magică capacitate un adevăr atemporal, împlinit estetic pînă la Muşatescu de Caragiale. Dincolo de evidenţele sociale, descifrăm la dramaturgul contemporan, ca şi la marele său înaintaş, o comedie hidoasă a prostiei, ignoranţei şi agitaţiei inutile, existînd etern şi universal, oferită meditaţiei cît mai des şi în propriile noastre confruntări de sine.

Ştefan Berciu ne propune în **TEATRUL POLIŢIST,** deghizarea facturii clasice a genului într-o înscenare resimţindu-se de gravitate şi răspundere socială atunci cînd actul criminal ameninţă, prin spectaculozitate, să ne distragă de la atitudine. Formula este inedită în dramaturgia noastră şi ea serveşte unei pledoarii etice, căreia dramaturgul îi subordonează arsenalul partiturii criminalistice în uz. Focul de pistol tras înainte de ridicarea cortinei îşi prelungeşte ecoul în atmosfera suspicioasă a reconstituirii, încărcînd pînă la saturaţie conjunctura dramatică în sensul dinamizării resortului psihologic individual sau colectiv. Ameninţată pe alocuri de didacticism, această modalitate de teatru poliţist rămîne notabilă prin pionieratul său, dar mai ales prin redimensionarea structurii tradiţionale de teatru.

Dorel Dorian (TEATRU), în schimb, mai mult pentru nostalgia unor frumoase zile, îşi adună laolaltă producţia jucată şi pe cea în aşteptare, oferind surpriza tardivă a unei acumulări hibride, căreia cu greu îi găseşti justificare astăzi fie şi pentru o simplă lectură. Teatrul schematizat, cu personajele sale pozitive şi negative, cu teza adusă la rampa textului pentru novicii în „probleme" de politică sau etică, a rămas într-un trecut contemplat numai pentru învăţăminte. Inutil, volumul interesează doar istoria literară, care-l va clasa ca atare.

Ionuţ NICULESCU

Pictura de la „Apollo"

ION NICODIM. Pictura lui Ion Nicodim este programată de o viziune care-şi propune sondarea lirică în profunzime a universului. Evitînd formulele prestabilite, gîndirea picturală a lui Ion Nicodim reuşeşte să capteze esenţa poeziei lucrurilor şi se încarcă de acel flux poetic pur, care-i acordă o libertate conceptuală deplină. Criteriul libertăţii îi permite autorului să forjeze o matrice ideatică, specifică, extinsă spre universalitate prin dimensiunea comună a unui limbaj personal, departe de ostentaţia agresivă şi plin de acea mediteraneeană linişte în faţa existenţei.

Abstracţia ritmică şi expansiunea armonică a compoziţiilor sale se acordă într-un dialog atent cu ceea ce se numeşte conştiinţa europeană a artei. Această conştiinţă europeană a lui Ion Nicodim este ferită de galimatiasul unor suprapuneri de simţire şi expresie, ea se afirmă prin prezenţa sublimată a unei idei româneşti despre lume, determinată de un echilibru substanţial între om şi natură şi exprimată prin forme artistice care menţin o legătură spirituală cu acelea care au modulat de milenii sensibilitatea acestui popor.

MIHAI RUSU. În ceea ce priveşte pe Mihai Rusu, pictura acestuia se sprijină pe o eleganţă formală care integrează o dimensiune spiritual-raţională. Pictura lui Mihai Rusu caută să evidenţieze fenomenologia acelor „patterns" mentali de-a lungul cărora ea se forjează ca specie a „gîndirii în imagini". Această „gîndire vizualizată" presupune o structură logică preluată din domeniul limbajului curent şi care propune diferite asociaţii, sinteze, dezvoltări prin contopire, ale formulelor respective, ceea ce duce la o angajare activă a psihologiei spectatorului. Această psihologie a percepţiei este configurată de un coeficient corectiv la imobilitatea fascinantă a motivului central al tablourilor şi care pune în evidenţă „cinetica internă" a tablourilor şi nu pe cea mecanică şi exterioară, eventual obţinută printr-un concurs al spectatorilor. Pictura lui Mihai Rusu mai este simptomatică şi prin faptul că ea demonstrează valoarea actului de deschidere şi desfăşurare spre spiritualitatea unui vast areal cultural, evidenţiind coeficientul de „permeabilitate intelectuală" a viziunii artistului şi a unei mentalităţi estetice generale. Această „permeabilitate" permite printr-un efect „a rebours" prelucrarea integratoare a mesajelor estetice recepţionate, ceea ce face posibilă o permanentă regenerare a unui domeniu artistic şi cultural, justificînd prin aceasta prezenţa sa la o expoziţie ce-şi propune catalizarea circulaţiei de valori spirituale dorită de noi toţi.

Viorel HAROSSA

SINTAGME

O „gură de rai" în Bucureşti: expoziţia de pictură naivă a ţăranului din Apuseni **Ion Nicodin-Niţă,** deschisă permanent la Casa Scriitorilor **„Mihail Sadoveanu",** Calea Victoriei nr. 115.

Liviu Petrescu, **Realitate şi romanesc. Editura tineretului, Eseuri.**
În sfîrşit, un critic nou oferit de Clujul literar.

Popa Angela Brădescu, Expoziţie de pictură, sala Galeriilor de Artă din B-dul Magheru 20.
Căutare a naturii de mijloc, alungată de culoare în mineral.

Maria Cocea, Expoziţie de sculptură, sala Galeriilor de Artă din B-dul Magheru 20.
Chemare spre aerian a pietrei impure.

Victor Lucien Tapié. **Barocul,** Editura ştiinţifică, colecţia **Studii de estetică.** Traducerea şi postfaţa de Alexandru Duţu.
Abordare barocă a barocului, făptuită de un profesor al Sorbonei.

O. Genaru, **Ţara lui Pi,** Editura tineretului.
Versuri despre „grădina deliciilor".

Miron Scorobete, **Ultima vînătoare de toamnă,** Editura tineretului.
Poetul clujean revine în actualitate.

Realismul, antologie în 3 volume, colecţia **„Lyceum",** studiu introductiv şi note de Marian Popa, Editura tineretului.
O amplă crestomaţie, din literatura universală, a realismului beletristic şi a opiniilor teoretice din jurul său, însoţită de studiul monografic erudit al tînărului critic Marian Popa.

M. Petroveanu, **George Bacovia, E.P.L.**
O monografie barocă despre un poet antibaroc.

Nikos Kazanzakis, **Alexis Zorba, E.L.U.,** traducere de Marcel Aderca, în colecţia **„Romanul secolului XX".**
Romanul apare la noi după răsunătorul succes al ecranizării. Cei ce au citit şi **„Cristos răstignit a doua oară"** vor găsi modest orice comentariu.

Foaia **Săptămîna culturală a Capitalei** se dovedeşte a fi un ceasornic de precizie al manifestărilor artistice bucureştene. O menţiune deosebită „Jurnalului" ţinut de Neagu Rădulescu.

Destinul sumbru al **Atlantidei** pare să fi fost împărtăşit şi de cenaclul **Casei de cultură bucureştene,** numit fatalmente tot **„ATLANTIDA"**. Totuşi submersiunea celui din urmă e, bănuim, provizorie, pentru că ţine de o clauză: recrutarea unui responsabil. Deci, S.O.S.! Un responsabil pentru un cenaclu în curs de scufundare!

Primul simpozion național de pedagogia învățămîntului superior

Gazdă ospitalieră a numeroase și în același timp prestigioase acțiuni culturale și științifice organizate pe plan național și internațional, bătrîna cetate universitară din dealul Copoului și-a deschis larg porțile pentru a primi, între 28 și 30 noiembrie, pe participanții la primul simpozion național de pedagogia învățămîntului superior. În cadrul celor 4 secții s-au prezentat peste 160 de lucrări, ce au abordat cele mai diverse probleme legate de perfecționarea pedagogică a corpului universitar românesc în vederea asigurării unui înalt nivel de pregătire a viitorilor specialiști cu studii superioare din țara noastră. Organizat de Universitatea ieșeană și Institutul de științe pedagogice București, simpozionul s-a bucurat de participarea la lucrări a unor personalități marcante ale pedagogiei românești, a unor valoroase cadre didactice și cercetători, dintre care cităm: **acad. Eugen Pora,** profesorii dr. docenți, membri corespondenți ai Academiei Republicii Socialiste România, **Jean Livescu, Stanciu Stoian, Ștefan Bîrsănescu, conf. dr. George Văideanu,** directorul Institutului de științe pedagogice, conf. dr. **Ovidiu Bădina,** directorul Centrului de cercetări pentru problemele tineretului. Participînd la lucrările secției a IV-a: „Educația studenților", secția în care s-a discutat cel mai mult despre problemele studențești, am consemnat principalele direcții către care se îndreaptă atenția pedagogilor și sociologilor din țara noastră în acest domeniu: perfecționarea examenului de admitere, autoeducația studenților, angajament-atașament, formarea prin informare multilaterală a intelectualilor, personalitatea îndrumătorilor de an și a liderilor studențești, opțiunea reciprocă student-îndrumător, precum și diverse aspecte legate de colaborarea cadru didactic-student. Întrucît atît cadrele didactice care n-au participat la simpozion cît și studenții vor avea ocazia să cunoască în amănunțime rezultatele activității celor peste 160 colective de cercetare dintr-un volum ce va fi editat cu acest prilej, în cele ce urmează ne-am propus să consemnăm răspunsurile aceluia care a fost sufletul acestei manifestări — prof. dr. docent **Ștefan Bîrsănescu,** membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România, autorul unor valoroase lucrări în domeniul pedagogiei, la cîteva întrebări axate pe problemele dezbătute în cadrul acestei prime întîlniri dedicate acestor preocupări:

— V-am ruga, tovarășe profesor, să ne spuneți mai întîi ce semnificații capătă acest simpozion în contextul modernizării generale a învățămîntului nostru superior?

— Simpozionul constituie, dacă vreți, o contribuție valoroasă în acest sens. De la prima lucrare din plenară cu tema: „Spre o nouă concepție despre universitate" și pînă la ultimele, multe dintre cercetările științifice au abordat probleme ale modernizării învățămîntului ca: un nou scop al educației — formarea omului modern, modernizarea conținutului educativ, tranziția de la vechea relație profesor-student, bazată pe ideea autorității, la una nouă, bazată pe colaborare între părți.

— Aceasta presupune, însă, că studenții trebuie să fie capabili să răspundă la chemare. Cum credeți că ar putea ei realiza o pregătire profesională și de cultură generală corespunzătoare în condițiile acestei explozii informaționale ce caracterizează epoca noastră?

— În fața acestei situații, noi, pedagogii, milităm pentru o eliberare a planurilor de învățămînt de elemente vechi și depășite, precum și de elementele minore, propunînd în schimb un învățămînt bazat pe ideile fundamentale din domeniul respectiv, așa cum și prevăd Directivele C.C. al P.C.R. cu privire la învățămînt. Cultura generală nu trebuie neglijată sub nici o formă, însă, pentru că ea este aceea care favorizează individului adaptările la mediul specific unei societăți caracterizată prin mult dinamism și mobilitate.

— Dintr-una din comunicările prezentate la secția „Educația studenților" rezultă că aproximativ 10% din studenții noștri nu citesc nici un ziar. Care să fie cauzele?

— Sincer să fiu, la întrebarea aceasta nici eu n-am găsit un răspuns care să mă mulțumească, deși-l caut de foarte mult timp. Am totuși impresia că aceștia au rămas încă școlari care-și învață lecția numai și numai pentru examene. Sînt niște oameni lipsiți de orizont, din care se recrutează cel mai adesea dezertorii de la îndatoririle lor față de societate.

Această minoritate nu este, însă, definitorie pentru cei care trec zi de zi pragul Almei Mater.

— Care este trăsătura dominantă a acestora din urmă?

— O vie curiozitate. Curiozitate pentru tainele meseriei alese, pentru cunoașterea societății în care trăiesc, a aspirațiilor contemporanilor lor din toate colțurile lumii. Studentul de azi este o reflectare a societății noastre socialiste. Deosebirea între cel de azi și cel de ieri este o deosebire, dacă vreți, între cultura de ieri și cea de azi, între morala de ieri și cea de azi. Cel de ieri trebuia să fie util lui însuși. Cel de azi — societății, care-i acordă un cec în alb la intrarea în facultate. Despre acest cec în alb ar trebui cît mai des să amintească revista dv., a studenților, celor care ar putea să aibă eventual memoria mai slabă, din cînd în cînd, așa cum de altfel o faceți.

— Care sînt, după părerea dv., factorii esențiali în formarea personalității viitorului specialist? Ce rol revine în acest sens relației profesor-student?

— Îngăduiți-mi să vă răspund în mod deosebit la a doua întrebare. Cercetările pedagogice au demonstrat, mai ales de două decenii încoace, marea valoare pe care o are exemplul profesorului pe toate planurile existenței și activității sale pentru student. Pentru nici o altă vîrstă, puterea exemplului nu prezintă o atît de mare importanță ca pentru această vîrstă a studenției. Concluzia e evidentă. Să oferim studenților exemple de mari profesori, de adevărați magiștri, căci oricare altul poate face oficiul de transfer de știință, dar fără nici un efect asupra personalității. Or, societatea noastră are nevoie nu numai de consumatori de valori spirituale, ci și de creatori. Iar acest deziderat nu se poate realiza decît printr-o grijă deosebită în recrutarea cadrelor didactice universitare. În fond, de ce să ne preocupăm numai de recrutarea studenților și nu și a profesorilor?

— Care este, stimate tovarășe profesor, cîștigul material și moral al învățămîntului superior datorat acestui simpozion de pedagogie?

— Este vorba, în primul rînd, despre un cîștig moral, pentru că, cu acest prilej, s-a realizat valorificarea a numeroase studii și cercetări, apoi un schimb util de idei și experiență, o confruntare de teorii, dar, mai ales, s-au stabilit relații de prietenie, din care, sînt sigur, se vor naște noi lucrări științifice. Pe plan material, energia trezită cu ocazia acestui simpozion va duce la apariția unor lucrări, la autoperfecționarea cadrelor și înzestrarea laboratoarelor, se vor dezvolta secțiile de cercetare științifică, și toate acestea vizînd, în fond, același obiectiv — perfecționarea învățămîntului superior.

★

Conf. dr. OVIDIU BĂDINA, directorul Centrului de cercetări pentru problemele tineretului.

Simpozionul la care am participat este într-un anumit fel transpunerea în practică a unei valoroase idei, împlinirea unui vechi vis aparținînd distinsului pedagog ieșean Ștefan Bîrsănescu care a fost, așa cum îi place domniei sale să spună în diverse ocazii, vioara I.

Academician prof. EUGEN PORA — Cluj

Această manifestare mi-a întărit convingerea că un adevărat magistru trebuie să fie apropiat mai ales sufletește de discipolii săi. Iată de ce m-am hotărît să arunc mănușa studenților clujeni în dialogul „De la mine la studenți" care vă asigur, va începe în curînd.

Prof. dr. inginer ALEXANDRU ROMANOVICI — Brașov

Pentru a oferi economiei, științei și culturii oameni cu un vast orizont cultural și științific, concomitent cu „aparatele de recepție" (studenții n. r.) trebuie să realizăm și „aparate de emisie" de cea mai bună calitate. Aceasta este, cred, cea mai importantă concluzie a acestui simpozion.

Prof. univ. FLORENȚA RUSU — București

Subliniind reușita deplină a acestei prime manifestări la scară națională a specialiștilor în pedagogie, propun ca Iașul să devină centrul tradițional al întîlnirilor noastre anuale. Cred de asemenea că ar fi necesară și prezența studenților la lucrările unor astfel de manifestări ce-i privesc în mod direct.

V. SLĂTINEANU

SPIRITUL

Ne place adesea să spunem că Iașul este al d
centru universitar al țării, că în orașul de pe malu
hluiului se pregătesc în amfiteatre și laboratoare
douăzeci de mii de studenți. Ne mîndrim cu succ
noastre dobîndite în fiecare an, în fiecare lună, cu
denții care ne reprezintă cu cinste în confruntăril
colegii din celelalte centre universitare și, în ultim
stanță, în confruntarea cu viața, unde sînt chema
aibă un rol de mare importanță. Ei sînt mulți, ei r
zintă majoritatea tineretului universitar.

Se întîmplă, însă, din păcate, ca uneori peste p
giul lor, o minoritate infimă, dar totuși existentă, să
ce pete nedorite. Distinsul dascăl ieșean, profesor
tor docent Ștefan Bîrsănescu, susținea, într-un inte
necesitatea ca „Viața studențească" să fie un buleti
„sănătății studențești", cu plusurile și minusurile ei.
pra acestora din urmă ne-am propus să insistăm în
ce urmează, din dorința de a invita la o atitudine m
nergică miile de studenți demni și serioși, împotriva
lora care manifestă atitudini incompatibile cu titl
demnitatea de student. Secvențele pe care le-am
prins demonstrează (spre regretul nostru) că Iașul
versitar n-a devenit încă „locul unde nu se întîr
nimic..." rău, că se mai semnalează încă fapte ned
sau chiar detestabile. Împotriva acestora există o
nie de masă a celorlalți studenți? Există un spirit
sănătos în mediul universitar ieșean?

„CHESTIUNI MĂRUNTE"?

Mai întîi, cîteva exemple negative. Unele par la
ma vedere „chestiuni mărunte". Despre stud
care-și jignește colega, despre cel inconștient, care
șește să enerveze 600 de oameni printr-o simplă p
re „pe direct" a difuzorului, despre cei care nu st
rînd la cantină sau nu-și plătesc biletul în tramv
părere putem avea? Dar față de studentele care
sideră că a sustrage o trusă de manichiură e o ni
toată, sau față de studenții care fac demonstrații d
să de bun simț pe stadionul din dealul Copoului, p
ca apoi în fața organelor de miliție să se „pocăiască"
cum ne declara căpitanul Ioan Botez, șeful secției
și ordine din cadrul Miliției municipiului Iași, nu
buie să luăm nici o atitudine?

Ce părere vom avea despre o studentă lipsită d
mai elementară demnitate, nu de student, ci de
care, deși n-a dat încă nici un examen, este urm
de organele de miliție pentru lucruri pe care cre
refuză să le scrie, din respect pentru miile de stu
în rîndul cărora se mai numără deocamdată? Dar
pre grupul de studenți de la Facultatea de matem
a Institutului pedagogic, care, sub influența bă
consumate într-un sat din vecinătatea orașului, sc
bă înjurături și pumni din cauza faptului că nu pot
pea toți într-o mașină? Toate acestea sînt lucruri
pra cărora opinia publică studențească din cel
vechi centru universitar al țării trebuie să refle
îndelung și să adopte atitudinea cuvenită în astfe
situații.

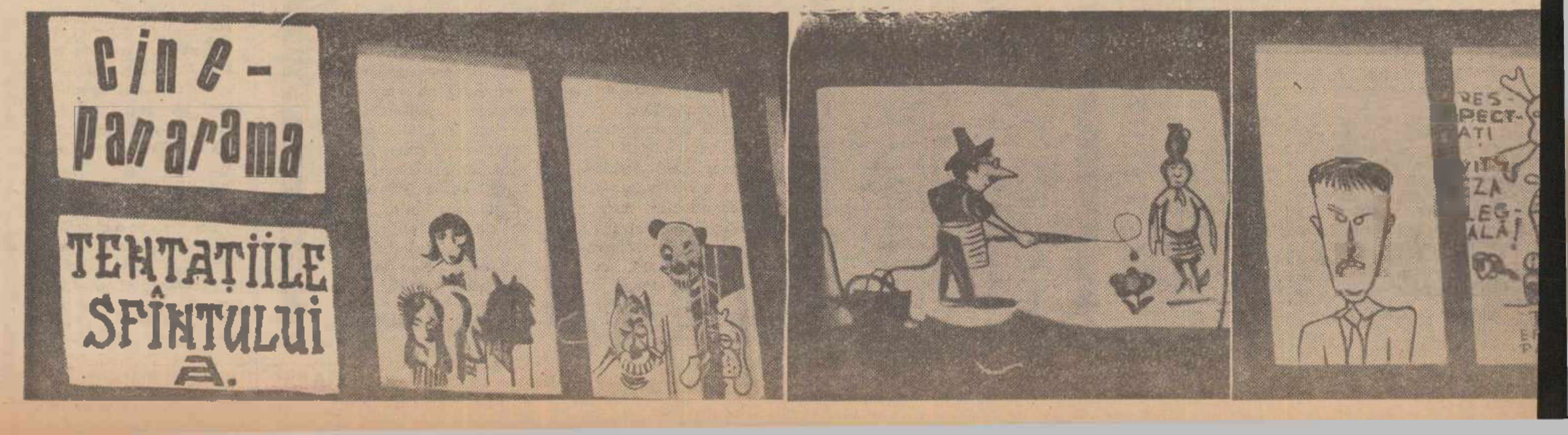
CONTRASTE... CINEMATOGRAFICE

În seara de 2 decembrie, C.U.A.S. din Centrul un
sitar Iași a invitat studenții la avanpremiera
„Blow-up" de Antonioni, urmată de discuții. ac
interesantă, dar mai ales utilă în formarea unei c
cinematografice. Marea majoritate a celor aflați în
Casei de cultură a tineretului și studenților intrase
ușa principală. Unii, însă, apăreau direct pe scenă,
ce, să fim sinceri, ne-a cam pus în derută. Nici n
terminat bine filmul și mai mult de jumătate din sp
tori s-au îmbulzit la haine. Nerăbdător, un stud
pătruns la garderobă, provocînd neliniștea person
de deservire, care a refuzat să mai lucreze. Ne
tam la o atitudine hotărîtă împotriva recalcitran
dar nimeni n-a făcut-o. Singura soluție a fost s
servit peste rînd.

...Într-o altă seară, un tramvai se aglomerea
îndată în fața cinematografului „Victoria". Taxat
invită pe cei urcați să scoată bilete. Unii plătesc,
nu. Un grup zgomotos de studenți încearcă să ia
picior pe ceilalți care consimțiseră să-și plăt
transportul. „Se vede că nu sînteți studenți" — înc
ei să-i provoace. Am observat atunci cum un stude
apropiat calm și stăpîn pe sine de grupul hazliilo
noi sîntem studenți — le-a răspuns el cu autorita
dar nu vrem să demonstrăm asta prin faptul că nu
tem bilet la tramvai". Ceilalți au tăcut rușinați.
nere la punct promptă și binevenită.

CINE ARE DREPTATE?

Anul II A Filologie urma să desfășoare o acti
importantă săptămîna trecută, decurgînd din prog
de activități. În sală erau prezenți... 16 studenți
120 !!!). Cu această „majoritate" evidentă, secr
biroului de an hotărăște ținerea dezbaterii. Cinev
subredacția revistei „Viața studențească", membr

IC ÎN... STUDENŢIMEA IEŞEANĂ...

pleant în Biroul Consiliului U.A.S. pe Centrul universi- ar Iaşi, prezent acolo, atrage atenţia că întrunirea nu este tatutară. Rezultatul ? Un şir de proteste şi ameninţări nergînd pînă în pragul luării la bătaie. Adunarea a fost eprogramată. Dar faţă de secretarul care a încălcat norme şi instrucţiuni cunoscute de toată lumea s-a luat vreo măsură ? Tovarăşul Celmare Ştefan, *preşedintele Consiliului U.A.S. al Universităţii, preferă să considere că „ilustrul" nu a procedat cu tact. Şi... cam atît. De unde se vede că problema spiritului critic nu trebuie să se rezume numai la studenţi.*

FILANTROPIE ŞI LIPSĂ DE FERMITATE

Există situaţii în care spiritul critic nu numai că este atrofiat, dar şi înlocuit cu o îngăduinţă de loc justifi- cată. Un caz semnificativ : ex-studenta în anul I Chi- mie (Universitate) Cristina Mironescu *este tolerată în camera 105 din blocul 8 complex „Puşkin", în speranţa că i se va acorda reexaminarea. Dar minunea nu s-a produs şi, pentru a lăsa o amintire plăcută colegelor de cameră, în timp ce acestea erau la cursuri, a furat*

O nouă intervenţie în dezbaterea pe tema „SPIRITUL CRITIC ŞI SPIRITUL ACADEMIC-O INCOMPATIBILITATE ?"

cheia de la portar, a desfăcut dulapuri şi geamantane. Cu pachetele făcute (în valoare de 3 000 de lei) s-a strecurat calmă şi nederanjată de nimeni pe sub nasul portarului de serviciu. Păgubaşele reclamă furtul la miliţie, hoaţa e prinsă, dar... (surpriză !) nu vor decît contravaloarea obiectelor şi refuză judecarea infrac- toarei. Discutăm cu cîteva dintre fetele de la 105 (Mar- gareta Nimerincu, Măriuţa Călugăru). Le întrebăm de ce nu s-au prezentat la procesul celei care le-a înşe- lat încrederea. „Pentru că am fost ocupate, am avut de învăţat" — ni se răspunde. Grozavă atitudine critică şi combativă mai au şi fetele acestea !

...Acum cîteva zile discutam la cantina „Codrescu" cu membri ai comitetului de cantină. În timp ce vor- beam, un val de „blatişti" se năpustesc asupra ghişe- elor. Vasile Postolache, membru al comitetului, încear- că să legitimeze politicos pe unul din ei, Mihai Gher- man, aparent luat la întîmplare, dar în realitate aflat în stare de ebrietate. Cîţiva colegi de facultate (nu erau blatişti), în frunte cu Tudor Pascu, sar în ajutorul „propsitului", adresează cuvinte mai mult decît jigni- toare studentului din comitetul de cantină. În faţa a- cestei situaţii, administratorul dă bir cu fugiţii, legi- timarea nu mai poate fi făcută. Oare la cantina „Co- drescu" „blatiştii" sînt cei care au ultimul cuvînt de spus ?

WESTERN ÎN... „TEXAS" !

Nu, nu e nici o eroare. Locul unde se petrece întîm- plarea de mai jos nu se găseşte în America şi nici nu e populat de cow-boy. Cu cîtva timp în urmă, meleagu- rile acestea din marginea Iaşului se numeau : Comple- xul studenţesc „Tudor Vladimirescu". Acum se numesc „Texas". Pentru că aici se iscă uneori scandaluri cel puţin ca-n filme. Iată o „peliculă". Primo tempo. *Bar- mana de la bufetul „Tudor Vladimirescu" la ora 23,30 (ora de închidere) refuză să servească băuturi alcoolice studenţilor Viorel Grama, Ionel Munteanu, Ion Tanca şi Gh. Lupea, deşi în magazie serveau alţi cîţiva stu- denţi şi studente. Daţi afară cu ajutorul a doi cetăţeni (în stare de ebrietate), cei patru încep atacul împotriva restora. Pumni şi înjurături cu nemiluita.* Secundo *tempo. Studenţii se întorc la cămin. Cu toate protes- tele lui Ionel Munteanu, în loc să ia atitudine împotriva celor trei colegi bătăuşi, un grup de 60 (da, şaizeci ! !) de studenţi se îndreaptă vertiginos spre bufet. Pentru că uşa este închisă, sparg vitrina şi vreo 30 de „cura- joşi" pătrund înăuntru în căutarea celor doi „duşmani" ascunşi pe undeva, pe sub nişte lăzi.* Terţo tempo. *In- tervin organele de miliţie, scot pe cei doi „sinistraţi" de sub lăzi şi arestează o bună parte din „furioşi".*

Filmul se opreşte aici, dar tot de aici încep dezapro- bările şi acuzările de către noi, şi nu numai de către ei. Cum de a fost posibil ca 60 de studenţi să fie influenţaţi de numai trei, şi nu invers ? Din toţi cei care au năvălit acolo, nimeni nu şi-a dat seama că procedează în contradicţie cu orice lege de civilizaţie ? Ne-am fi aşteptat ca asociaţiile studenţeşti din care fac parte să-i pună în discuţie pe toţi aceşti scanda- lagii. Am fost informaţi că o astfel de adunare nu a fost programată. Ne putem mulţumi cu sancţiunile mi- liţiei şi cele pe linie de decanat sau rectorat ? Pro- pria noastră atitudine unde este ?

ÎN CAUTAREA SPIRITULUI CRITIC

Nicolae Marian din anul II al Facultăţii de industrie uşoară a ajuns din nou în atenţia miliţiei. Şi de aici în atenţia conducerii facultăţii, a colegilor săi, care au ho- tărît să dezbată public comportarea sa necivilizată. Am participat şi noi la adunare, convinşi fiind că vom avea prilejul să consemnăm o atitudine combativă, care, por- nind de la principiile adevăratei colegialităţi, să dez- bată cu spirit de deplină maturitate cazul ce li se în- făţişa. Veniseră în aula Institutului politehnic peste o sută de studenţi, colegi ai lui N. M. Au ascultat încă o dată acuzaţiile ce i se aduc : scandalul produs într-un autobuz (8 noiembrie), lovirea unui şofer care îi in- terzisese să urce pe uşa din faţă, acuzaţii însuşite de cel vinovat. Studenţilor li se cerea opinia asupra fap- tei colegului lor ; li se încredinţa dreptul de a fi ju- decători imparţiali. Şi au început discuţiile. Elena Io- nescu începe prin a face un aspru rechizitoriu mo- dului cum funcţionează transportul în comun. Iar drept încheiere încearcă să convingă pe cei din sală că... un taxator i-a spus cîndva un cuvînt pe care nu-l poa- te reproduce. Despre fapta colegului său... nimic. Ur- mează la discuţie alţi studenţi, care se ocupă tot de activitatea I.T.I.-ului, ca şi cum pentru aceasta fusese convocată adunarea. Valeria Bisericanu crede că prea multe acuzaţii i se aduc lui N.M. (deşi nu neagă că sînt întemeiate !) „Nu de alta, dar şi alţii procedează la fel" *spune ea.*

Credeam că printre studenţii anului II al Facultăţii de industrie uşoară spiritul critic a dispărut cu desă- vîrşire. Ne înşelăm însă. El exista printre studenţi. L-am descoperit la Mihai Cucoş, Ion Nadă, Mariana Popescu, care pe bună dreptate s-au arătat indignaţi nu numai de fapta lui N.M., ci şi de atitudinea pe care o adoptaseră colegii lor. Tot ei au pus în discuţie şi abaterile săvîrşite anterior de N.M., abateri care nu numai că nu mai fuseseră discutate, dar peste care o colegă „binevoitoare" propusese să se treacă cu vede- rea. „Adică de ce s-ar discuta că N.M. a furat anul trecut o sticlă de whisky de la o alimentară cu auto- servire, că a fost exmatriculat, că a falsificat acte de cazare în cămin, că a înjurat o magazioneră de la com- plexul studenţesc ?" — considera ea. Ca şi cum între toate acestea nu ar fi nici o legătură, ca şi cum auto- rul lor nu ar fi una şi aceeaşi persoană. Am remarcat deci cu satisfacţie intervenţia lui Mihai Cucoş, care con- sidera că faptele colegului său, ca şi ale altora de teapa lui, aruncă o lumină nefavorabilă asupra tuturor stu- denţilor şi ca atare trebuie condamnate şi sancţionate cum se cuvine.

Nicolae Marian a fost sancţionat cu vot de blam cu avertisment. Ca atare, pînă la urmă, cuvîntul autoritar şi principial a învins. Am avut deci bucuria să desco- perim o opinie promptă şi autoritară, să ne convingem că spiritul critic există şi poate să-şi spună răspicat cuvîntul. De altfel, tovarăşul inginer Dorin Belaus, pre- şedintele Consiliului U.A.S. de la Institutul politehnic, ne spunea în legătură cu manifestarea spiritului critic printre studenţii din Iaşi : „Am participat la multe a- dunări în care am fost plăcut surprins să constat că tinerii de pe băncile amfiteatrelor au dat dovadă de multă profunzime în aprecierea activităţilor desfăşurate de organele de asociaţie, în aprecierea unor situaţii pe plan intern şi internaţional. Şi nu numai în cadrul orga- nizaţiilor, ci uneori în situaţii cu totul întîmplătoare, am avut satisfacţia intervenţiei prompte a nenumăraţi studenţi". În mod asemănător ne vorbea şi directorul educativ de la căminele Institutului agronomic. Iar to- varăşul Nicolae Niculescu, preşedintele Consiliului U.A.S. pe Centrul universitar Iaşi, ne atrăgea atenţia că faptele negative semnalate nu pot fi reprezentative pentru marea majoritate a studenţilor ieşeni. Dar nici noi nu ne-am gîndit la o astfel de interpretare. Încă de la început spuneam că studenţi mai puţin legaţi de colectivitate, certaţi cu principiile moralei universita- re şi care prin comportarea lor în societate blamează calitatea de a fi student sînt puţini la număr. Dar nu este mai puţin adevărat că faptele pe care le-am pre- zentat sînt reale, că faţă de autorii lor se impun măsuri din partea celorlalţi studenţi. Ne place să considerăm că studenţilor de la Iaşi, ca şi celor din alte centre uni- versitare, nu le este străin spiritul critic, că în nume- roase cazuri au ştiut să demonstreze aceasta. Se im- pun însă o mai mare responsabilitate a lor faţă de tot ceea ce se întîmplă în jur, o înfrîngere a ezitării de a reacţiona oricînd este necesar, o mai mare fermitate faţă de orice abateri de la normele eticii sociale şi uni- versitare. Tocmai de aceea am considerat necesar să ne înscriem la cuvînt în dezbaterea „Vieţii studenţeşti" pe tema „Spiritul critic şi spiritul academic — o incom- patibilitate ?"

Bazil SCARLAT
Iulian MODEL
din subredacţia ieşeană a „Vieţii studenţeşti"

SEMNALE CRITICE RECEPŢIONATE

PROFESOARA AD-HOC, INGINERA-CHIMISTA ADRIANA SCURTU NU POATE CONTESTA NIMIC ; O NEMULŢUMEŞTE NUMAI BLAMUL CARE I S-A ADUS PENTRU PREGĂTIREA EI DE SPECIALITATE. PENTRU CARE SPECIALITATE, TOVARĂŞĂ INGINER ? — ÎNTREBĂM NOI.

Asigurîndu-ne de înţelegerea, în adevărata ei semnificaţie, a prezentării specialiştilor la postul pentru care s-au pregătit, direcţiunea Liceului nr. 10 din Timişoara (director prof. **Duşan Sablici**) ne relatează mai întîi concursul de împrejurări prin care, în urma ieşirii la pensie a profesoarei titulare de la catedra respectivă şi a necesităţii ca lecţiile de chimie să se predea în limba germană, s-a ajuns la numirea prin decizia Inspectoratului şcolar (inspector general Petre Radu) a tovarăşei Scurtu ca profesor suplinitor de chimie :

„— În cursul primului an, cînd, după cum am arătat, orele din catedră au fost împărţite între doi tovarăşi, un profesor inginer chimist de la o şcoală tehnică şi un asistent universitar, conducerea a întîmpinat totuşi unele greutăţi, mai ales după îmbolnăvirea inginerului chimist şi după ce tov. asistent universitar a făcut totul ca orele să nu rămînă fără profesor.

La începutul anului şcolar următor s-a prezentat însă inginera Scurtu Adriana cu numirea din partea Inspectoratului şcolar ca suplinitoare la catedra respectivă (numirea şi decizia v-o anexăm). Ni s-a spus că nu s-a găsit un alt cadru, situaţia nu era rezolvată pentru şcoală, doar temporar.

La începutul acestui an şcolar am aşteptat să fie repartizată o absolventă despre care se spunea că, cunoaşte limba germană. (Credem că presa putea interveni, urmărind ce s-a întîmplat cu absolventa care cunoştea limba germană. Să se vadă cum s-a achitat de sarcină comisia de repartizare a absolvenţilor de la Cluj). Dar la începutul anului şcolar, prin 16 septembrie a.c., a apărut din nou ing. Scurtu Adriana cu o nouă adresă de suplinire din partea Inspectoratului şcolar (pe care v-o anexăm).

Conducerea şcolii ar fi fost cu mult mai mulţumită dacă venea un cadru didactic corespunzător.

Acestea au fost împrejurările în care inginera Scurtu Adriana a ajuns suplinitoare la liceul nostru.

Menţionăm că tovarăşul asistent nu mai avea posibilităţi să suplinească orele de chimie. Credeţi-ne că situaţia aceasta de „improvizat" nu ne mulţumeşte în primul rînd pe noi. Vom mulţumi presei dacă va reuşi să ne ajute.

Se pune problema pregătirii profesionale a ing. Scurtu A. Personal, ca director, m-am interesat deseori, prin directorul adjunct Pfaff E., care răspunde de secţia germană, de felul cum munceşte Scurtu.

Dumnealui a fost în general mulţumit. Am constatat că avea caiete cu planurile de lecţii semnate de directorul adj. Pfaff. S-a arătat că Scurtu a pregătit, în afara obligaţiilor ei, un număr de peste 20 de elevi care au participat la concursul şcolar de chimie, la care marea majoritate a elevilor au reuşit. De alte sarcini ce-i reveneau inginerei Scurtu, în afara obligaţiilor de catedră, nu s-a achitat onorabil.

Împăcîndu-se cu situaţia de „provizorat", de „suplinitor de azi pe mîine", părăsind locul de muncă şi specialitatea de bază, inginera Scurtu Adriana nu poate contesta nimic din ceea ce se relatează în articol. Nici motivele ei, ca : starea sănătăţii şi situaţia familială temporară nu pot fi suficient de convingătoare. Ceea ce contestă inginera Scurtu Adriana şi ceea ce o nemulţumeşte este blamul care i s-a adus în articol privind pregătirea ei de specialitate".

Reproşînd faptul că tovarăşul care a făcut „controlul la lecţie", respectiv semnatarul reportajului nostru „Cum stăm cu producţia, tovarăşă inginer ?", nu era în măsură să aprecieze calităţile sale profesionale (lucru pe care nu l-am intenţionat, consemnînd numai nesiguranţa didactică a profesoarei improvizate, care în timpul lecţiei n-a făcut decît să urmărească planul de lecţie), conducerea Liceului nr. 10 din Timişoara conchide :

„V-am relatat situaţia privind ing. Scurtu Adriana. Propunerea pe care am făcut-o pentru a **discuta articolul şi răspunsul inginerei Scurtu şi al directorului adj. Pfaff în grupa sindicală n-a fost acceptată, deoarece la ordinea de zi erau prevăzute ale probleme.** Părerile au fost ca ing. Scurtu şi directorul adj. Pfaff să se adreseze fiecare personal redacţiei şi nu în numele direcţiunii şi nici al colectivului de cadre didactice.

Opinia conducerii şcolii privind cazul Scurtu Adriana cred că o puteţi desprinde din cele relatate în această scrisoare.

Dacă doriţi vă vom răspunde şi la alte întrebări".

Desigur că asemenea întrebări şi încă esenţiale, la care nu s-a răspuns încă, există. Ele au fost formulate şi în foiletonul apărut în revistă şi în scrisoarea adresată de redacţie direcţiunii liceului (copia ei a fost transmisă şi Inspectoratului şcolar timişorean).

Există însă şi un apel : unde se găseşte cadrul didactic care, neprezentîndu-se la catedra de chimie a Liceului nr. 10, secţia germană, Timişoara, facilitează inginerei Adriana Scurtu (şi nu numai ei) atîtea tribulaţii de ordin moral, o asemenea complacere în situaţia de a abdica de la răspunderea socială pe care o implică specialitatea pentru care s-a pregătit ?

Discuţia rămîne, aşadar, deschisă. Chiar şi fără aprobarea grupei sindicale de la Liceul nr. 10 din Timişoara.

Nota redacţiei : **Să fim bine înţeleşi : în paginile noastre am aplaudat nu o dată fantezia studenţilor arhitecţi în a pregăti, ca decor, carnavaluri şi alte manifestări de acest gen, la a căror reuşită paleta umoristică îşi avea contribuţia ei substanţială.**

De data aceasta însă, sîntem martorii (şi nu numai noi, ci mii de cetăţeni care trec zilnic pe sub ferestrele institutului) la un grotesc „carnaval pe sticlă", o panoramă a deşertăciunilor caricaturale, abundînd în frivolităţi şi echivocuri grafice atentînd la bunul simţ. Pe cînd tovarăşii de la Institutul de arhitectură, rectoratul şi Consiliul asociaţiei studenţeşti au de gînd să încheie acest „serial" ? Punem această întrebare întrucît în repetate rînduri s-a atras atenţia asupra acestei ieftine reclame pe care şi-o fac studenţii arhitecţi şi de fiecare dată s-au dat asigurări că va urma... sfîrşitul. Să sperăm că măcar acum numai foto... manet din această apocrifă a „Tentaţiilor Sfîntului Antoine".

Văzut de departe, Pămîntul pare feeric. Dar...

Mulţi cunosc, desigur, că marile, tulburătoarele şi cu adevărat tragicele probleme ale „bunului nostru Pămînt" sînt reclamate de starea de mizerie, foame, subnutriţie, boală ce cuprinde în momentul de faţă 3/4 din populaţia globului, adică două miliarde de oameni, din care un mare „popor" de 300 de milioane de copii. Mulţi le cunosc în general, fără să ştie că cifrele existente în posesia O.N.U. şi a comitetelor sale sînt mai alarmante decît lasă să se întrevadă un adevăr ca acela definit mai sus. Lucrarea lui **Pierre Rondière „RENDEZ-VOUS 1980"** — apărută în colaborare cu Organizaţia Naţiunilor Unite — defineşte principalele obiective pe care **Comitetul consultativ pentru aplicarea ştiinţei şi tehnicii în folosul dezvoltării** şi le propune pentru următorul deceniu, în interesul rezolvării treptate a chinuitoarelor probleme de existenţă materială a acestei 3/4 din populaţia lumii.

Nu este oare alarmant faptul că în timp ce în anul 1920 planeta noastră era populată de două miliarde de oameni, iar în momentul de faţă ea numără un miliard în plus, în 1980 populaţia globului se va cifra la peste 4 miliarde? Ritmul de creştere este real: **zilnic se nasc 160 000 de oameni** (cu titlu de curiozitate — raportul zilnic al naşterilor este de 107 băieţi la 100 de fete: băieţii mor mai uşor în prima perioadă de viaţă, mai tîrziu cele două sexe se echilibrează, pentru ca apoi femeile să trăiască cu 3—4 ani mai mult decît bărbaţii; în ultimii ani decalajul a crescut, fără să se cunoască încă de ce); anual — **61 milioane**. Oricum, în momentul de faţă, cînd există inepuizabile resurse de hrană, de apă — dar nu sînt folosite nici pe departe mulţumitor în ţările subdezvoltate — creşterea populaţiei pune probleme foarte serioase sub imperiul rezolvării rapide a acestor probleme. Ce poate fi oare mai semnificativ decît următoarele fapte:

Foametea bîntuie o jumătate din populaţia lumii, 1,5 miliarde (din care 2/3 duce lipsă de alimente sau se hrăneşte doar cu făină de cartofi), **iar 300—500 milioane de oameni trăiesc de pe o zi pe alta.** Iată ce indică aritmetica foamei: 28 la sută din populaţia globului consumă 2 700 calorii pe zi, necesare unui regim normal; 12 la sută oscilează între 2 200—2 700; 60 la sută nu ating 2 200 calorii — ceea ce reprezintă un post cronic. Se ştie că un hectar de teren hrăneşte mai mulţi indivizi decît îl ocupă. Un muncitor agricol poate hrăni 40 de persoane. Totuşi în lume randamentul este insuficient. În esenţă, hrana lumii este rezultatul efortului prin excelenţă fizic al ţăranului. Un calcul curios, dar real: **caloriile alimentare necesare acestei munci — calorii exprimate, asemenea energiei, în kilowaţi-ore — sînt de 20 de ori mai scumpe decît energia electrică echivalentă produsă de o centrală atomică!**

Nu se poate produce mai mult pentru că există o proastă alimentare a oamenilor şi nu se poate obţine mai multă hrană pentru că nu se produce mai mult, iar savanţii se întreabă îngrijoraţi: cum putem transforma acest cerc vicios în spirală? În această situaţie se propune:

1. Să se favorizeze creşterea producţiei şi ameliorarea calităţii proteinelor vegetale şi animale clasice, putînd fi consumate direct de către om.

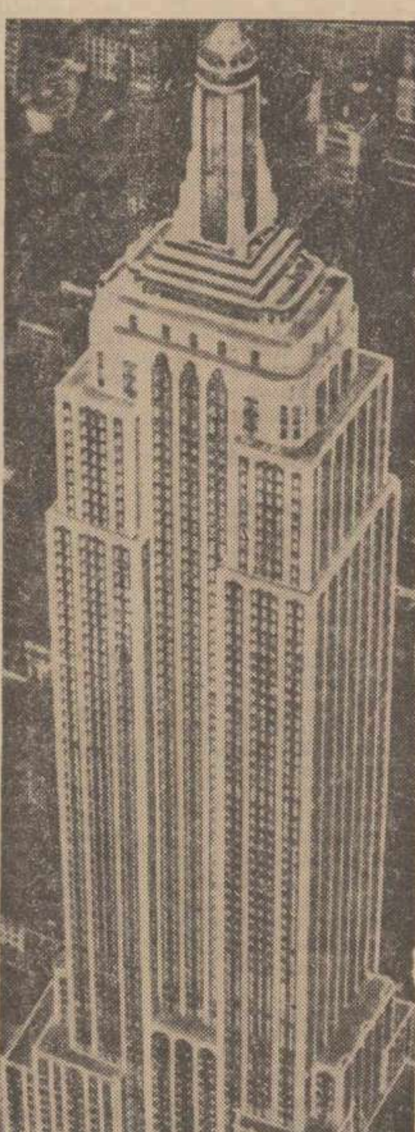
2. Să se dezvolte pescuitul pe mare şi în apă dulce, să se asigure creşterea randamentului, conservarea, protecţia apelor împotriva poluării; să se studieze mările cu mai mare eficacitate.

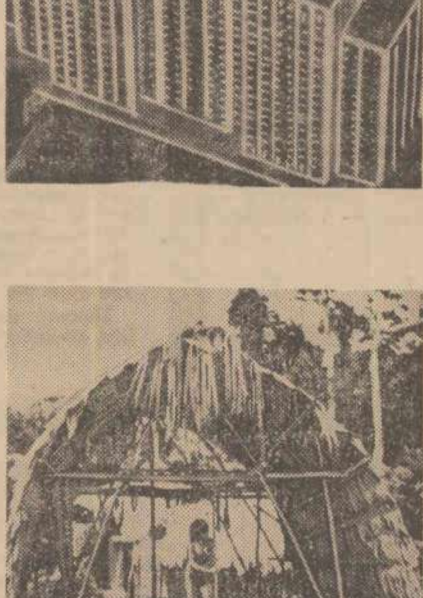
3. Să fie prevenite pierderile de alimente proteice.

4. Să se obţină şi să se cultive rapid plante ameliorate genetic, bogate în proteine.

5. Să crească consumul de plante oleaginoase şi de concentrate proteice pe bază de plante oleaginoase în scopul rezolvării carenţei de proteine; **al şaselea, al şaptelea şi al optulea** punct al programului elaborat de Comitetul consultativ pentru aplicarea ştiinţei şi tehnicii în folosul dezvoltării sînt asemănătoare punctului 5: **investigarea unor noi surse.**

Ca ultim punct, se abandonează soluţiile imediate pentru un viitor apropiat sau depărtat, dar cert: folosirea proteinelor provenind din petrol: **3 la sută din petrolul extras anual pe glob poate furniza 20 milioane de tone de proteine, cu care să se acopere cerinţele mondiale.** O altă sursă sînt algele albastre. **Pentru rezolvarea crizei mondiale de proteine se apreciază că O.N.U. ar trebui să consacre un minim de 300 milioane de dolari. Lucrul nu este irealizabil. Dar presupune o schimbare de atitudine din partea ţărilor dezvoltate, trecerea la reducerea bugetelor militare.**

O altă problemă care chinuie omenirea este asigurarea apei potabile. Potrivit datelor O.M.S., **90 la sută din populaţia globului nu are apă potabilă şi 500 milioane de oameni suferă de boli transmisibile prin apă,** în timp ce 70 la sută din suprafaţa globului este acoperită de apă, iar Africa singură deţine 40 la sută din resursele potenţiale hidroenergetice ale lumii, dar foloseşte numai 0,5 la sută. Se demonstrează (şi o istorie întreagă a demonstrat) că **fără apă nu există nici progres agricol, nici industrial, nici social.** Iată cîteva exemple: pentru prelucrarea unui litru de petrol sînt necesari 10 litri de apă; pentru o cutie de conserve de legume — 40 de litri; pentru 1 kg hîrtie — 100 litri; pentru 1 kg ţesătură de lînă — 600 litri; pentru o tonă ciment uscat — 3 500 litri; pentru o tonă de oţel — 20 000 litri; pentru 1 kg grîu — 100 litri; pentru necesităţile fiziologice ale omului se resimte nevoia unei cantităţi de 3,5—15 litri pe zi; raportată la alimentaţie, cantitatea necesară creşte la 1 200 de litri minimum şi la 10 000 litri pentru cel ce doreşte să trăiască convenabil, să construiască, să şofeze etc.

Ce se poate întreprinde pentru a potoli în viitor această sete generală? Crearea de rezervoare, folosirea apelor subterane, evitarea evaporării rapide, controlul irigaţiilor...

O anume situaţie pare a încurca întrucîtva calculele de redresare generală; resursele naturale sînt foarte inegal repartizate şi din cele peste 1 200 de minerale identificate pînă acum în scoarţa terestră numai un mic număr au azi o importanţă economică; pămîntul însuşi este deocamdată puţin utilizabil: 40% sînt terenuri înţelenite, apă, teren inutilizabil; 30% — păduri şi terenuri împădurite; 20% pajişti şi păşuni permanente; 10% teren arabil şi livezi. Dar, experienţa ţărilor foarte dezvoltate pe plan ştiinţific arată că nici o ţară nu este cu adevărat săracă în resurse naturale, în sensul absolut al cuvîntului. Valorificarea acestor resurse graţie ştiinţei necesită dezvoltarea calităţilor umane, formarea unor cadre capabile să conducă studiile pentru explorarea şi exploatarea lor în sensul cel mai larg al cuvîntului. De fiecare dată, o anchetă profundă întreprinsă într-o ţară asupra resurselor naturale este frecvent urmată de descoperirea unor zăcăminte de minereuri, de petrol, cărbune a căror existenţă era necunoscută.

O ţară în curs de dezvoltare poate la început să facă faţă sarcinilor sale economice imediate, aducîndu-şi personal ştiinţific din străinătate. UNESCO a calculat însă că, în lume, dintr-o sută de elevi doar 10—15 merg la universitate, că 10—15% urmează o carieră ştiinţifică, dacă condiţiile sînt favorabile, şi că doar 2—3% din cercetători vor fi inovatori de o vigoare şi influenţă excepţională, după 20—25 de ani de instrucţie şi educaţie. În această situaţie, apare întrebarea dacă investiţiile în educaţie pentru a recolta atît de tîrziu cunoştinţe şi descoperiri sînt economicoase şi rentabile din punct de vedere social pentru ţările sărace. Totuşi, o ţară slab dezvoltată nu va fi în mod real independentă decît dacă îşi va forma propria sa rezervă de personal ştiinţific şi tehnic de înaltă calificare, ca şi propriile sale instituţii ştiinţifice.

Mergînd pînă la detalii deci, trebuie să fim de acord că recunoaşterea valorii unor noi minerale, cum ar fi vanadiul şi uraniul, de exemplu, nu poate fi făcută decît de un personal ştiinţific şi tehnic cu experienţă. Fiecare ţară tinde să-şi organizeze propriul ei corp de cercetători, care vor avea capacitatea să conducă studiile asupra diferitelor aspecte ale naturii sale şi ale resurselor sale naturale.

Se vorbeşte de producerea **în următorii 40 de ani a 70 de miliarde tone de oţel pe întreg globul.** Dar oare cererea de minereuri n-a fost ea dublată între 1930—1960? Or, în acelaşi timp, zăcămintele cunoscute de minereuri au tendinţa de a se epuiza. Descoperirea unor noi zăcăminte reprezintă o sursă colosală de îmbogăţire, dar şi o necesitate de prim ordin pentru ţările dezvoltate. Totodată, descoperirile tehnice şi ştiinţifice pot face ca minereuri altădată neglijate să devină căutate. Procesul nu este nou: egiptenii utilizau malachitul din Sinai pentru machiajul ochilor şi, într-o zi, după vreo 5 000 de ani, un metalurgist de pe Valea Nilului a descoperit că malachitul este fusibil şi că se poate extrage din el o aramă foarte rezistentă. Neron se folosea la jocurile de circ de o lentilă tăiată într-un smarald, beriliu, devenit de neînlocuit în pilele atomice. Uraniul, thoriul au căpătat o nouă importanţă prin extinderea folosirii energiei nucleare, astfel după cum unor elemente ca litiumul, cadmiul, bariul, hafniul, dezvoltarea considerabilă în perspectivă a centralelor de energie nucleară le conferă o importanţă uriaşă. Un exemplu devenit clasic este aluminiul. El nu are o valoare economică dacă nu există o cantitate enormă de electricitate, pentru că doar reducerea bauxitei prin curent electric îl face utilizabil.

Circuitul necesităţilor nu se încheie aici... Noile descoperiri suscită noi cerinţe cum ar fi noi metode de fabricaţie. În ultimii ani se vorbeşte tot mai des de ceea ce se cheamă P.S.T. — **le potentiel scientifique et technique** — concept care reuneşte mai multe elemente şi în primul rînd numărul savanţilor, al cercetătorilor ştiinţifici şi inginerilor raportat la populaţie. În acest context, ţările cele mai dezvoltate ar trebui să aibă între 500 şi 4 000 de savanţi la un milion de locuitori. Fixîndu-se ca prim obiectiv o medie de 1 000 savanţi la un milion de locuitori, se pretinde creşterea numărului inginerilor de la 5 la 10 ori. Acelaşi potenţial tehnico-ştiinţific mai cuprinde numărul instituţiilor naţionale de cercetare şi echipamentul lor, producţia de aparataj ştiinţific, de instrumente de măsură şi material specializat (în momentul de faţă concentrată în principal în 12 dintre cele mai dezvoltate ţări); de asemenea, P.S.T. include numărul centrelor de documentare ştiinţifică, calitatea şi cantitatea publicaţiilor ştiinţifice naţionale; în sfîrşit, presupune existenţa unui vocabular ştiinţific în limba naţională.

În lucrarea **Tendances actuelles de la recherche scientifique,** Pierre Aujer sublinia că ştiinţa şi tehnica se stimulează mutual, tot mai rapid, atingînd azi o astfel de intensitate încît activitatea ştiinţifică se dublează în lume la fiecare 10 ani, pe cînd activitatea umană indirect legată de ştiinţă se dublează abia la 40 de ani.

„Prin aplicarea ştiinţei şi tehnicii..." da. Se ştie că 95% din descoperirile ştiinţifice şi tehnice provin din ţările dezvoltate. Şi faptul că treptat se reduce tot mai mult timpul care se scurge de la descoperire la prima aplicaţie industrială este încurajator. Astfel, au fost necesari: 56 de ani pentru telefon, de la 1820 la 1876; 35 de ani pentru radiofonie, de la 1867 la 1902; 15 ani pentru radar, de la 1925 la 1940; 12 ani pentru televiziune, de la 1922—1934; 5 ani pentru tranzistori, de la 1948—1953; 3 ani pentru circuitele integrate, de la 1958 la 1961.

Marile virtuţi ale ştiinţei şi tehnicii nu mai necesită a fi demonstrate. Ele au răscolit lumea contemporană. Există premisele ştiinţifice ale succesului; studiul asupra acidului desoxiribonucleic sondează secretele vieţii, electroniştii au conceput şi fabricat maşini care ating, văd, ascultă cu mai multă pricepere şi previziune decît omul, ordinatoarele calculează în cîteva secunde operaţii reclamînd ani de calcul manual; în cursul ultimilor 30 de ani savanţii au eliberat energia atomică, au învins gravitaţia Pămîntului şi au explorat spaţiul, au palpat fundul mărilor, au atins Luna şi Venusul. Succesele spectaculoase ale medicinii şi farmaciei au salvat de la moarte prematură mai mulţi oameni decît au făcut să dispară toate războaiele din istoria omenirii. În sfîrşit, este cunoscut că 90 la sută din numărul savanţilor tuturor timpurilor sînt în viaţă. Pentru a alunga mizeria se preconizează o ofensivă concentrată în toate sectoarele, pentru că, s-a dovedit, **ştiinţele** exacte şi umaniste şi **tehnica** favorizînd o structură intens industrializată pot ajuta să se elaboreze, echilibreze, coordoneze, să se planifice şi să se garanteze o economie prosperă.

Sînt oare acestea toate motive pentru a considera că deceniul al 8-lea va justifica speranţele cu care este aşteptat?

Georgeta RUŢĂ

A RECEPTA valorile înseamnă A DISCERNE

Motto : „N-am făcut din tine, omule, nici făptura cerească, nici pămîntească, nici ființa nemuritoare, nici muritoare, pentru ca, asemenea unui sculptor, să te modelezi singur, dîndu-ți forma pe care o preferi".
PICO DELLA MIRANDOLLA

Existența „autentică" a studentului de astăzi e legată de devenirea legică a societății pe căile progresului. Societatea socialistă face din tineret răspunsul așteptat al comenzii sociale, cerîndu-i o aderare la valorile sale sociale, manifestată printr-o atitudine extrem de complexă, ce implică angajarea cu toate forțele lui intelectuale, afective, morale, volitive. Un asemenea mod de a trăi presupune o asimilare organică, o angajare față de anumite valori, în concordanță cu idealurile socialiste, mai ales promovarea lor în viitoarea muncă încredințată.

Formarea tineretului studențesc în spiritul angajării față de cele mai valoroase tradiții culturale, etice, sociale, al adeziunii intime la idealurile comuniste este strîns legată de cultivarea *responsabilității față de viitorul patriei, față de direcțiile ei social-culturale, față de promovarea pe mai departe a civilizației și culturii socialiste. Toate resursele materiale, morale, umane sînt chemate astăzi la realizarea dezideratului social major — construirea societății socialiste, deziderat care pune în lumină nouă însăși înțelegerea noțiunii de responsabilitate socială integrată în vastul proces de democratizare a vieții sociale.*

Augmentarea valorilor și bunurilor culturale devine însă copleșitoare pentru ființa umană. A asimila o parte din aceste valori înseamnă a opera distincții, a face ierarhii, a selecta din aceste valori în baza unor criterii fundamentate științific, la care se adaugă, fără îndoială, și o optare în baza relațiilor preferențial motivaționale ale individului cu valențele valorilor cu care vine în contact. Acest spirit trebuie să se manifeste din plin în această perioadă — studenția — cînd o reflecție aprofundată, o critică pozitivă, în spiritul unei angajări și aderări voluntare, dar lucide la anumite valori, vor facilita procesul integrativ al tînărului.

Punctul de maturitate în analiza comportamentului tineretului nu trebuie minimalizat. Societatea e obligată, în virtutea investițiilor făcute, să calculeze momentul cînd rentabilitatea poate fi exprimată, cînd corespondența dintre comandamentul social și subiectivitatea tînărului a luat forme cît de cît cristalizate, astfel încît modelul conceptual, axiologic comportamental să devină eficient în plan praxiologic. Dar eficiența acestuia nu poate apare atunci cînd relațiile sociale în care trăiește tînărul, codul de norme pe care-l respectă îi apar drept ceva străin, impus, coercitiv. Faptele sale trebuie să fie săvîrșite în virtutea „concordanței reale" dintre imperativele codului social și convingerile sale. Tocmai aceste convingeri, arhitectonica lor, organizarea lor internă conferă în planul personalității noului tineret un anumit profil civic, moral-ideologic și politic și face ca el să se elibereze de îngustimea opticii individuale, „locale". Acceptînd că planul convingerilor noastre prezintă o serie de funcții sociale, orientative, putem presupune că aici vom găsi sursa autogenă, declanșatoare, propulsoare a conduitei, cînd omul devine autorul propriilor sale opțiuni, decizii și acțiuni sociale. În măsura în care „convingerile sociale se armonizează cu cerințele sociale — spune prof. A. Chircev — în aceeași măsură deciziile și opțiunile noastre devin cu adevărat libere de constrîngerile exterioare", iar autocontrolul (ca forma cea mai dezvoltată a acestei atitudini) introduce permanent corectivele necesare acordului dintre cunoaștere și convingere, evoluînd pe linia autoperfecționării. Procesul de autoperfecționare, de afirmare a personalității nu se realizează ipso-facto. El presupune înlăturarea între anumite limite a opozabilității OM-MEDIU SOCIAL — cerînd ca omul să acționeze în cunoștință de cauză *(necesitatea se transformă în libertate)* pentru satisfacerea intereselor sale în acord cu cele ale societății. Numai înțelegerea tînărului ca pe o serie de raporturi active (un proces), dar în același timp ca o personalitate cu un statut, cu un rol, deci ca individualitate care caută să se afirme pe sine, în chip activ față de sine însuși, față de ceilalți, față de mediul istoric ambiant (comunitatea socialistă) care-i oferă valori sociale realmente verificate sau în curs de verificare, poate oferi soluții de educare, iar actul său de libertate va putea fi privit ca un mod practic de raportare la aceste valori, în sensul pe care fiecare îl atribuie propriei angajări, propriei mișcări înscrise în cadrul socialului, dar și dublat de adeziune pozitiv-afectivă la el.

Ființarea omului în sine fără ca dinăuntru să străbată măcar ideea și trăirea ca angajare în existență și ca responsabilitate, ne interesează prea puțin, căci în felul acesta el n-ar fi, cum ar spune prof. N. Bellu, „angajat și răspunzător față de angajarea sa".

O atitudine neutrală în angrenajul social nu poate și nu trebuie acceptată. Tineretul nu se prezintă însă la o analiză mai atentă ca o categorie socială uniformă și astructurată, ci ca una structurată pe foarte, chiar foarte multe niveluri, determinate de vîrstă, profesie, cultură, mediu, sex, de varietateta psiho-morală umană, care devine esențială în societatea noastră, în diversificarea comportamentului civic, făcînd să apară și diverse grade de angajare, de disponibilitate, de consecvență, traduse în modele atitudinale cu profil diferit. Valorile sociale nu sînt nici ele integral structurate întotdeauna, căci există o mișcare dialectică, o înlănțuire naturală, un sistem articulat de corelații în care unele pot apărea ca mijloace, altele ca scopuri. Ele apar așadar ca jaloane, ca direcții posibile, dar reale, cărora studentul trebuie să le surprindă sensul real și nu să le subiectivizeze, să le hipertrofieze printr-un act arbitrar de estimare. Fundalul teoriilor sociale constituie nucleul prim al idealurilor colectivității, iar situarea în afara lor va fi sancționată de societate, căci *societatea noastră socialistă promovează valori social-politice, reale, ce nu cer fetișizare, nu cer mit.* Principalul e ca afirmarea idealurilor și libertăților pe planul individual al tînărului să decurgă firesc și să fie organic legate de programul politic și ideologic al societății. Pentru aceasta însă e necesar ca tinerii să fie formați într-un spirit nou, specific valorilor noi create.

Manifestarea unor atitudini unilaterale, nocive, cum sînt dezinteresul valoric, exclusivismul valoric, indiferentismul simptomatic prin pasivitate și apatie, absența deschiderii spre viitor, plictisul, ce mai apar pe ici pe colo, le socotim ca fiind un refuz la angajarea generală, ca o abatere de la misiunea pe care o impun profesia aleasă, datoria socială munca în genere.

Societatea noastră a încetat să mai genereze pe scară de masă condiții pentru manifestarea unor atitudini negative, *dar n-a putut nici oferi automat imunitate tuturor membrilor pentru boala indiferentismului valoric.*

Studențimea noastră e angajată astăzi puternic în slujirea obștei socialiste, căreia îi e datoare. Depășind cadrul utilitarist și individualist, studențimea nu se mai mișcă într-un mediu ostil, într-o lume reificată, sărăcită de sensuri spirituale, dezumanizată, ce face imposibilă comunicarea într-un spațiu inert și într-un timp redus ca durată și semnificații.

Ea se angajează cu toată personalitatea, excluzînd însă orice standardizare sau profesionalizare execesivă. Aspirația sa spre intelectualizare e meritorie. *Abordarea realității prin intermediul conceptului e specifică intelectualului,* cum spunea M. Ralea, dar aserțiunea sa poate fi validă dacă arătăm că ea trebuie privită dialectic (unitate de formă și conținut), întrepătrundere a ideii cu realitatea, la care am putea adăuga patosul pentru problematică.

Tineretul nu trebuie să fie obișnuit să gîndească uniform, după cum nici procesul cunoașterii nu este uniform. Meandrele și ezitările cunoașterii, ale comportamentului, cinetica aceasta variabilă la care asistăm nu-i decît un proces permanent de înnoire, pe care istoria îl cunoaște, iar realitatea îl afirmă ca progres.

Situarea în afara realității, acceptarea rutinei și inerției, dar și nonconformismul ca risc al opozabilității față de realitate aduc prejudicii progresului, procesului de integrare și de participare socială, fac să dispară patosul problematic, iar tînărul să ducă o existență neangajată, neautentică. Actualizare însă înseamnă o individualitate în acțiune, o personalitate creatoare, critică.

„*O generație* — spunea M. Ralea (o generație nouă, de astăzi cu atît mai mult)—*presupune o critică, adică o rezistență și un program de idei și sentimente*". Rezistența va fi noua luptă, pe arena vieții, cu indiferența, cu mimetismul valoric, cu boemia intelectuală, cu entuziasmul paradoxal și uneori bizar față de valorile străine, cu tot ce înseamnă nonvaloare. Critica acestora se va face prin argument științific, solid, adecvat și nu prin lozincă, monitorism pedagogic.

Nu trebuie pierdut din vedere faptul că în prezent studentul are un acces larg nu numai la tezaurul spiritual consacrat al umanității, ci și la o informație și o creație spirituală pline de contradicții și nu o dată pătrunse de idei și convingeri politice, morale, estetice străine idealului despre personalitatea umană caracteristic societății noastre socialiste. Tocmai existența acestor valori nestructurate, pătrunderea pe diferite canale a unor concepții și atitudini străine ideologiei noastre impun din partea studenților, a organizației lor, manifestarea unui militant discernămînt politic, combaterea oricărei influențe nocive. Hotărîtoare în acest sens este situarea permanentă în aceste confruntări pe pozițiile ferme ale principiilor marxist-leniniste, după care se călăuzește partidul nostru în întreaga sa activitate.

Incandescența cuvintelor noastre trebuie să fie o trăire la înaltă tensiune, o încărcătură de valori și sensuri umaniste, un crez în cele din urmă, și nu balansul „eului" afișat cu cel „real", nu dansul halucinant, dar efemer, pe sîrma ai cărei stîlpi de susținere sînt putrezi și în care bara de echilibru e iluzorie.

Pe lîngă argumentul nostru rațional să punem — cum spunea francezul Maurice Chavardès — (Les grands maîtres de l'éducation, Paris, 1966, p. 237 — „un supliment de suflet care să ne asigure consolidarea spirituală necesară pentru a domina tehnica, pentru a ne servi de obiecte și nu a deveni sclavul lor, pentru a ne lega strîns individualitatea de grupul etnic și social de care aparținem, pentru acordarea spiritului la valorile naționale și universale ale civilizației și culturii". Numai fiind autor și coautor la mersul societății ca fiind responsabil al propriului destin, al împlinirii demnității umane, al luptei prometeice, unde generozitatea poate contamina și cutezanța antrena nu numai pentru sine, ci și pentru ceilalți, mistuindu-se pe sine în dăruirea către toți, numai asimilînd o cultură văzută ca o esență a sensibilității și experienței de viață a generațiilor înaintașe, numai așa se poate produce infuzia de înțelepciune distilată și extrem de concentrată care va potența inteligența, gîndirea și sensibilitatea fiecăruia, menținîndu-ne spiritul proaspăt și viguros, astfel încît cultura să fie, așa cum spunea M. Ralea : „*Suflet în veșnică acțiune, tot mai departe și tot mai sus*".

Studențimii noastre românești îi revine o nobilă misiune. Să preia, să dezvolte pe mai departe cultura și civilizația noastră, să hrănească permanent sentimentul perenității apartenenței la națiunea socialistă și s-o facă mai frumoasă, s-o afirme ori de cîte ori e nevoie în circuitul valorilor universale.

Ioan NEACȘU

dialectica ideilor • dialectica ideilor • dialectica ideilor

AFRICA UNIVERSITARĂ — TERRA INCOGNITA?

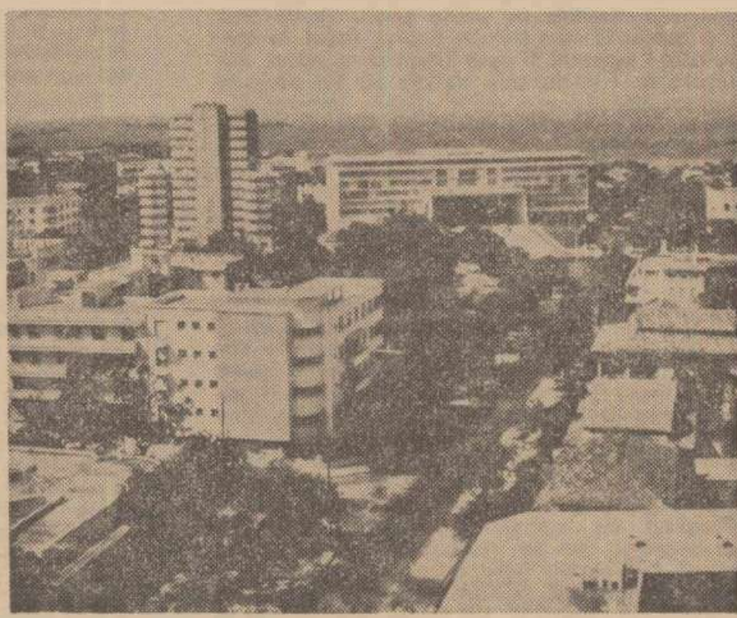
Probabil că navigatorii infantelui Enrique n-ar fi notat pe hărțile lor alcătuite în pripă „Hinc sunt leones, terra incognita", dacă ar fi știut că acest „pămînt al nimănui" are un stăpîn de care portughezii și ceilalți coloni aveau să se teamă mai mult decît de felinele leoniene. Dar, la 1444, abia zece ani după întoarcerea lui Gil Eanes cu „trandafirii sfintei Maria" de pe pămînturile descoperite dincolo de Capul Bojador, nici navigatorii și nici infantele Enrique nu-și puteau da seama că acei padraos (stîlpii de piatră cu stema țării, numele regelui, al căpitanului de vas și data descoperirii) pe care îi înfigeau în pusta africană pecetluiau pentru colonii europeni o afacere bună și totodată una proastă. Și, mai ales, nu-și puteau da seama că succesorii infantelui, de peste 500 de ani, aveau să încheie cariera de glorie a marilor descoperitori cu una mai puțin glorioasă.

„Sentimentul marii nedreptăți pe care a sădit-o colonialismul în inimile africanilor — spunea Mohamed El Fassi, rectorul Universității din Rabat — este poate tot ceea ce a contribuit mai mult la ridicarea conștiinței acestui continent. „Terra incognita" este, incontestabil, cea mai perfectă prejudecată pe care au răspîndit-o secolele de dominație colonialistă și (de ce n-am spune-o!) vălul de ignoranță care a ascuns lumii adevărata față a unui continent, la propriu și la figurat, „negru".

„Puțini știu, și încă și mai puțini au ajuns să se convingă — spunea la rîndul său William Weling, directorul Departamentului învățămîntului superior al UNESCO — că o retrospectivă asupra culturii spirituale africane conduce cercetătorul spre o lume labirintică, de multe ori ascunsă, dar nu mai puțin pasionantă și spectaculoasă prin marile civilizații pe care le-a dat". „Dacă în acest sens există o prejudecată, încă mult mai dificilă este lupta împotriva unei realități moștenite de la colonialism — analfabetismul: din 250 milioane de africani, 80 la sută sînt neștiutori de carte; din 60 de milioane de copii, abia jumătate urmează școala elementară și numai 6 la sută liceul. În ceea ce privește învățămîntul superior, vă dați seama — ne spune dl. Weling — 2 dintr-o mie reprezintă abia atît cît pentru țările înaintate europene înseamnă nimic, sau aproape nimic".

În această perspectivă, se înțelege că obiectivele pe care și le-a propus învățămîntul african în vederea promovării educației și formării de cadre științifice în tinerele state devenite recent independente sînt din cele mai dificile. „La aceasta contribuie mai mulți factori — ne spune dl. El Fassi — și aceștia nu sînt întotdeauna, pentru toate țările africane, cei mai importanți. Există, într-adevăr, o foarte slabă rețea școlară moștenită, care îngreuează toate treptele intermediare pînă la instituțiile de învățămînt superior; există o lipsă acută de cadre didactice și, nu rareori, în institute și facultăți trebuie să predea profesori de liceu în locul unor oameni cu o pregătire corespunzătoare; și există, adăugîndu-se la toate acestea, o lipsă aproape totală de manuale și cursuri universitare. — dar această chestiune ridică alte și alte probleme, ca, de exemplu, problema limbilor de predare în școala africană, problema unificării alfabetelor, problema stabilirii unor profiluri de specialiști pe specificul economiilor naționale, al nivelului de dezvoltare a acestora, a noilor planuri de dezvoltare a țărilor în curs de dezvoltare și încă multe alte probleme".

Pregătirea unui număr suficient de specialiști în diferite domenii ale sectoarelor economice rămîne unul dintre dezideratele stringente ale universității africane. Întrevederile de la Dakar, Abidjan, Addis Abeba și Rabat ale rectorilor celor aproape 40 de universități africane au fost animate unanim de dorința de a găsi condițiile cele mai potrivite pregătirii unor specialiști cu înaltă calificare științifică: în primul rînd ingineri, pentru a dezvolta economia pe baze științifice; apoi medici, pentru a combate maladiile și mortalitatea infantilă, care a atins cele mai înalte procente din lume; apoi agronomi, pentru a trece în agricultură dincolo de obișnuita monocultură etc.

Dakar — sediul uneia din universitățile africane de mare personalitate

În ultimele două decenii, o dată cu dobîndirea independenței de către unele state africane, au apărut instituții de învățămînt superior, însă în număr insuficient față de nevoile acestora. De aceea, unele universități, cum sînt cele din Rabat și Dakar, se transformă într-un fel de „Cartier Latin" al continentului, în care, pe lîngă unele dificultăți materiale, cum ar fi insuficiența clădirilor, laboratoarelor și echipamentului didactic, se adaugă cele de ordin lingvistic și cele legate de programa analitică structurată sever pe profilul universității europene, ceea ce face ca mulți studenți să părăsească aceste universități. Aici rezidă și motivul pentru care o serie de mici state, ca Dahomey, au fost nevoite să treacă peste unele etape absolut necesare (ca dezvoltarea învățămîntului primar și secundar) și să înființeze, în condițiile lipsei totale de cadre corespunzătoare, o universitate pentru 400 de tineri. Situația Dahomeyului nu este singulară și, cu excepții, poate fi întîlnită chiar în statele în care unele nuclee de învățămînt superior există. Este ultracunoscut cazul universităților din Kisangani și Lumumbashi, unde cadrele didactice lipsesc în procent de pînă la 80 la sută, fiind suplinite de profesori de licee. Elementul paradoxal este că, în aceste locuri, unde în timpul vechilor civilizații de pe bucla superioară a Congo-ului se dezvoltau cu milenii în urmă celelalte universități africane de la Tombouctou, Djanne, Wallata, Goa și Agade — adevărate Milano-uri și Nürenberg-uri ale Sudanului medieval (și în care se preda literatura, dreptul, medicina și matematicile, iar oamenii de știință studiau corpurile cerești cu mișcările lor, eclipsele și cutremurele într-o vreme în care Europa domnea încă obscurantismul medieval) — analfabetismul atinge astăzi limitele maxime de pe glob. „Și astăzi există numeroase universități africane de prestigiu! — ne spune dl. El Fassi. Majoritatea sînt construite cu fonduri primite din partea unor importante organizații internaționale, ca UNESCO, F.A.O. și O.M.S., la care se adaugă ajutorul unor state cu bogată experiență universitară, ca Franța, Belgia, Elveția, S.U.A., U.R.S.S." Dar condițiile de învățămînt diferă substanțial la Universitatea din Abidjan și marea școală de ingineri de la Rabat „Ecole Mohammedia" față de universitățile și școlile politehnice europene!

Pentru Africa, unde discontinuitatea între ciclurile de învățămînt este o problemă din cele mai greu de depășit, un lucru extraordinar îl constituie și treptele intermediare spre învățămîntul superior — școlile tehnice. În Algeria sînt cunoscute școlile de la Bou-Namoussa și complexul petrochimic Arzew; în R.A.U. — școlile tehnice textile de la Chbin-el-Kerm; în Madagascar — cele trei licee profilate pe disciplinele industriei construcțiilor, de mecanică și comerț; în Senegal — școlile profesionale de la Guerina, Ogo, Kaffine și Thies.

„Eu sînt optimist — spunea într-una din discuțiile noastre dl. El Fassi — și sînt convins că prejudecățile trebuie să cedeze!" Iar dacă acum știu numai cîțiva africani (și europeni, încă și mai puțini!) că unele nume celebre, cuprise cu generozitate în enciclopedii, aparțin vechilor culturi afro-malgașe, nu este exclus ca anul 2 000 să însemne pentru continentul negru echivalentul unei noi Renașteri. Și, în adevăr, cîți dintre europeni cunosc că Sidi Yaya, Sadi Diawara, Mahomed Touré, Mahomed Kati, frații Ahmed și Mahmud Bakhayoko și Aquil le Cadi Omar sînt numai cîteva dintre numele de glorie ale culturii înaintașilor acestor popoare?!

Există însă o problematică extrem de complexă în afirmarea învățămîntului acestui continent! Obligativitatea învățămîntului școlar (mai ales în mediul rural), prelungirea școlarizării, construcția de clădiri, înființarea de școli și formarea de cadre didactice corespunzătoare diferitelor trepte de învățămînt sînt — incontestabil — cele mai acute probleme ale învățămîntului african. Iar dacă ar fi să enunț încă un aspect (și nu dintre cele mai neglijabile!) al învățămîntului african — apartheid-ul universitar practicat în Rhodesia și Africa de Sud — n-aș face decît să deschid o nouă acoladă care ar demonstra același lucru: „Africa — non terra incognita!".

Costin NĂSTAC

COKTAYL

minicronica microevenimentelor

de Radu **BUDEANU**

și — și — și — și

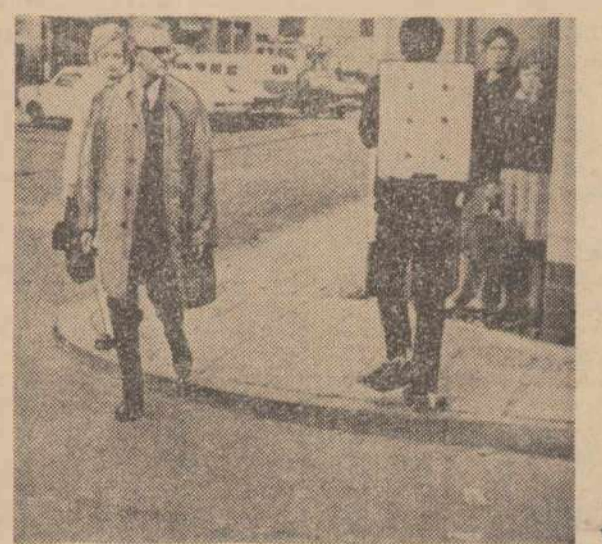
Günter Saree reușise, după un travaliu epuizant, să devină cunoscut ca pictor într-un cerc mai mult decît intim. După declarațiile sale, pînzele pe care le producea reușeau să spună sau „totul" sau „nimicul", ceea ce însemna desigur altceva decît „nimic". Firește, nu e simplu să sari pe pînză de la un antipod la celălalt, dar important este să faci ceva ieșit din comun.

Se utilă cu o impozantă cantitate de latex (de un tip special, aderent și de neșters), cu tuburi de plastic, preșuri de baie, cauciuc de ștampile, o pompă perfecționată și cîte și mai cîte. Și ce făcu? Pe piept și pe omoplați își fixă două rezervoare, din rezervoare trecu două tuburi prin pantaloni spre tălpi, pe tălpi își aplică două enorme ștampile, în ștampile curse latexul din rezervoare (prin pompare), pe ștampile își gravă „und" (și în Köln, unde s-a întîmplat microevenimentul, „und" înseamnă „și").

Mergînd cinci kilometri rotocol și lăsînd în urmă și, și, și... Günter Saree deveni marele Saree. De ce? Stîrnind curiozități, oarecari nelămuriri, dar mai pe înțeles tulburînd urbea, Saree declară la radio și prin ziare că opera lui, împlîntată în mijlocul orașului, se numește „cercul libertății de gîndire" și că, în esență, este filantropică. Neînțelegînd nimic, cu toții s-au arătat, cu grabă, de acord.

Cînd opera fundamentală începu să se subțieze ca răsunet, Günter mai dădu, pentru orice eventualitate, amănunte: „Trecătorii care vin pe urmele mele pot continua, prin asociații, gîndirea mea și cauza pentru care am pășit într-o asemenea direcție".

De-abia atunci absolut toți (sau majoritatea, dacă vreți) au înțeles. Adică de ce de-a rotocolul, de ce a pășit, cum a fost cu scopul cauzei, în ce sens urmau să continue făcînd asociații, și atîtea altele. Ca să nu fie suspectată oarecum de lipsa unei puteri asociative, municipalitatea a lăsat nefrecate „și"-urile.

Saptamina patimilor, deși...

Bătrînul Guy Rotschild, celebrul miliardar, a trăit nu demult zile de pustiitoare suferință. Percutat de emoțiile pe care bursele din cîteva capitale europene i le transmiteau minut de minut și obsedat de ciudata boală de care suferea Marie-Elene, cea de a doua soție a sa, aprigul Guy, printre mii de telefoane, a mai primit unul. La capătul celălalt al firului, baronul David, tînărul moștenitor Rotschild, cu o voce topită de spaimă, îi ceru tatălui două milioane de franci, și încă repede-repede.

Se întîmplase ce se mai întîmplase și altora. Micul Rotschild fusese răpit, cum se răpește, de o bandă de gangsteri și pus să telefoneze bătrînului pentru a transmite „contravaloarea". Cu un fiu de două milioane și un credit de un număr apreciabil de ori mai mare, septuagenarul pater familias luă foc. Se ambiționă adică, se înfurie și deveni, prin parcurgerea inversă a agitatei sale genealogii, brigand. Fără să riște un contact cu poliția funcționărească și gafeuză, bătrînul își mobiliză nepoții, oamenii de casă, ba chiar somnolenta soție și — precum în anii buni ai economiei naturale, cînd strămoșii plecau, înconjurați de vasali, cu bîtele să-și facă dreptate — Rotschild și compania se îndreptă, printr-o conspirație savantă, spre locul unde urma să dea doi saci cu valută, forte, contra singurul său moștenitor.

Treaba merse ca pe roate, cu excepția unui schimb repetat de focuri de carabină. Cu picioarele muiate de spaimă, bandiții, înconjurați de reflectoarele orbitoare ale Mercedes-urilor, îl lăsară baltă pe bătrînul baronet în ghearele catifelate ale familiei, deși, dacă priveau mai atent, ar fi observat că armata de represalii era formată din adolescenți și valeți amabil sclerozați.

David se întoarse acasă cu o paliditate de damnat, bătrînul Guy cu un ochi atins de un glonte mișelesc, iar Marie-Elene cu antebrațul jupuit.

La reședința familiei Rotschild urmă o conferință de presă unde, întinsă în somptuoase așternuturi, doamna Rotschild prezidă cu umor seria de răspunsuri, miliardarul privi cu singurul său ochi spre reporteri și viitorul său mai de aur ca urmare a reclamei, iar David mestecă timid chewing-gum, palpîndu-și biletul de avion spre stațiunea elvețiană unde urma să-și reabiliteze nervii vag întinși.

Valeții primiră prime, iar nepoții nimic.

MAPAMOND STUDENȚESC

● *În cadrul schimburilor de experiență multilaterale pe care revista noastră le întreține cu publicații similare din alte țări și îndeosebi cu revistele studențești din țările socialiste, între 1-17 decembrie a.c., Gheorghe Mitroi, redactor șef adjunct al „Vieții studențești", efectuează o vizită în Polonia, ca răspuns la vizita de documentare și schimb de experiență pe care a făcut-o în țara noastră un redactor al revistei studențești poloneze I.T.D., în prima parte a acestui an.*

● *La Montevideo s-au desfășurat lucrările primei conferințe pregătitoare a Congresului național al educației și culturii din Uruguay, organizat la inițiativa consiliului de conducere al Universității Republicii. Congresul, care va avea loc în aprilie 1970, va dezbate următoarele teme: Universitatea și învățămîntul public în istoria Uruguay-ului și în perspectiva dezvoltării autonome a țării; principiul autonomiei și coordonarea învățămîntului; situația actuală a învățămîntului și culturii; sarcinile imediate pentru îmbunătățirea învățămîntului și cercetării științifice, pentru progresul general al culturii.*

Într-un interviu acordat ziarului „El Frente", rectorul Universității Republicii, Oscar Maggiolo, a declarat că viitorul congres va analiza în special „criza prin care trece învățămîntul național în ultimii doi ani". Subliniind că această criză se datorește nerespectării angajamentelor economice ale guvernului față de institutele de învățămînt, Maggiolo a spus că statul datorează Universității 1,6 miliarde pesos (6,5 milioane dolari).

● *Uniunea națională a studenților din Uganda a adresat o scrisoare președintelui Milton Obote, în care cere naționalizarea imediată a tuturor companiilor particulare, naționale și străine, precum și a instituțiilor bancare care operează în această țară. În sprijinul acestor cereri, studenții au organizat mai multe demonstrații pe străzile capitalei ugandeze, Kampala.*

● *Fostul vicepreședinte al S.U.A., Hubert Humphrey, a criticat, într-o cuvîntare rostită la Universitatea Brandeis din Waltham (statul Massachusetts) discriminarea pe plan economic existentă în institutele nord-americane de învățămînt superior. El a spus că, deși în fiecare an Statele Unite au nevoie de mai mulți diplomați universitari, crește permanent numărul acelor tineri ce nu au posibilitatea să pătrundă în universități din cauza taxelor ridicate, sau al celor ce se văd obligați să-și ia un serviciu pentru a-și putea plăti studiile. Humphrey a spus că institutele de învățămînt superior ar trebui să admită studenții în baza capacităților lor intelectuale și nu a posibilităților de a plăti taxele*

● *Pe străzile orașului Florența a avut loc o demonstrație a studenților Institutului de economie, organizată în semn de protest față de lipsa sălilor de curs și a insuficientei utilări a laboratoarelor. Studenții au hotărît să boicoteze cursurile pînă cînd autoritățile vor anunța măsurile ce vor fi luate.*

● *Peste 3 000 de studenți neozeelandezi au manifestat la Auckland exprimîndu-și protestul față de complicitatea guvernului țării lor la războiul dus de S.U.A. în Vietnam. Demonstrația a avut loc în momentul cînd primul ministru, Keith Holyoake, rostea un discurs electoral.*

Concomitent, 1 500 de studenți din Wellington au manifestat în fața Ambasadei S.U.A. cerînd retragerea trupelor nord-americane și ale aliaților lor din Vietnamul de sud.

Octombrie, noiembrie 1969 — două luni din istoria S. U. A.

MOMENTUL OFENSIVEI PĂCII

Încetarea agresiunii din Vietnam, restabilirea păcii, neamestecul în exprimarea liberă a voinței poporului vietnamez — iată tripticul principal al unei campanii susținută cu hotărîre de opinia publică mondială, de forțele progresiste și iubitoare de pace de pe toate continentele. O campanie în care s-a auzit întotdeauna și glasul poporului american, al cercurilor progresiste din S.U.A. — în rîndul cărora tineretul, studenții s-au exprimat cu pondere și maturitate.

Începută la 15 octombrie, M-DAY, Ziua moratoriului pentru Vietnam, s-a circumscris în istoria Statelor Unite ca una din cele mai largi ofensive ale păcii. Pînă la mijlocul lui noiembrie, cînd manifestațiile de o amploare fără precedent organizate sub egida moratoriului s-au încheiat, am asistat la o acțiune care definea voința unui popor, 18% din populația americană manifestase în prima zi a marelui protest. 18 la sută, după o apreciere oficială, nu înseamnă aparent mult. Înseamnă însă 36 de milioane de oameni. Și, cum spunea cunoscutul politolog, profesorul de la Harvard, John Kenneth Galbraith, atunci *cînd trei sute de mii de oameni vin la Washington pentru a-și exprima poziția înseamnă că multe milioane, care rămîn acasă, gîndesc la fel ca ei.*

Zece mii de baloane negre, simbolizînd pierderile umane, s-au înălțat spre cer în Central Park din New York, în M-DAY. De pe coasta Atlanticului la cea a Pacificului s-a închegat un veritabil „lanț al păcii" și, noaptea, nimeni n-a putut număra luminările aprinse în memoria celor căzuți în această aventură imperialistă.

Cuvîntul studențesc s-a făcut limpede exprimat în acest val de hotărîre populară. La New York au demonstrat 98 la sută din elevii și studenții orașului, la Washington 5000 de studenți, mulți alții în Wyoming, Kansas, Philadelphia, Louisiana... 79 de președinți de universități se alăturaseră apelului studenților din „Comitetul moratoriului", Berkeley, care ca și în lupta pentru democratizarea învățămîntului, a fost în fruntea acțiunilor. La Philadelphia, sute de studenți sunau la ușile caselor spunînd: *„Bună ziua doamnă, curînd trebuie să plec în Vietnam, aș vrea să vă spun cîteva cuvinte înainte de a muri"...*

De fapt, pentru tineri, pentru studenți această ofensivă a păcii îmbrăca și aspecte particulare. Protestul antidraft, refuzul înrolării, a fost practicat și pînă acum pe scară largă de tînăra generație, asupra căreia sistemul de recrutare în vigoare aducea pericolul ca, oricînd, să fie trimisă direct pe front. Pentru a contracara mișcările de amploare anunțate în multe centre universitare, oficialitățile renunțaseră subit la chemarea sub arme a celor 500 000 de tineri care urmau să fie încorporați în noiembrie și decembrie, iar contingentul din octombrie, de 28 000 de oameni, a fost eșalonat pe cele trei luni rămase pînă la sfîrșitul anului. De asemenea, s-a propus o nouă reglementare a serviciului militar obligatoriu. Dar, prin acțiunile lor de protest, prin refuzul înrolării, prin acele simbolice ruguri în care ordinele de chemare erau arse, studenții nu vizau numai niște reglementări formale, nu cereau pur și simplu doar modificarea sistemului de recrutare. Era vorba de un protest cu caracter politic, fundamentat pe doleanța încetării ostilităților, a agresiunii, pe decizia de a nu fi părtași la un război criminal — antimilitarismul lor era unul practic și nu unul teoretic. O realitate crudă — războiul, în care valorile umane sînt distruse, și atîtea vieți curmate în mod barbar — îi determina să protesteze nu împotriva unor texte de regulamente, ci împotriva unei politici. De aceea cele 400 de organizații studențești înscrise în Asociația națională a studenților au explicat limpede, dacă mai era nevoie să explice, că acțiunea pe care se bazează noile reglementări nu răspunde *„nici uneia din întrebările constituționale sau morale fundamentale formulate atît de tineri cît și de adulți în legătură cu războiul din Vietnam și cu recrutarea".*

Elemente noi au venit să se adauge în această lună a protestului. Cazul „Beretelor verzi", în mare măsură mușamalizat, a fost urmat de știrea masacrului de la Song My — uciderea a 567 de civili vietnamezi — care a provocat o nouă reacție în întreaga lume. Un aspect cutremurător, mai puțin cunoscut de americani, care a zguduit conștiințe. Și aceasta acum, cînd după demisia lui Cabot Lodge nu s-au manifestat intenții de înlocuire rapidă a acestuia, provocînd îngrijorarea în rîndul tuturor celor interesați de convorbirile de pace de la Paris. S-a creat astfel impresia că Administrația se sustrage de la conferința de pace, după ce aceasta demarase atît de greu, că în cercurile oficiale americane nu se mai consideră tratativele ca o etapă pe calea păcii.

Puternicele demonstrații de masă din ultimele săptămîni, declarațiile și reacțiile provocate de dezvăluirea atrocităților de la Song My, nemulțumirea evidentă față de încetinirea procesului tratativelor au reliefat cu claritate atitudinea fermă, expresie a voinței și conștiinței poporului american, de a contribui la victoria păcii, la stingerea focarelor de război. Am fost martori ai manifestării unei opinii realiste, umanitare, destinată — după cum sublinia „New York Post" — să convingă Administrația că *„majoritatea covîrșitoare a poporului american vrea ca războiul din Vietnam să i se pună capăt imediat".*

Eugen PATRICHE

Locotenentul Calley, „eroul" masacrului de la Song-My, în viziunea caricaturistului de la L'Express

RADAR

Studenții și societatea: BOLIVIA

1969, pentru studenții bolivieni, este anul dezbaterii ideologice universitare. Ultimul congres al C.U.B. (Conferința universitară boliviană) a încercat să clarifice rolul mișcării studențești în actualitatea țării. Tendința generală în mediul academic, spunea după congres Julio Barrenechea, președintele C.U.B., este fundamental antiimperialistă, favorabilă contactelor strînse cu mișcarea clasei muncitoare și a țărănimii.

Toamna lui '69 a fost, pentru Bolivia, momentul celei mai răsunătoare hotărîri — cea de a naționaliza proprietățile filialei boliviene a lui Gulf-Oil, act al unei politici de edificare a economiei proprii, în afara controlului monopolurilor

străine. În acest context, forțele politice din țară au trecut la o veritabilă reexaminare a realităților economice, în sensul recunoașterii primordialității efortului propriu. Pentru prima dată în America Latină — observa Galo Plaza, secretar general al O.S.A. — politica a început să fie orientată spre dezvoltarea națională. Pe plan intern, măsurile — ca și în Peru — au cucerit adeziunea majorității partidelor, studenților, sindicatelor, culminînd cu manifestațiile desfășurate la 20 octombrie sub lozinca „Ziua demnității naționale". Și alte proiecte existente în agenda de lucru a autorităților, privind definitivarea reformei agrare, votul universal — măsuri ce se înscriu în tendința din ce în ce mai vizibilă în realitatea latino-americană a orientării spre autodeterminare și reformă democratică — sînt primite favorabil de toate cercurile interesate într-o dezvoltare independentă a Boliviei.

În acest sens e semnificativă acțiunea, de lungă durată, a studenților de a transforma universitatea într-un factor de apărare a resurselor economice ale țării, a libertăților democratice. În anii trecuți, înainte de moartea generalului Barrientos — care a produs schimbări de forțe pe arena politică internă — studenții realizaseră deja o colaborare concretă cu mișcarea muncitorească. Se crease un Comitet național de apărare a drepturilor oamenilor muncii, Universitatea din La Paz favorizase organizarea unui congres muncitoresc. C.U.B. și-a întărit astăzi aceste legături, devenind membră în centralele muncitorești și în Confederația muncitorilor, de asemenea în Confederația țărănească.

Acum toate forțele politice se pregătesc pentru alegerile prezidențiale din 1970, de la care se așteaptă garanția fermității pentru o orientare democratică, reformatoare a destinelor Boliviei, în spirit antimonopolist. Studenții și-au exprimat de pe acum hotărîrea de a milita pentru afirmarea căii progresului și independenței naționale, alături de celelalte cercuri, tot mai largi și tot mai decise, angajate pe această cale.

P. E.

Din dicționarul Academiei Umorului Francez (A. U. F.)

Economic — Cea mai mare virtute în ochii moștenitorilor.
— Un dar pe care prezentul îl face viitorului.

Egoist — „Eu", timp de 365 zile.

Electrocutare — Bilet de drum dus.

Elogiu — Discurs care aduce puțină veselie la o înmormîntare.

Epitaf — Ultima minciună.

Echivoc — Lăcaș de reculegere pentru eroare.

Faliment — Originea multor averi.

Familie — Casă unde găsești de mîncare și de băut.

Favoare — Iluzie taxată.

Fatalitate — Răspuns la toate.

Fidelitate — Încăpățînare.

Formalitate — Articol de birou.

Fugă —Prudența în acțiune.

Gazon — Aristocrația ierburilor.

Geniu — Calitate postumă.

Glorie — Întîlnire peste 20 de ani.

Gratuit — Preț unic.

Ghilotină — Ultima ajustare.

Hoț — Unul care găsește banii de unde-i ia.

Hazard — Pseudonimul destinului.

Ignoranță — Apartament nemobilat.

Impresie — Ceea ce primești fără să dai chitanță.

Indulgență — Caritate ce începe cu sine însăși.

Injurie — Un cadou care nu bucură decît pe cel ce-l dăruiește.

Inocență — Bănuială de vinovăție.

Inchiziție — Contribuție la Morga spaniolă.

Instinct — Scuză împrumutată de om de la animale.

Inventar — Mărturisire involuntară.

Poștașul electronic bate la ușă

Noțiunea de „telegramă-fulger" și-a dobîndit adevărata semnificație abia în ultima vreme. Recordul în materie — 1250 cuvinte pe minut — de 16 ori mai mult decît pînă acum, a fost stabilit în Anglia cu ajutorul unui nou aparat telegrafic.

Mecanismul de transmitere este următorul: textul telegramei se codifică prin intermediul unei benzi perforate, aparținînd unei instalații telegrafice automate sau standardizate. Noul aparat transformă perforațiile în impulsuri electronice captate la destinație de un alt aparat care efectuează operația inversă de descifrare a textului codificat și apoi de imprimare obișnuită. Încă un pas și robotul va porni la drum!

Yehudi Menuhin — gimnast!

Renumitul maestru al viorii, Yehudi Menuhin, ține, cu tot dinadinsul, să se păstreze și pe viitor în... mare formă. Nu, nu e o ironie și nici o afirmație ușuratică: maestrul a găsit că, pentru a nu se plasa sub limitele celebrității, e necesar să facă... gimnastică. Este vorba de o gimnastică specială, vi-

zînd cu precădere brațele și articulațiile mîinii. În fiecare zi, Menuhin face de trei ori gimnastică „la podea", cu flotări, cu sprijin în vîrful degetelor, cu „împletirea" acestora în... frînghie ș.a.m.d. În același timp, Menuhin acordă o mare atenție și micilor violoniști, pe care îi pregătește să-i ia locul. Iată-l, înainte de lecția de vioară propriu-zisă, oferindu-le cu seriozitate o probă de „gimnastică violonistică". Ne întrebăm cam cîți studenți de la Conservator ar fi dispuși să facă așa ceva...

S. O. S. din adîncul mărilor

Conform datelor furnizate de Asociația companiilor de asigurare din Liverpool, în perioada 1964—1968 pierderile suferite de flota comercială mondială ca urmare a naufragiilor se ridică la 750 de nave cu un deplasament total de 3 427 473 tone înregistrate (statistica ia în considerare numai nave de peste 500 tone brutto). Primul loc, în raport cu numărul navelor pierdute în acești 5 ani, este deținut de Grecia (128 vase), urmată de Liberia (101 vase), Marea Britanie (84), Panama (82), Japonia (39) etc.

În raport cu tonajul, cele mai mari pierderi le-a suferit în 1968 Liberia (181 295 t), apoi Grecia, Panama, Marea Britanie și Argentina. O altă „Invincibilă flotă" se odihnește pe fundul oceanelor.

Bătrînul „Röentgen" se perfecționează

Combinatul de aparatură medicală „Medicor" din Budapesta a început producerea în serie a unor aparate Röentgen stereoscopice. Noua invenție se bazează pe un sistem optic care permite **studierea tridimensională** a obiectului cercetat. Un avantaj în plus față de precedentele tipuri similare este reducerea cu 10 la sută a consumului de peliculă. Aparatul este dotat și cu o instalație care informează pe loc asupra modificărilor intervenite în organul analizat.

Proiect de afiș pentru o viitoare competiție de iarnă pe Marte!

O imagine a planetei Marte luată de la cîteva sute de mii de km de către stația automată „Mariner-7" prezintă la Sud o pată albă. Acest teren acoperit de zăpadă este „Antarctida" marțiană.

Să fie oare mai generoasă cu sportivii decît cea pămînteană?

Secretul firmei a fost aflat

Autoturismele cunosc o perfecționare continuă. Capota detașabilă, ferestre care se deschid și se închid automat, scaune rabatabile — toate contribuie la creșterea gradului de confort al pasagerilor și omului de la volan.

Din păcate însă fiecare element de confort în plus reprezintă o nouă sarcină pentru electromotoare, al căror număr crește și el. Se cunosc mașini auto de fabricație americană dotate cu peste o duzină de electromotoare, ceea ce, evident, înseamnă o creștere cosiderabilă a consumului de electricitate și a surselor de alimentare.

Urmărind rezolvarea acestei probleme, firma americană Schröder a propus înlocuirea întregului sistem de electromotoare cu o instalație de aer comprimat. Compresorul, care poate fi utilizat totodată și pentru condiționarea aerului din interior, se alimentează de la motorul mașinii. Această noutate se experimentează actualmente la uzinele „Generals Motors" și „Chrysler" aparținînd companiei Ford. Și iată că ceea ce ar putea reprezenta un secret de fabricație este cunoscut de toată lumea. Ce nu face omul pentru publicitate?

Unde dai și unde...

Un medic suedez pus pe fapte mari a vrut să demonstreze că 200 de calorii sînt suficiente unui om pentru o „plimbare" de 10 zile, a cîte... 50 km pe zi. În rația zilnică au intrat doi decilitri de suc de morcovi și un decilitru de glucoză diluată în apă. Atît și nimic mai mult. După „tam-tamuri" publicitare, medicul a experimentat personal problema, asistat de o doctoriță și de

cîțiva ziariști avizi de senzațional. Credem că mai mult de teama ca aceștia din urmă să nu-l prezinte publicului drept farsor, experimentatorul s-a supus cu stoicism la caznă, avînd, firește și puterea necesară să mai zîmbească în obiectivele aparatelor fotografice. După cele zece zile stabilite, experiența s-a consumat. În urma ei, medicul care a vrut să demonstreze că putem trăi timp îndelungat cu suc de morcovi și cu apă îndulcită, făcînd și eforturi fizice pe deasupra, a fost internat în stare gravă la cel mai apropiat spital: slăbise de la 70 kg. la... 49. Omul nici nu sperase, enunțîndu-și teoria în urmă cu 10 zile, că va descoperi... cea mai sigură și mai rapidă metodă de slăbire. Așa se descoperă, de obicei, marile secrete: pe neașteptate...

SPIDER — ETC

• Unul din cele mai interesante proiecte apărute la ultimul salon de la Paris privind descongestionarea circulației în orașe este taxiul automat.

Taxiul automat se deplasează pe o rețea de trasee prestabilite comandate de un calculator electronic.

Deplasarea nu se face pe sistemul cunoscut ci pe pernă de aer evacuat cu presiune din șosea. Toate sistemele vor fi plasate în banda de asfalt chiar cele de acționare (motoare electrice).

• Michel Norman la volanul unui Buick lansat cu o viteză de 155 km/h a percutat o mașină oprită pe care a tîrît-o 62 m. Vechiul record mondial consta în percutarea unei mașini la 120 km/h.

Nu se omologhează decît cazul cînd șoferul scapă cu viață.

PERFORMANȚA PSEUDO-AUTOMOBILISTICA. Americanul George Schuster, în vîrstă de 95 de ani, a cîștigat la cursele de automobile Marele Premiu al New-York-ului în valoare de 1 000 de dolari. Nimic de spus — o performanță uluitoare! Mai ales ținînd seamă că această cursă la care a participat posesorul premiului a avut loc în anul 1908. Atunci însă premiul nu i s-a plătit, deoarece Schuster nu se prezentase la vizita medicală înainte de a porni în cursă și deci nu poseda o adeverință privind starea sănătății sale. „Am considerat că acum îi putem înmîna lui mister Schuster premiul cîștigat, deoarece starea sănătății lui s-a dovedit perfectă în perioada care a trecut" — a declarat președintele juriului, aflat și el la o vîrstă... matusalemică.

HOMARII ȘI AUTOMOBILELE. Nu aruncați automobilele vechi! Dăruiți-le homarilor fără casă. Aceasta este sfatul dat de oceanologii britanici posesorilor de automobile vechi. Cercetătorii arată că numărul homarilor continuă să scadă atît de mult, încît această specie de crustacee are nevoie de protecția omului. Se pare, adaugă oamenii de știință, că homarii sînt atrași de fierul vechi.

JIGNIRE...

Șoferul către clientul care coboară din taxi:

— Cei 15 cenți pe care mi i-ați dat bacșiș sînt o injurie, domnule!

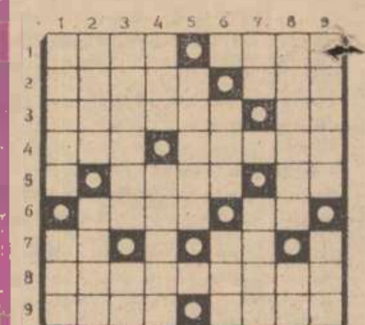
— Și de ce, mă rog?

— Păi, trebuie să-mi dați cel puțin încă 15.

— Uite ce este, dragul meu, n-aș fi vrut să te jignesc de două ori.

RAZBUNAREA ȘOFERULUI. Oprit pentru exces de viteză, șoferul Ian Juban din New-Jersey a refuzat să plătească amenda prevăzută de lege. El a făcut contestație la tribunal cerînd... dreptate. În petiția înaintată judecătorului, șoferul a arătat că poliția utilizează radarul pentru depistarea contravenienților de la normele de circulație, dar nu a plătit impozit de doi ani pentru folosirea acestuia. Conducătorul auto a declarat că nu va plăti nici un cent pînă ce poliția „nu va respecta, la rîndul ei, legile țării". Ian Juban este pasibil de o amendă de 25 de dolari, pe cînd poliția are de achitat impozite restante pe doi ani și ele se ridică la frumoasa sumă de 10 000 dolari. „Procesul" este pe rol. Ghinionul poliției să amendeze... un cunoscător al legii impozitelor.

VINE IARNA! (surpriză)

ORIZONTAL.

1. CUNUNĂ... IARNĂ! — IARNĂ CU SOARE. 2. PLEACĂ ȘI VIN NOAPTEA,... IARNA. — IARNA... LA SUD. 3. IARNA... LA O ANUMITĂ DISTANȚĂ — Scai. 4. Campioni — Portar sovietic. 5. ÎN FAȚA CĂMINULUI,... IARNA! — NEA! 6. SPRIJIN... ÎN IARNĂ — Început de vacanță! 7. IARNA...! — ...ȘI IARNA! 8. Elanul este preferința sa. 9. SERVEȘTE... LA IARNĂ! — LA REVEDERE... IARNĂ!

VERTICAL.

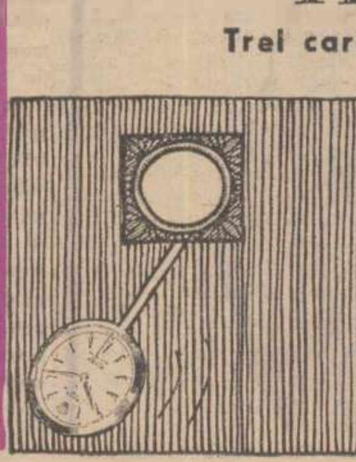
1. LA IARNĂ... SE-NROȘEȘTE DE GER. — IARNA... ÎN PRIMUL RÎND. 2. ACUȘ,... IARNA SE-MBRACĂ! — DUPĂ IARNĂ... VINE PRIMĂVARA! 3) ni...!! — ...și invers! 4. Din iarnă-n iarnă (pl) — CARE SE COS... LA IARNĂ. 5. ÎNCEP ALIMENTĂRILE... ÎNAINTE DE IARNĂ! 6. Istria! — PEȘTE... LA SFÎRȘIT DE IARNĂ!! 7. IARNA... SE ROSTOGOLESC! — Zăpadă artificială 8. TĂIAȚI... LA IARNĂ — Opus Polului Nord! 9. PRIMII... LA IARNĂ — Așteptată-n noaptea de revelion

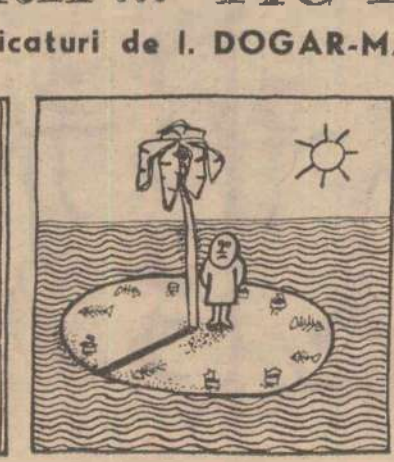
CUVINTE RARE: ANAS (Numele științific al raței).

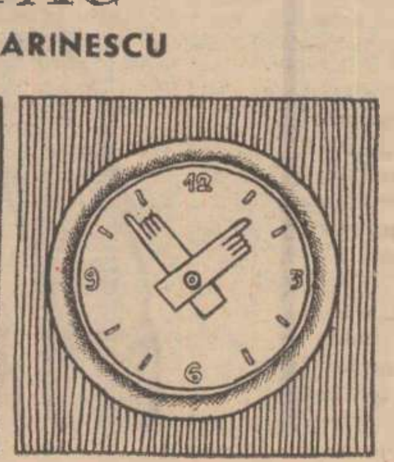
Cornel M. DUMITRESCU

TRIP... TIC-TAC

Trei caricaturi de I. DOGAR-MARINESCU

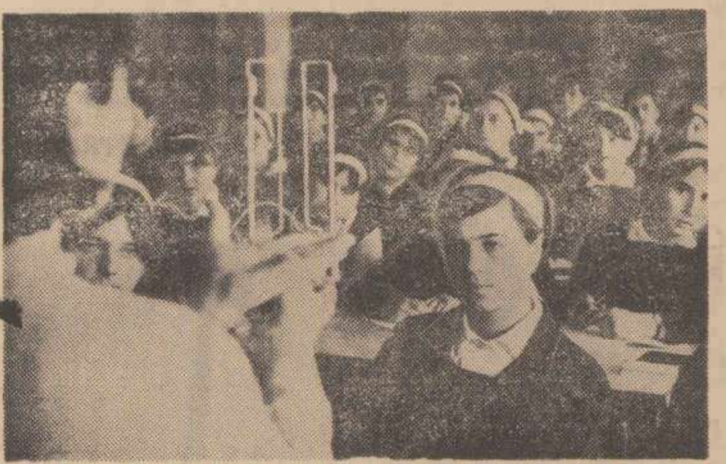

PREUNIVERSITARIA

La întrebarea noastră :
„CE SUBIECTE AȚI DA LA CONCURSUL DE ADMITERE ÎN SPECIALITATEA DV. ?" în numărul următor va răspunde acad. prof. C. D. Nenițescu, **directorul Centrului de cercetări de chimie organică al Academiei Republicii Socialiste România**

Pregătindu-ne numai după manualul de liceu, putem deveni studenți?

Aceasta este o întrebare care stăruie pe buzele multor candidați la studenție. De altfel, multe dintre scrisorile care ne sosesc pe adresa redacției cer lămuriri în această privință. Făcîndu-ne ecoul solicitărilor dv., am purtat o mică discuție, pe tema eficienței pregătirii pentru examenul de admitere în facultate numai după manualul de liceu, cu tovarășul conf. ION GH. TRAISTARU, prodecan al Facultății de studii economice de la Universitatea din Craiova.

— Considerați suficientă pregătirea unui candidat pentru studenție numai după materialul didactic folosit în școală ? Ne referim, desigur, la manualul de liceu, în alcătuirea lui actuală.

— Aș propune să ne oprim la manualul de **Economie politică**, această materie fiind legată de specificul facultății noastre. Este necesar să facem cîteva precizări : în țară există în momentul de față licee teoretice și licee de specialitate, printre care se încadrează și liceele economice. Pentru elevii de la liceele teoretice există tipărit un manual de Economie politică, ceea ce nu putem afirma și pentru cei care urmează liceele economice. Forma actuală în care se găsește acest manual cred că comportă discuții. Manualul se prezintă într-o formă generală, lipsesc o serie de noțiuni absolut necesare. Aceasta nu înseamnă că nu este de o factură calitativă bună, ci că trebuie îmbunătățit și în primul rînd actualizat. La liceele economice — de voie, de nevoie — se studiază tot după acest manual. Numai că programa acestor licee prevede trei ore săptămînal de economie politică, pe cînd manualul este conceput doar pentru două ore. Iată de ce cred eu că se impune un studiu suplimentar din partea elevilor.

— Deci, „golurile" manualului trebuie completate cu material bibliografic de specialitate. Ce recomandați în acest sens ?

— În primul rînd, familiarizarea elevului cu publicațiile de specialitate : **Viața economică, Probleme economice** și **Lupta de clasă.** Recomand studiul unor lucrări ale clasicilor marxism-leninismului accesibile elevilor aflați în acest stadiu al inițierii în economia politică. Ar mai fi ceva : necesitatea organizării pentru elevii interesați a unor cicluri de discuții în cadrul cercurilor pe materii. Necesitatea acestora este la fel de stringentă atît la liceele teoretice, cît și la cele economice.

— Vorbeați de actualizarea manualului, de programa de învățămînt...

— Da, trebuie discutat și pe marginea programei de învățămînt a liceelor. La cele teoretice, economia politică se studiază în clasa a XI-a, respectiv în anul al II-lea la cele economice. De aici și pînă la concursul de admitere trece un an, cel puțin. Prilej de „uitare" a materiei. Un alt inconvenient pentru pregătirea temeinică a candidatului este faptul că la examenul de bacalaureat, economia politică nu figurează printre probele obligatorii. Ar fi un prilej de reflectare...

— După cum sîntem informați din „Programa de admitere în învățămîntul superior", probele la concursul de admitere sînt : Economie politică — scris și Matematică — scris și oral, pentru toate secțiile cu care ființează Facultatea de studii economice din Craiova. Din discuțiile anterioare purtate cu dumneavoastră am reținut că aveți unele propuneri de făcut. Care sînt acestea ?

— Mi se pare că se acordă o prea mare pondere matematicii la examenul de admitere și prin aceasta noi nu reușim întotdeauna să reținem candidații care au într-adevăr înclinație pentru științele economice. La noi în facultate, matematica este o materie necesară, dar nu de profil. Prin examenul oral la matematică, ea decide în ultimă instanță cine este declarat admis. Mi se pare mai îndreptățit ca această selecție să se facă, cel puțin la secțiile de Economia agriculturii și Economia industriei (la Craiova funcționează și secția de Contabilitate) printr-un examen oral nu la Matematică, ci la Economie politică.

— In concluzie, pregătindu-ne numai după manualul de liceu, putem deveni studenți ?

— Manualul la care ne-am referit reprezintă minimum posibil ca bază a studiului. Să nu se uite însă că examenul de admitere nu este un simplu examen, ci un concurs al pregătirii profesionale, un test pentru verificarea aptitudinilor și capacității de a gîndi ca viitor economist.

OPERATOR DE FILM = CALITĂȚI + PREGĂTIRE TEMEINICĂ DE SPECIALITATE

Numărul mare de cititori ce ne solicită fel de fel de amănunte referitoare la Institutul de artă teatrală și cinematografică — secția operatorie de film ne duce la o concluzie firească — aceea că, în anul care urmează, candidații pe un loc la concursul de admitere la această secție vor fi tot atît de mulți ca și în anii trecuți. Intrucît bănuim că afluența lor se datorește și... necunoașterii cerințelor pentru această profesie, ne-am adresat conf. univ. Ciubotaru Costache, profesor la această secție, cunoscutul creator de imagini al multor filme românești, ca : „Secretul cifrului", „Tudor", „Dacii", „Sărutul", laureat al Premiului de Stat și membru activ al Societății americane de film și televiziune.

— V-am ruga, tovarășe conferențiar, să încercați să definiți pentru cititorii noștri „meseria" de operator sau, pentru a satisface exact dorința lui Mitrea Petru, elev în clasa a XII-a la Liceul nr. 1 din Botoșani, „cu ce se ocupă arta operatorului de film" ?

— Găsesc justificată întrebarea, mai ales pentru faptul că foarte mulți candidați ce vin să concureze pentru un loc la secția noastră îi cunosc foarte puțin profilul. Cinematograful, artă de sinteză, a creat — o dată cu dezvoltarea lui — zeci de profesii, care-și aduc — unele mai mult, altele mai puțin — aportul la realizarea unui film. Profesia de operator a apărut însă chiar în ziua cînd frații Lumière au filmat pentru prima dată (ei fiind de altfel și primii operatori). Cu timpul, această meserie a devenit o adevărată artă. În esență, ea este o perfectă simbioză între creație și tehnică, proces în care operatorul transpune pe peliculă, într-o formă sau alta, întregul proces de creație al tuturor celorlalți factori angrenați în realizarea filmului, ca : regizor, scenarist, actori, pictor scenograf, pictor de costume etc. Această transpunere nu presupune o înregistrare mecanică de imagini cinematografice, ci o interpretare artistică a ambianței în care se desfășoară acțiunea și tema filmului. Întreaga atmosferă a filmului, indiferent dacă e nevoie de calm sau neliniște, nuanțe reci sau calde, de culoare, efecte speciale ce reproduc fenomene ale naturii, sînt create în film prin arta operatorului.

— Cu ajutorul căror mijloace de expresie reușește el să creeze atmosfera necesară filmului ?

— Cu cele care definesc în mare măsură specificul cu totul nou pe care-l are arta lui în contextul celorlalte arte. Din simpla lor enumerare se va observa care din aceste mijloace de expresie au contingență cu celelalte arte și care sînt specifice artei operatorului : lumina, cu care operatorul creează întreaga atmosferă a filmului, compoziția specifică cinematografică, culoarea, mișcarea aparatului, optica și altele.

— Considerați că pentru a deveni operator de film sînt necesare anumite aptitudini sau un tînăr bine (și îndeajuns) îndrumat de un inițiat poate candida cu succes la un loc în facultatea dv. ?

— Mă îndoiesc că un viitor candidat căruia-i lipsesc un minimum de aptitudini poate concura cu succes. Rafinamentul în mijloace de expresie la care a ajuns astăzi arta cinematografică cere de la slujitorii ei atît calități subiective, dacă le pot numi așa, cît și obiective. Aceste calități, fără a stabili care sînt mai importante, cred că sînt : o mare capacitate de imaginație vizuală pentru a putea transforma litera scrisă a scenariului în imagini vii ; o bună memorie, pentru păstrarea imaginilor ce reprezintă fenomene vizuale specifice în natură (furtună, apus de soare, ceață, anumite stări inedite specifice locului și timpului și care pot reprezenta la rîndul lor stări sufletești) care trebuie reproduse pe peliculă într-o formă specific cinematografică ; un dezvoltat simț plastic, pentru a putea alege un stil sau altul, în funcție de tema artistică tratată ; cunoștințe de cultură generală și plastică, pentru a fi în stare să continue, în condiții optime, pregătirea multilaterală pe care viitorii operatori o capătă în institut, un simț de observație foarte dezvoltat.

— Pentru depistarea „principalelor" cît și a celorlalte calități, probele practice și teoretice care sînt cerute candidaților sînt suficiente ?

— Categoric, da. In broșura editată de Ministerul Învățămîntului sînt incluse, și ele acordă candidaților șanse egale. Toate reprezintă rodul experienței și studiului tuturor membrilor catedrei noastre pe parcursul multor ani. Aceste probe au fost concepute tocmai pentru a putea depista sub toate aspectele posibilitățile teoretice și practice ale viitorilor studenți. Capacitatea de a improviza pe o temă dată de comisie, de a povesti în imagini, cultura sa cinematografică, posibilitățile de a ilumina sau realiza o fotografie creație proprie sînt numai cîteva din treptele pe care candidatul trebuie să le urce singur pentru a reuși să intre în familia viitorilor operatori.

— Ce recomandări puteți face celor ce-și doresc să devină operatori de film ?

— În primul rînd să aibă PASIUNE PENTRU ARTA CINEMATOGRAFICA. Să știe cît mai multe despre arta cinematografică, plastică și mai ales fotografică, care reprezintă prima treaptă în profesiunea de operator. Apoi, pentru siguranța reușitei, să încerce, printr-un autoexamen, să se depisteze singur dacă poate încerca acest drum greu care se numește profesiunea operatorului de film.

I. NOVAC

„PAN" — **Fotografie de Radu CALALB**

Poşta admiterii

FORNADE CORNELIA — Brad, județul Hunedoara. **Retrospectivele asupra examenelor de admitere cît și prezentările de facultăți și secții le facem la sugestiile cititorilor noștri. Într-unul din numerele noastre viitoare veți găsi ceea ce vă interesează pe dv. despre Facultatea de chimie industrială din Institutul politehnic din București. Cealaltă propunere a dv. a mai fost făcută și de alți viitori candidați la admitere ; de aceea noi am dori, pentru a veni în ajutorul tuturor absolvenților, să publicăm — în revistă, într-un supliment al ei sau separat, într-o broșură — nu numai temele date la concursul de admitere, ci și numărul celor înscriși și reușiți, mediile (maximă și minimă) cu care s-a intrat ș.a. Vă vom informa la timp atît pe dv. cît și pe ceilalți cititori cînd și în ce mod vom face acest lucru.**

HERZLINGER ANDREI — Baia Mare. **Vă mulțumim mai întîi pentru frumoasele cuvinte la adresa paginii de față. Cît privește realizarea unei anchete în care** acad. C. D. Nenițescu **să ne răspundă la întrebarea „Ce subiecte ați da la admitere în specialitatea dv. ?" depinde mai mult de domnia sa și mai puțin de revistă. Noi am trimis tovarășului academician o copie după scrisoarea dv., cît și rugămintea noastră. Să așteptăm puțin ! La Facultatea de chimie industrială, secția tehnologia compușilor organici, anul acesta, la concursul de admitere organizat, s-au prezentat 128 candidați, din care 37 au reușit. Media 8,42 a fost cea mai mare și 6,17 cea mai mică.**

CRONICA MICROBISTULUI

Am primit scrisoarea dv.!

Unii dintre cititorii acestei rubrici — și, ceea ce mă bucură deosebit, nu numai studenți — găsesc de cuviință să expedieze într-un plic cîte un gînd de-al lor. Nu sînt mulți, pentru că nici eu nu sînt star de cinema sau idol de stadion, dar sînt, iar atenția lor mă obligă să renunț, din cînd în cînd, la bunele servicii ale factorului poștal și să le răspund public.

MANFRED KONRAD — *București : După ce vă recomandați — „student întîrziat la Istorie (F.F.)" —, după ce subliniați cele trei puncte comune pentru noi amîndoi — „dragostea pentru U, originea oltenească și admirația pentru TT" —, după ce așterneți pe patru pagini de coli ministeriale ofurile pe care vi le creează fotbalul și demonstrați de ce iubiți atît de mult atletismul studențesc clujean, încheiați: „Dacă și dumneata iubești pe «U» atît cît ai lăsat să se vadă, mă vei înțelege și mă vei ierta pentru această scrisoare prea lungă și prea plicticoasă, poate".*

Nu, tovarășe Konrad, nu este cazul să vă faceți probleme. Am citit scrisoarea dv. cu plăcerea sufletistului, dar și cu regretul celui care nu are puterea să îndrepte printr-un singur gest sau cuvînt toate relele din sportul nostru. Am reținut numărul dv. de telefon și vă voi suna, cîndva.

CONSTANTIN GORGĂNEANU — *Craiova : „Mai întîi vreau să vă spun că n-am făcut sport și nici nu am vreo legătură cu studenția. Lucrul acesta însă nu m-a împiedicat să fiu un mare susținător al sportului studențesc și un cititor permanent al cronicilor dv. Dar mă gîndesc adesea cu amărăciune la alți confrați de-ai dv., care nu prea au la inimă echipele studențești. De ce atîta părtinire, cînd toți sportivii ar trebui priviți la fel de obiectiv ? De ce nu se dau la fiecare atributele cuvenite, indiferent cine este și cum o cheamă ?"*

Citind scrisoarea dv., stimate tovarășe Gorgăneanu, am avut — pe lîngă plăcerea de a sta de vorbă cu unul din oltenii mei de-acasă — și satisfacția de a descoperi un microbist cu verb ascuțit. Problema obiectivității sau a neobiectivității cronicarilor — în special de fotbal, pentru că pe ei aveți mai mult năduf — este pe cît de complicată, pe atît de delicată. Personal — nu știu dacă vă mai amintiți — am rezervat pînă acum vreo trei cronici acestei probleme greu de rezolvat, fiindcă — deh ! — și noi, ziariștii, sîntem oameni și fiindcă oricît am fi de obiectivi, tot intrăm în conflict cu partea criticată. Nu este, totuși, mai puțin adevărat că unii confrați cad uneori — sau deseori — în plasa subiectivității, nu-și pot depăși pasiunea inițială pentru un anume club sau își schimbă părerea de la o zi la alta. Asemenea aspecte ar trebui, poate, discutate — colegial, critic și autocritic, dar constructiv — într-un for intern, al nostru, al ziariștilor sportivi. Dar, așa cum am mai spus-o altădată, Asociația Presei Sportive duce, din păcate, o existență fantomatică. Sperăm, totuși, că nu peste mult timp se vor clarifica și în această direcție unele probleme și — fără a ajunge, bineînțeles, la o nedorită uniformizare a presei sportive — vom realiza pînă la urmă acel sfat cronicăresc menit să ne ajute pe noi toți și să ne ferească de unele ispite. Spun toate acestea în dorința de a întări și mai mult autoritatea și prestigiul breslei noastre și nicidecum, doamne ferește, pentru că aș împărtăși întru totul părerile dv. exclusiv critice și pătimașe despre colegii mei. Vom trăi și vom vedea cine are dreptate.

G. MITROI

BOXERII STUDENȚI... NUMĂRAȚI... PE DEGETELE UNEI SINGURE MÎINI

Semnificația titlului descoperă un sport universitar aproape inexistent : boxul.

Realitatea pe care am constatat-o la sala de antrenamente a secției de box din centrul universitar București ne-a certificat această convingere. În discuția purtată cu maestrul sportului Mihai Stoian, antrenor la această disciplină, am avut satisfacția să evadăm într-un spațiu al amintirilor cînd boxul studențesc rivaliza cu acela al celor mai puternice cluburi din țară: Steaua, Dinamo, Metalul etc. Anii de „glorie" 1951—1958 sînt ani în care rezultatele au edificat sportivi de certă valoare internă și internațională, nume înscrise în palmaresul sportului românesc : Eustațiu Mărgărit, Constantin Dumitrescu, Teodor Niculescu, cît și pleiada de sportivi de categoria I : Gheorghe Moise, Ion Chiriac, iar mai tîrziu Mihai Vasiliu, Cornel Rusu etc. Dar plăcerea de a ne entuziasma de rezultatele actualului lot de boxeri a rămas departe de noi, dincolo de corzi. În rîndul componenților secției nu există decît 5 studenți (!), restul lotului fiind completat de elevi care nu acoperă decît numărul de 6.

Nici zicala „puțini, dar buni" nu se justifică. Un singur sportiv, Daniel Diaconescu, are categoria a II-a și un altul, Ion Pascu, categoria a III-a. Restul, la nivelul diletantismului, al bunelor intenții. De fapt nu urmărim aici afirmarea unor rezultate strălucite, ci doar activitatea pugilistică din Universitatea bucureșteană. Nu se poate spune că nu există o preocupare atentă din partea cadrelor de specialitate. Lucrează aici încă doi antrenori care participă voluntar la orele de antrenamente. E vorba de fostul campion la categoria „muscă", Ilie Toma, și Dumitru Călinescu-Jim, fostul campion la categoria semi-mijlocie.

Îngrijorător este faptul că în tot centrul universitar bucureștean nu există decît această secție de box. Centrul existent la Facultatea de educație fizică, impus probabil de programa facultății, s-a rupt de activitatea secției de box amintite, deși exista o tradiție care lega cele două centre. Antrenorul Mihai Stoian, care și-a exprimat insatisfacția — firească în condițiile menționate — ne-a sugerat unele dintre cauzele, considerate, pe bună dreptate, esențiale pentru atmosfera de... noncombat din ringurile studențești :

1. Slaba propagandă de popularizare a boxului făcută de către F.R.B., Ministerul Învățămîntului, C.U.B.

2. Lipsa de interes a unor profesori de educație fizică de a-și îndruma studenții talentați spre secțiile de box.

3 Stimularea nesatisfăcătoare din partea forurilor superioare, a sportivilor-boxeri.

4. Lipsa unor campionate studențești, similare cu cele din cadrul altor sporturi.

5. Inexistența în școli a centrelor de box care să pregătească pe viitorii sportivi.

Apelul la rememorarea adevăratei esențe a boxului — sport antic al bărbaților —, la misiunea sa de sculptare armonioasă a unor caractere, ne obligă să reconsiderăm înseși premisele de la care se pleacă în acordarea unui statut boxului între sporturile practicate de studenți.

Marius TUPAN

Politehnica-Galați sau mitul păsării Phoenix

Voleiul a ajuns de mulți ani pe plaiurile gălățene. Încă din 1952 aici s-a constituit prima echipă studențească de volei. În 1959, sub conducerea antrenorului Manolescu, studenții gălățeni promovează în „A". Dar performanța a venit mult mai tîrziu. În 1961 la Galați sosește antrenorul Florin Balaiș, proaspăt absolvent al I.C.E.F. Din acest moment echipa studenților gălățeni frecventează continuu prima divizie a țării. În ultimii patru-cinci ani Politehnica Galați a ocupat numai locuri fruntașe în voleiul românesc, obținînd de două ori chiar locul trei. Indiferent unde ar juca, cu Steaua, Dinamo sau Rapid, echipa studenților gălățeni pune probleme dificile. Acum doi-trei ani exista un sextet deosebit de valoros, care „îngheța" teamuri redutabile : Udișteanu, Iorga, Szöcs, Kramer, Brandemburg și Ozum. Se părea că timpul va permite respectivei echipe să se realizeze. Dar o parte din acești „copii răsfățați" ai antrenorului Balaiș și ai întregului Galați, terminînd facultatea, au uitat de cel care i-a ajutat în făurirea „numelui", au uitat de cei ce i-au sufocat cu grija și adulația lor, au uitat de clubul care le-a adus atîtea bucurii. Așa că Brandemburg, Kramer și Ozum au luat calea Brăilei, iar Iorga a aterizat la Steaua. La începutul acestui campionat, la Poli-Galați din vechiul sextet de aur mai rămăseseră Udișteanu și Szöcs. Perspective de loc roze pentru antrenorul Balaiș. Volens-nolens, el este nevoit să întregească lotul cu o serie de tineri ca Dan Manu, Păcuraru, Stere, Bologa, Petrișor, Popa, Davidovici, Ungureanu și Eibenschutz, tineri valoroși, însă lipsiți de rutină. Dar cum „la valeur n'attend pas le nombre des années" acești tineri, alături de cei care au rezistat tentațiilor (Udișteanu, Szöcs, Petrișor) au revitalizat echipa gălățeană.

Deci iată echipa studenților gălățeni renăscînd din propria-i cenușă, aidoma „păsării Phoenix". Se implică aici un mister ? Antrenorul Balaiș a răspuns concis : seriozitate, disciplină și mai ales muncă asiduă. La care eu îmi permit să adaug și măiestria antrenorului în modelarea acestor tineri, măiestrie care nu este „străină" de noul salt valoric al gălățenilor. Categoric, noua echipă nu a atins încă valoarea echipei de acum doi-trei ani. Este explicabil, grație tracului și lipsei de experiență inerente promovării în masă a tineretului într-o echipă cu tradiție și pondere în voleiul românesc. Un exemplu recent în acest sens : la turneul studențesc din Cehoslovacia, gălățenii au reprezentat România. Pentru mulți dintre ei (majoritatea sînt născuți în 1950) turneul a fost primul contact cu voleiul internațional, locul obținut nereprezentînd valoarea intrinsecă a echipei. Imediat, în turneul de la Nitra, Poli a cîștigat clar toate meciurile cu două echipe cehoslovace, una maghiară (toate din prima categorie) și cu echipa studenților belgieni. Iată de ce cred că, dacă nu s-a ajuns încă la valoarea de acum doi-trei ani, cu timpul saltul calitativ va apare. Chiar dacă acum se mai simte absența unui ridicător ca Iorga, sau a unor „catalizatori" ca Brandemburg sau Kramer, totuși e nevoie de multă muncă și puțin mai multă răbdare pentru pregătirea ascensiunii. Astfel, e posibil ca această echipă să depășească valoric fostul sextet de aur ce ajunsese aproape la plafonul maxim. Cam acestea ar fi speranțele antrenorului Balaiș (care este și antrenorul naționalei masculine, alături de Tănase și dr. Cherebețiu) și, de ce nu, speranțe ale voleiului românesc. Și cum în acest campionat gălățenii își fac acomodarea și pregătirea „loviturii celei mari", un loc pe podium ar fi un punct de plecare bun.

Și un necaz de loc neglijabil. Cu cei care au părăsit echipa, antrenorul Balaiș și clubul s-au purtat „fair". A vrut Iorga să plece la Steaua, i-a fost dat transferul. În schimb, unul dintre cei mai buni ridicători din țară, Stamate (Steaua), a dat examen la școala de subingineri (secția mecanică) din Galați și a reușit. Actualmente este în situația de exmatriculare pentru că nu s-a prezentat la cursuri ; se pare că secția de volei a clubului Steaua nu e străină de această neprezentare.

Am asistat la un antrenament, într-o luni (N. B. — duminică fusese meci de campionat). A fost un antrenament de destindere și totuși intensiv. La sfîrșit, toți jucătorii erau epuizați, dar n-am auzit nici măcar un reproș privind duritatea antrenamentului. Atunci mi-am reamintit „cuvintele de ordine" ale antrenorului Balaiș : „Talentul nativ este nul dacă nu-i dublat de muncă perseverentă". Este o condiție sine qua non a performanței înalte devenită certitudine. Este poate explicația cea mai convingătoare ce ne permite să suprapunem activității entuziaste a voleibaliștilor de la Poli Galați raportarea la miracolul „păsării Phoenix"...

Ionel TĂTARU

Colectivul de redacție

Redactor șef : NICULAE STOIAN

Nicolae Dan Fruntelată, Dragomir Horomnea, Gheorghe Mitroi (redactor șef adjunct), Ion Novac, Eugen Patriche (secretar general de redacție), M. N. Rusu, Georgeta Rujă, Ion Segărceanu, Virgil Simion, Tudor Octavian

Șefi ai principalelor subredacții : Ion Crăciunică (Iași), Ion Cristoiu (Cluj), Constantin Galeriu (Timișoara)

Fotoreporter : Emil Cojocaru

Prezentarea grafică : Tiberiu Petrescu

REDACȚIA : str. Brezoianu 13, tel. 14 02 15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 40—466